

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — odeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563; Zagreb št. 39.011; Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan s jutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Letošnji prvi december

Prvi december — spominski dan našega zedinjenja in praznik naših izseljencev. Kako lepo in simbolično se ti dve misli ujemata. Praznik narodne sloge in državne tvornosti v mejah po tolikih žrtvah združenih narodov, a istočasno tudi praznik vse naše krvi, ki se je stekala čez državne meje po tujem svetu in je navzlic vsem tujim vplivom ostala bistveno — naša. Praznik vseh živih in mrtvih Jugoslovancev, ki so od davnih dni do danes na vseh koncih in krajih sveta verovali v prihod narodne države in vsak po svoje žrtvovali, da je dan svobode nastopil mnogo hitreje v zgodovini. Praznik, ki ni omejen ne časovno, ne krajevno in ki je posvečen najlepšim duhovnim vrednotam, ki se z njimi more ponašati človek: zvestobi in ljubezni.

Letošnji prvi december mora biti za nas več, kot formalni državni praznik, ker je program. Program, ki nas sicer navaja k hvaležnemu pogledu nazaj v prošlost naše narodne rasti, a ki nas predvsem poziva, da kot rod, ki je prevzel odgovornost za zapuščeno davnih dni, z bistrim očesom gledamo v bodočnost, ko je bomo — in kako jo bomo — odajali mlajšim rodovom, ki prihajajo. Program, ki zahteva od nas manj sentimentalnih izlivov kot krepkih živcev in čuta odgovornosti za dolžnosti, ki ležijo na naših ramah, manj fraz in površnega slavnostnega razpoloženja kot trdnega sklepa volje za dejanske, ne samo besedne žrtve v procvit domovine v najširšem pomenu besede.

In ta program je dvojen, kakor je dvojna misel, ki jo s prvim decembrom častimo: Utrditev države na znotraj, dvig njenega ugleda na zunaj, to je eno, drugo pa je sistematično zajetje vsega izseljenstva, da bo organično povezano z domovino sopomagalo, da se domovina na znotraj okrepi in njeno ime v širšem svetu dvigne. Kraljevska vlada, ki ji je naš mladi kralj Peter II in v njegovem imenu knez-naměstnik Pavle poveril nalogo, da oživi v državi razpoloženje našega prvega decembra pred 16 leti, je smerne nakazala z neizprosno iskrenostjo: pomirjenje političnih strasti, varčnost v gospodarstvu, napredek v kulturi. Program je tako tvoren in tako jugoslovanski, da se mu niko, kdor je dobre volje, odtegniti ne more in ne sme, ker vsebuje zares edine pogoje za potranjo okrepitev domovine: v miru in medsebojnem spoštovanju, v trdem delu, ki izključuje vsako zapravljjanje in ki obuja zavest medsebojne povezanosti vseh stanov našega naroda, ter v svežem hotenju po razmahu naše prosvete in kulturne tvornosti. Toda narod, ki je na znotraj zdrav, združen v istem nesebičnem hotenju po napredku vse državne skupnosti, bo zrasel preko svojih državnih meja in bo ljubeče segel po utrinjkih svoje krvi, ki so prav za prav le žarki domače kreposti in kulture, ki jih pošiljamo v tujino. Ne da tam utonejo, ampak da so v

tujini glasniki narodne kulture in nevsahljivi viri, iz katerih prihajajo v zlatih curkih tudi gospodarska krepčila v domovino. Hvala Bogu, da ta zavest vstaja vedno bolj in bolj k življenju in da je pri vodstvu dr-

žave našla razumevanje. Sedaj lahko upamo, da bomo dobili izseljensko politiko, ki bo vredna naše države in vredna tudi stotisočev pridnih jugoslovanskih ognjišč raztresenih po vseh kontinentih.

Prvi december naj bo torej za nas poziv, da se strnjeno zberemo okrog naših vodij, ki stojijo na čelu države in skupno z njimi uresničimo program, ki so si ga postavili: mir v varstvu zakonitosti, blagostanje s trdimi žrtvami, kulturni napredek, a naj bo istočasno tudi povelje, da se začnemo dejansko zavedati svetovnih meja naše narodne in državne veljave. Prvi december, če bo rodil takšne v pravem pomenu besede državotvorne sklepe, bo najlepše darilo, ki ga moremo pokloniti svojemu vladarju ob 16. letnici našega zedinjenja.

Kralja Zedinitelja nesmrtni klic

Umorili lani moje so telo,
umorili niso mojega duha.
Zaklenili v krsto zemeljski so prah,
zaklenili niso zvestega srca.
To strohneti mora, kar je zemlje dar,
kar živi v ljubezni, ne strohni nikdar.

Vaak je pot kot včasih mi do vas odprti.
Vašo dečo srečam, ko pritrje iz šol.
In pogledam v žive tople jim oči:
Ljubijo me, vidim, vsako leto bolj...
Le raduj se, deca, dneva belega,
bodi polna upanja veselega;

Kakor včasih pridem daleč po vaseh.
Vidim vrste vaših fantov, vaših mož;
k vsakemu se sklonim, vprašam vsakega:
»Ali med viharjem zvest ostal mi boš?«
»Tudi med viharjem!« stišim, pravi vsak:
»Naš pogled bo jasen, čerst bo naš korak!«

Hodim po domovih. Skrbno ženo glej!
Zadnji hleb načenja... Kaj je še potrebi!
O, ne boj se, žena! Juiri lep bo dan.
Kakor drobi kruha vsi en sam so hleb,
ena smo družina. Ni se bati nam,
dokler dečo hrani verna mati nam.

Kadar duh sprokčen je zemeljskih okov,
vse z višave modre vidi tam in tod.
Ena sama sila, ena sama moč
ohraniti more naš zedinjen rod;
izpolniti more up poslednji moj:
Ako se ljubili boste med seboj.

Silvin Sardenko

Kongres za zaščito otrok v prisotnosti kraljice Marije

Belgrad, 30. nov. m. Na zelo svečan način je bil danes dopoldne odprt prvi kongres Jugoslovanske unije za zaščito otrok. Ob 10. uri so se zbrali v dvorani poleg delegatov iz vseh krajev mnogi odličniki iz vlade, vojske in narodnega predstavništva ter zastopniki ver.

Kmalu po 10 je prisel predsednik vlade dr. Milan Stojadinović. Bili so navzoči tudi številni poslanci, kakor francoski, nemški, bolgarski, češkoslovaški in avstrijski. Med slovenskimi delegati je bilo opaziti Ido Novakovo, ki je predsednica sekcije unije za dravsko banovino, podžupana prof. Jarca, ki je zastopal mestno občino ljublj., senatorja Ploja in g. Krejčija, zastopnika ljubljanskega Rdečega križa.

Ob 10.40 sta se pripeljali Nj. Vel. kraljica Marija in Nj. Vis. kneginja Olga. V vestibulu je kraljica Marija in kneginja Olga pričakovali vse predstavništvo unije, otroci osnovne šole Kralja Petra II. pa so tvorili špalir. V trenutku, ko sta stopili Nj. Vel. kraljica Marija in Nj. Vis. kneginja Olga v dvorano, sta bili neprestano burno pozdravljani. Godba je zaigrala državno himno. Nato je predsednik unije senator Josip Šilović med neprestanimi ovacijami pozdravil Nj. Vel. kraljico Marijo in kneginjo Olgo in prečital pismo, ki ga je kraljica Marija poslala pred kongresom uniji. To pismo se glasi:

»Jugoslovanska mladina naj bo ponos naše nacije in glavni stebler solidnosti naše državne zgradbe. Ona nosi v prsih usodo naroda. Dolžnost nas vseh je, da zagotovimo popoln razvoj naših otrok in da posvečamo njihovi bodočnosti največjo skrb.«

Nato je bila naslovljena sledeča brzojavka Nj. Vel. kralju Petru II.:

»Predsedstvo Jugoslovanskega društva za zaščito otrok, zbrano na svojem prvem kongresu misli na s slavo ovenčan kraljevi prestol, na tega budnega čuvarja Jugoslavije in najmočnejšega zaščitnika slabotnih in nezaščitenih ter iskreno želi vrečo svojemu ljubljenu kralju in slavo kraljevskemu domu. Naj živi Nj. Vel. kralj Peter II.«

Sledil je pozdravni govor ministra za telesno vzgojo g. Mirka Komnenovića, ki je pozdravil kongres v imenu vlade ter mu želel popoln uspeh. V imenu mestne občine je imel krajši govor belgrajski župan g. Ilić. Burno pozdravljen je nato spregovoril v bolgarskem jeziku pozdravne besede Nj. Vel. kraljici Mariji in kneginji Olgi ter kongresu bolgarski poslanik g. Dimo Kazasov. Sledilo je več pozdravnih govorov, na koncu pa je imel stroškovni rečeval o javni in družinski zaščiti otrok šef vseučiliške deške klinike g. prof. Matija Ambrožič.

Predsednik Šilović se je nato zahvalil Nj. Vel. kraljici Mariji in Nj. Vis. kneginji Olgi za visoko počaščenje, ki sta ga s svojo navzočnostjo izkazali kongresu, nakar sta visoki predstavnici zapustili dvorano. Popoldne je začela zasedati glavna skupščina, ki se bo jutri nadaljevala.

Belgrad v zastavah

Belgrad, 30. nov. m. Z ozirom na jutrišnji državni praznik narodnega zedinjenja je zavladalo po mestu že danes praznično razpoloženje. Popoldne so že zavirale zastave po mestu. Izložbe so okusno preurejene in ulice nosijo svečano sliko. Jutri se bodo v vseh cerkvah opravile zahvalne službe božje.

Miklavžev večer v Belgradu

Belgrad, 30. nov. m. V četrtek, dne 5. decembra, priredi tukajšnje Prosvetno društvo ob 7 zvečer v dvorani ruskega doma Kraljice Natalije ulica 33 Miklavžev večer za otroke. Na ta večer opozarjamo vse v Belgradu živeče slovenske družine. Darila se sprejemajo v ruskem domu do začetka prireditve.

Dunajska vremenska napoved: milo vreme, pretežno oblačno, v nižinah dež, v višinah sneg.
Zagrebska vremenska napoved: Večinoma bo oblačno in megleno z lokalnimi prehodnimi padavinami, hladno.

„Učite se bojevanja od leva“ Nasveti bivšega abesinskega poslanika v Parizu voj. poglavarjem

Čeprav je vojaški položaj na afrikanskem bojišču precej nejasen, eno je vendarle gotovo, namreč, da dosedaj še ni prišlo do nobenih resničnih velikih bitk. Ne smemo pa misliti, da je to v skladu s strateškimi ali vojaškimi načrti Italijanov, ampak je posledica zadržanja Abesincev, ki smatrajo čas za svojega najboljšega zaveznika in se zato prizadevajo, da se vsake večje vojaške delavnosti izogibajo. Čitali smo, da je te dni sklical neguš v glavnem mestu kronski svet, ob kateri priliki je bivši abesinski poslanik v Parizu Tekle Havariate vojnemu vodstvu dal naslednji nasvet: »Ne delajte nobenih velikih ofenziv; ne spustite se v nobeno veliko bitko; ne izpostavljajte se za tarčo tankom, artiljeriji in sovražnim letalom; varujte se vsakega zbiranja v večje skupine; z vso vnašo pa se vrzite na malo vojno, v kateri ste nedosegljivi in največji mojstri sveta. Mislite na to, da se levi nikdar ne bore v večjih skupinah, ampak vedno le dva skupaj. Mislite dalje na to, da svoje uničujoče delo lev izvrši ponoči. Po tem se tudi vi ravnejte. Kakor

levi, tudi morete mirno spati podnevi. Ko pa ponoči začujete rjovenje leva, tedaj je vaša ura, tedaj stopite na plan in opravite svoje delo. Vaš državni ščit je levova podoba; to je opomin, da morete biti tudi vi pogumni in neustrašeni, kakor levi. Dalje je Havariate dal armadi nasvet, da naj zavleče vojno do prihodnje deževne dobe, ki nastopi 15. junija. Polem bodo po njegovem mnenju sovražnikovi tanki, topovi in letala brez pomena. Potem bodo Abesinci lahko splozi proti sovražniku kot mož proti možu z nedvoumno gotovostjo, da bodo iz boja izšli kot zmagovalci.

Abesinska poročila z bojišča zadnjih tednov res tudi kažejo, da se Abesinci drže leve taktike. Italijani tožijo, da jih Abesinci iznenada in vselej le ponoči presenetljivo napadajo. Ta način bojevanja ima tudi to vojaško prednost, da utrjuje sovražnika, ki mora čez dan opravljati svoja dela, ponoči pa živi v neprestanem strahu, da mu zasvetijo nasproti bajoneti fanatičnih dvonožnih levov.

Brez Kondilisa Nova nevtralna vlada v Grčiji

Atene, 30. novembra. Po avdienci pri kralju Juriju II. od 13—14 je kraljev mandatar Demereis izjavil časnika, da je sestavil novo vlado. V vladi Konstantina Demereisa so telet osebnosti: Predsednik vlade, vojni minister in zastopnik zunanjega ministra K. Demereis; minister za mornarico in zastopnik notranjega ministra P. Triandafilakos, dosedanji podpredsednik državnega sveta; minister za letalstvo Abarikopulos, dosedanji adjutant kralja Jurija; kmetijski minister A. Benakis, bivši prometni minister; minister za narodno gospodarstvo in zastopnik prometnega ministra H. Kanelopulos, bivši minister; prosvetni minister D. Balanos, univerzitetni profesor; minister za socialno politiko Dekazos; finančni minister Mankavinos, dosedanji šef državnega računovodstva; pravosodni minister Logofetis, dosedanji pravni svetovalec v mornariškem ministrstvu. Podtajnik

pri predsedstvu vlade je K. Georgopulos, podtajnik v finančnem ministrstvu Valeritis. Nova vlada bo prisegla danes ob 16, njena prva seja bo pa ob 18.30 v poslopju zunanjega ministrstva. Predsednik nove grške vlade Konstantin Demereis se je rodil leta 1876 v Atenah iz stare grške družine. Njegov ded se je udeležil vstaje leta 1820 in je padel pri obleganju Akropole. Leta 1913 je stopil v Venizelosovo vlado kot mornariški minister. Leta 1914 je obrnil liberalni stranki hrbet, leta 1917 je pa stopil z Zaimisovo vlado kot minister za vojsko in mornarico. Potem je ustanovil napredno stranko. Po odstopu predsednika republike Konduriotisa leta 1926 je Demereis kandidiral za predsednika republike. Nato se je umaknil iz političnega življenja in deloval le kot profesor rimskega prava na atenski univerzi.

Slovenstvo in „Slovenija“

S »Slovenij« je »Slovenec« radi slovenstva nekaj navzkriž prišel. Upamo, da bo iz tega spora tudi za slovenstvo kaj dobrega prišlo.

13. nov. t. l. smo pod naslovom »Se že zbirajo« objavili poziv »Ljudske pravice«, naj se združijo v enoten nastop, skupine okrog »Slovenske zemlje, Slovenije, Bojevnika...« Ob tej priliki smo tudi povedali, koliko novih časopisov je zadnje čase zrastle pri nas, rekli smo tudi, da jih je cela mehanika, ki za slovenski narod ni nič dobro znamenje. »Slovenija« je na to odgovorila z nekim hudovnjem, češ, zakaj je ne pustimo v njenem nepristranskem, zgoraj slovensko-strokovnem pristanu. Mi k temu samo to povemo, da je »Ljudska pravica« prva spoznala, da bi bilo njej mogoče s »Slovenijo« skleniti kakšno prijateljstvo; tam se je treba pritožiti, tam protestirati, mi take pojave samo beležimo, po svoji dolžnosti.

Slovenstvo! »Slovenija« pravi, da se ji upira, da bi vse zadeve in težave slovenskega življenja stisnila v nasprotje dveh taborov in naziranj: katoliškega in marksističnega (mi smo že večkrat rekli: katoliškega in poganskega), češ, »koliko je prehodov iz enega tabora v drugega« in »koliko ljudi stoji z eno nogo v enem, z drugo v drugem taboru...« Med tema dvema svetovoma najti prehod, je res umetnost, neznajčnost in znamenje velike slabosti in velikega strahu. Omahovati med enim in drugim radi duševne nemirnosti in neustaljenosti je človeško, razumljivo, in za prva leta duševnega dozorevanja opravičljivo, toda s premislekom in pametjo postaviti se med ta dva svetova na most, ki ga ni, kakor se skuša nanj postaviti »Slovenija«, je pa nemožnost in škodljivo. Narod potrebuje trdih borcev, odločnih voditeljev, ki bodo vse omahljive potebnili za seboj; ako pa list, ki hoče strokovno gojiti slovenstvo, sam omahuje in ne ve, kam bi, kam bodo pa šli omahljivci! Na mišljenem mostu je malo prostora, komaj za »Slovenijo«, zato se jih veliko ne bo tja nagnelo. »Kjer ni nobenega prehoda iz enega tabora v drugega... tam bo res hudo, če se kdaj sprostiti ljudske strasti« — tako skuša »Slovenija« opravičiti svojo neodločnost in polovičarstvo, češ: Na nobeno stran se ne smemo preveč zameriti, da homo na vsako stran lahko smuknili, če le kaj pride, če se kdaj sprostiti ljudske strasti. Kaj pa, če se kdaj sprostiti ljudske strasti zoper polovičarstvo samo? Komu bo pa takrat hudo? Kaj pa tisti, ki za narod umirajo, kakšnih prehodov pa tisti iščejo? Zalibog mi takih ljudi še nimamo in to se nam na vsak korak pozna, gledati pa moramo, da tudi na domačih tleh zrastejo taki vzorci. »Slovenija« jih pa, seveda, ne bo vzgojila, upanje, ki smo ga ob njenem rojstvu stavili vanjo, nas je goljufalo. »Le proti toku plavati je obupno ravnanje« — neskončna strahopetnost, razumljiva, pa ne opravičljiva, samo v luči vseh dogodkov v naši javnosti. Ali je bilo obupno plavati proti toku z oblastjo zaščitenega nemčurstva? Ali je bilo obupno plavati proti toku z oblastjo zaščitenega psevdonacionalizma in frazastega jugoslovenstva? Ali je obupno plavati proti

toku poganskega marksizma? Sicer pa taka vprašanja motijo samo bojazljivce in sebičence, pošten človek se bo pa uprl vsakemu toku, ki narodu izpodreja dom. Treba pa je za to volje in poguma, česar pa »Slovenija« nima. Tam pa, kjer smo danes, prav gotovo ne moremo ostati. Tudi ta beseda je vredna »Slovenije«, pa žaljiva za Slovenijo. To se torej pravi: Pustite borbo, ne plavajte proti toku, narod plave iz katoliškega tabora v nekega drugega, tam, kjer je, prav gotovo ne more ostati! Ali veste, da se narodi ne izpreminjajo, da narodi samo rastejo ali propadajo? Ali mislite, da so stari Grki izpremenili v sedanje Grke, da so Sokrat, Platon, Perikles duhovni očetje sedanjih Grkov? Da je Leonida narodni ponos in narodni vzor sedanjega grškega naroda? Ne, stari Grki so propadli, ker so se odtujili duhovnim temeljem, na katerih so vzrasli, da bi si pa postavili nove, boljše temelje, pa niso imeli več ne časa, ne moči! Ali so sedanji Perzijci potomci starih Perzijcev, Italijani potomci starih Rimljanov? Ne, stari narodi so padli, ker so njihovi temelji zaceli trohneti in nobena človeška iznajdba ni mogla ustaviti te trohnobe! — Recimo, da se komunistični polizuki v Rusiji posreči: Ali mislite, da bodo Rusi čez sto let še Rusi, da bodo Tolstoj, Dostojevski, Ilja Muromec v »Biljuhu« še njihovo duševno bogstvo? Ne, to bi bilo popolnoma drugo ljudstvo, najbrž tlačani Zidov, ker je marksizem komaj, komaj dober za pospeševanje živinoreje, ne pa za vzgojo in ohranitev naroda. Zato pa tudi slovenski narod ne more bogve kaj izbirati. Treba mu je samo več vere in več kruha.

In še to pravi »Slovenija«, da lahko narodu vsak po svoje služi. Lahko! Inženir lahko po svoji izobrazbi gradi ceste po Sloveniji — kadar bodo krediti odobreni —, pri rodoslovcu lahko po svoji spretnosti stika za črvi in govnušci po celi slovenski zemlji — saj ni velika, ideolog pa ne more tako »po svoje« služiti narodu. Narod je samo eden: ako je poganski, mu je treba služiti po pogansko, ako je mohamedanski, po mohamedansko, ako je marksističen, po marksistično, ako je katoliški, po katoliško. Tu ni nobenega izmikanja, nobenih izgovorov ali opravičil, narod je eden in duh, ki ga ohranja, je tudi samo eden, služba narodu je tudi samo ena. Samo v tem duhu mu je mogoče pravilno služiti, vse drugo je hinavščina ali zmota. »Po svoje« so služili narodu tudi dr. Kramer, dr. Marušič, Iv. Pucelj, »po svoje« mu služijo tudi dr. Stempihar, J. Kocman, Miško Kranjec, tudi »Slovenija« se mu ponuja v službo, da mu služi »po svoje«. Narodu pa je treba služiti »po narodno«, ako je narod katoliški, pa celo — po katoliško!

Nič ne jemljemo slovenstva v zakup. Ne pravimo, da ni Slovenec, kdor ne veruje, pravimo samo, da slovenstvo tistih, ki samo slovensko slovnico poznajo, ne pa duha slovenskega naroda, ni zanesljivo, ker nas izkušnja uči, da vsi taki Slovenci na Primorskem Nemci, v Prekmurju madžaroni, pri nas pa marksisti, odkar se je liberalizem tako smrtno ponesrečil.

Domači odmevi

Tedenski pregled notranje političnega položaja

Belgrad, 30. nov. m. Med najvažnejše dogodke preteklega tedna v našem notranjem političnem življenju spada brez dvoma govor člana izvršilnega odbora JHŽ dr. Antona Korošca, notranjega ministra, na nedeljskem zborovanju delegatov te stranke v Ljubljani. Ta govor je vsled svoje jasnosti in močnega poudarka za nadaljevanje od sedanjega vladnega započete dela, za konsolidacijo našega notranje-političnega življenja globoko odjeknil v vseh političnih krogih ter z močno kretno razpršil še vse preostale intrige proti vladi g. dr. Stojadinovića neprijateljsko razpoložene političnih skupin. S tem svojim govorom je dr. Korošec pred politično javnostjo razgrnil program dela kraljevske vlade za bližnjo bodočnost ter je predvsem odgovoril na dve važni vprašanji, ki najbolj zanimata politično javnost, in to: kaj je z od kraljevske vlade napovedanimi političnimi zakoni in kdaj se bodo lahko vsile nove državnozbofske volite.

Kar se tiče organiziranja te stranke, je treba poudariti, da ima doslej že svoje kraljevine organizacije v večini okrajev države. Da bi se pa popolnoma organizirala, je te dni bilo tukaj več konferenc, na katerih so bila udeležena dana vsa potrebna navodila. Kar se pa tiče organiziranja stranke po posameznih banovinah, pa brez dvoma prednjači vsem ostalim banovinam s svojimi kraljevinimi organizacijami Slovenija. V Sloveniji je JHŽ dobila tudi prvi banovinski odbor, kateremu se je nato čez nekaj dni pridružil tudi kraljevni odbor mest Belgrada, Zemuna in Pančeva, ki tvorijo svojo banovino. V vseh ostalih banovinah pa se bodo po vzorcu banovinskih odborov v Belgradu in Ljubljani izvolili podobni odbori. Po izvršeni končni organizaciji stranke bo izvršilni odbor v smislu pravil sklical vsedrjavno skupščino, na kateri bodo izvolili predsedstvo stranke ter bo končno sprejel program in pravila JHŽ. Novo ustanovljena stranka JHŽ je že sedaj najmočnejša stranka v državi, tako po svoji zastiranosti med narodom in številu organizirane članstva, kakor tudi po svojem konstruktivnem programu, ter lahko prevzame polno odgovornost za bodoči razvoj notranjega političnega življenja v državi. Saj se z njo ne more primerjati od nasprotnih strank niti ena politična organizacija.

JNS, stranka, ki je bila ustanovljena od zgoraj s pomočjo oblasti in proti narodni volji, se itak ni mogla ukoreniniti med narodom. Pod njeno okrilje so je zatekalo vse, kar je koristilo priča-kovalu. Ko je oblast izgubila iz rok, je tudi s političnega povzra izgubila Danes je nrtva in se bo težko še kdaj zbudila k življenju. Tega se dobro zavedajo mlajši člani te stranke, ki jo zapuščajo in iščejo izhoda na vse strani.

Vse je zadovoljno,

saj ni cenejše in večje izbire blaga za obleke, za gospode in dečke, dalje zimskih suken, suknjičev, plaščev in dežnih plaščev, kot pri

DRAGO SCHWAB

LJUBLJANA

Z abesinskih bojišč

Zastoj boju na vseh frontah

Addis Abeba, 30. nov. Abesinski odpor se očitno znostruje na severu in na jugu. Italijansko prodiranje južno od Makale je popolnoma ustavljeno, medtem ko z juga javlja general Graziani, da mu prodiranje ovira neprestano močno deževje. Ni dvoma, da v pokrajini Makale abesinski oddelki operirajo za italijanskimi črtami in jih vzemirjajo z močnimi napadi. Po semkaj došlih vesteh je ras Sejum z večjo četo obkolil v nočnem pohodu večji oddelke sovražnika pri Abaro in ga skoraj popolnoma uničil.

V zadnjem povelju cesarja armadi ni rečeno, da naj njegove čete ustavijo italijansko prodiranje, ampak, da naj store vse, da bo vsak korak, ki ga bo sovražnik napravil v deželo, plačal kar najbolj drago. Zanimivo je, da pa je istočasno prevladalo med italijanskimi vojaškimi krogi mnenje, da je treba prenehati z dosedanjim taktiko, ki se je glasila: počasi, toda varno! Radi položaja v Sredozemlju, zlasti še radi grozečih sankcij se zdi, da so se Italijani odločili za hitre vojaške ukrepe. Vse to spominja na leto 1896, ko je italijanska vlada tudi iz političnih razlogov silila na hitre vojaške odločitve in tako bistveno pripomogla h katastrofi pri Adui.

Cesar je odpoval za kakih 10 dni na severno fronto, hotel osebno voditi vojne operacije. V glavnem stanu so mnenja, da pred sredo decembra do kakšne večje bitke ne bo prišlo. Cesar bo ukazal splošno protiofenzivo šele tedaj, kadar bo smatral, da je v zadostni premoči nad sovražnikom. Če pa pride do tega, pa zagotavljajo vojaški krogi, da so Abesinci pripravljeni žrtvovati tudi 250.000 mož, če se jim posreči italijansko vojsko uničiti. Računajo pa v prvi vrsti na divjost svoje gale ozenila, ki Mussolinijevim vojakom onemogoča, da bi se razvili in polno izrabili svoje vojne stroje.

Italijansko uradno poročilo št. 59

Agencija Stefani priobčuje tale komunikacije št. 59: Maršal Badoglio je poslal to-le brzojavko: Na bojišču prvega armadnega zbora se nadaljuje čiščenje terena pri Umbortu. Eritrejski armadni zbor nadaljuje svojo akcije v Tembijenu. Zapadno od slapa Geba je prišlo do spopada med italijanskimi četami in abesinskimi vojskami. Abesinci so izgubili 10 mrtvih. Na sodaljskem bojišču so se domačinski poglavarji vdali našim oblastvom v pokrajini Ogadun. Neka naša eskadrilja je odletela iz Gorahaja in obstreljevala utrdbe pri Dagaburu. Ta eskadrilja je tudi uničila kolono tovornih avtomobilov. Na eritrejskem bojišču nadaljuje letalstvo svoje redne izvide.

Poročilo angleške uradne poročevalne agencije „Reuter“

London, 30. novembra. AA. Agencija Reuter je objavila o položaju v Vzhodni Afriki naslednje poročilo:

Razen zavzetja Uatuala, ki pa še ni popolnoma dognana stvar, ker Italijani abesinska uradna poročila demantirajo, tako na jugu kakor na severu večeraj ni bilo nikakih važnejših dogodkov, če se izvzemajo manjši spopadi med izvidniškimi četami in stražami italijanske in abesinske vojske. Italijansko letalstvo je izvršilo več izvidniških poletov. Vse kaže, da maršal Badoglio pred ponedeljskom ne namerava izdati nikakih važnejših odredov. V italijanskem glavnem stanu pripravljajo z vsa naglico načrte za prihodnjo ofenzivo, ki se ima pričeti na severu na različnih točkah. Maršal Badoglio namerava prodirati z motoriziranimi oddelki v treh ali štirih smereh.

Iz glavnega stana vojske rasa Nasiba je prišlo v Harar poročilo, da so Abesinci pri nekem spopadu z Italijani ubili 350 italijanskih vojakov. Italijanske operacije so popolnoma zastale, le letala razvijajo se neko aktivnost. Abesinci so jih obstrajevali s streljanjem. Morala abesinskih vojakov je dosegla vrhunec in ras Nasiba pravi v svojem poročilu, da jih ne bo mogel več zadrževati. Vsa vojska hoče za vsako ceno napasti sovražnika. Letala se zadnje dni niso več spuščala nizko nad abesinske posojanke nego so ostala v višinah po 1000 m. Vsekarj sedaj ne predstavljajo več resne nevarnosti za abesinsko vojsko.

V Džidži so se ponovno razširile vesti, da so Italijani evakuirali Gorahaj in Gerlogubi. Po drugih verzijah sta ale mesti sicer evakuirani, a ju Abesinci se niso zasedli.

V Adis Abebi je abesinska cenzura večeraj zaplenila vest, da je cesar odpoval na severno fronto. Cesar je sedaj že blizu Desija. Večeraj zjutraj se je pred cesarsko palačo zbralo izredno veliko število osebnih in tovrstnih avtomobilov, na katere so naložili pohištvo in drugo upravo. Avtomobili so takoj nato odšli proti Desiju. Z avtomobili so odhajali tudi precejšnje količine streliva, lovskih in drugih pušk. Z nekaj dni prej je odpoval v Desije bataljon cesarske garde. Cesar proti Desiju je prav za prav razširjena in nekoliko tlakovana karavana pot. Zaradi tega morajo avtomobili po njej voziti zelo počasi. Pot je zlasti zadnjih 80 km pred Desijem zelo težavna. Tam se vzpne v višino tisoč metrov, nato pa strmo spusti v desijsko kotlino. Zaenkrat še ni znano, koliko časa namerava cesar ostati v Desiju. Pravijo, da se bo z letalom odpravil tudi na fronto.

Abesinci južno od Gorahaja

Posebni Havašov dopisnik poroča iz glavnega stana generala Nasibuja, poveljnika južne abesinske vojske, da je neresnična italijanska vest, da bi bili Italijani prodrli severno od Dagaburja. Abesinske prednje čete stoje južno od črte Gorahaj-Anela. Po bitki pri Aneli, kjer so zmagali Abesinci, se Italijani v tem odseku bojijo za zdaj zadovoljujejo z letalskim obstreljevanjem.

Ras Sejum

Oddelki rasa Sejuma so v svrhu izvidniških operacij zapustili pozicije, ki so jih zavzeli ob boku italijanske vojske. Ras Sejum je zapustil Selko in Boro ter se približal rasu Kasi, s katerim mora po navodilih iz Adis Abebe nastopati skupno na sektorju okrog Maigohare in vzdolž poti v Kasajamo.

Makale, 30. nov. b. Po informacijah z druge strani fronte se po strahovitih letalskih napadih ras Sejum še dalje umika s svojimi četami nazaj v jugozapadni smeri. Sedaj je znano, da je izdal naredbo rasu Amari naj se naj umakne iz goskega masiva Tambit ter naj se pridruži silam rasa Sejuma. Gibanje abesinskih oddelkov se vrši izključno penci, tako da jih italijanska letala ne morejo opaziti. Prednevi se čete rasa Sejuma skrivajo večinoma v gozdovih brez šotorov, potočja pa grede dalje ne določena mesta. Cilj tega gibanja je Amba Aladži, kjer se zbirajo tudi vse abesinske

Iskrena beseda
revmatično
bolnim

Da Togat zares pomaga pri revmatizmu, se ponovno ugotavlja v sledečem:

»Da sem prej vedel za Togat-tablete, koliko bolečin mojega dolgoletnega revmatizma bi mi bilo prihranjenih in koliko trpljenja preprečenega! Zelo sem srečen, ker lahko odkrito izjavim, da so Togat tablete resnično učinkovite zdravilo brez vsakih stranskih pojavov s strani želodca in srca. Vsakomur jih rad priporočim. Še enkrat hvala: S. Stojanovič, službenik uprave vodovoda O. G. B., Beograd, Kn. Mahajova ulica 3.«

Togat-tablete hitro in uspešno delujejo proti revmatizmu, išiasu, hripju, živčnim bolečinam in prehladu. Nad 6000 zdravnikov priporoča v uradno potrdjenih ocenah uporabo Togata. Dobi se v vseh lekarnah.

Odobr. od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 18.145 od 22. X. 1932.

sile na severni fronti. Južno od Amba Aladži so letala opazila večjo skupino konjenikov, ki je šla proti središču zbiranja abesinskih sil. Tudi abesinske vojaške sile z one strani reke Takaze grede naprej. Vsi ti pokreti armade rasa Sejuma so dobro pripravljeni in se smatra, da je to posledica cesarjevega prihoda na fronto.

Sankcija petroleja neizbežna

London, 30. nov. c. Angleška vlada se bo sestala v ponedeljek k izredni seji, ki bo obravnavala samo vprašanje razširjenja sankcij proti Italiji. Poudarja se, da so vsa predhodna pogajanja zaključena in da bo lord Eden končno javno v imenu Anglije zahteval razširjenje sankcij na seji odbora osemnajstoroč. Diplomatski urednik »Manchester Guardian« meni, da so pogajanja z Italijo prekinjena in da se bodo nadaljevala šele po novem letu. Spor se je zožil sedaj na vprašanje, ali Italija pristane na to, da dobi Abesinija svobodno lastno pristanišče. Italija bi dobila delne koncesije glede razširjenja Eritreje in Somalije. Anglija bi ji priznala razne izvozne ugodnosti v afriških kolonijah razen Abesinije.

Pariz, 30. nov. c. Danes se je razširila vest, da se bo te dni izvršil zadnji pomirjevalni poskus med Anglijo in Italijo. Če ta poskus ne bi uspel, potem bi se poostrene sankcije začele izvrševati 12. dec. v vsem obsegu. Prihoduje dni pa bi se morala sestati Baldwin in Laval. Toda popoldne je bila vest iz Londona demantirana.

Italija se boji...

Zeneva, 30. nov. c. Ta dva dneva je italijanska diplomacija vse storila, da bi preprečila razširitev sankcij proti Italiji. Tajnik stalne italijanske delegacije pri Zvezi narodov Borra je te dni obiskal vsakega člana odbora osemnajstoroč in ga opozoril, da bi razširitev sankcij proti Italiji zelo poškodala mednarodni položaj. Borra je sponori vsakemu članu posebej, da bi Italija izglasovanje novih sankcij smatrala za neprijateljsko dejanje na pram Italiji. Kaj to pomeni, si mora biti vsak član odbora osemnajstoroč na jasnem. V istem smislu je danes govoril Cerutti Lavalu pri svojem današnjem obisku v francoskem zunanjem ministrstvu.

Italija: Ni res!

Sooči je bil Rimu objavljen uradni demanti, ki pravi, da so absurde vesti, po katerih naj bi se izvršile kakršnekoli koncentracije italijanskih čet na francoski meji.

Rim, 30. nov. c. Današnja seja italijanske vlade je potekala zelo mirno. Začela se je ob 10 dopoldne v palači Viminale. Razširjen je bil vrhovni obrambni svet in pa sprejel je bil sklep, da morajo biti vsi Italijani redni člani strelskih družin, in sicer do svojega 22. leta.

Nesreča v nemškem rudniku

Berlin, 30. novembra. AA. DNB poroča, da je v premogokopu v Senftenbergu nastala huda eksplozija 17 ljudi je ranjenih, dva med njimi nevarno. Ni izključeno, da je pod še nepreiskanimi ruševinami še več ranjenecv in mrtvecv.

Pravilnik o uvozu umetnih gnojil

Belgrad, 30. nov. AA. Kmetijski minister g. Svetozar Stanković je izdal nov pravilnik in norme o izdelovanju, uvozu in prometu z umetnimi gnojili. Ta pravilnik ima velike izpolnitve v primeri z dosedanjim. Po tem pravilniku so izdelovanje, uvoz in promet z umetnimi gnojili na področju kraljevine Jugoslavije podvrženi dovoljenju in kontroli kmetijskega ministrstva ali njegovih organov. To kontrolo vrše kmetijske vzorne in kontrolne postaje. Dovoljeno je izdelovanje, uvoz in promet samo tistih umetnih gnojil, ki ustrezajo normam, predpisanim s tem pravilnikom. — Umetna gnojila se dele v šest vrst, in sicer: azotna, fosfatna, kalijeva, apnena, mešana in katalitično-biološka in druga.

Pravilnik določa, da smejo znanstvene ustanove, razna gospodarstva in zasebniki v svrhu proučevanja uravzati potrebno količino umetnih gnojil, ki niso navedena v tem pravilniku, ali pa še nimajo dovoljenja od kmetijskega ministrstva. Takšna posebna dovoljenja bodo izdajale pristojne kmetijske vzorne in kontrolne postaje in bodo o tem takoj poslate poročilo ministrstvu.

Prav tako določa pravilnik način analiziranja umetnih gnojil.

Pri uvozu umetnih gnojil bo posebna komisija vzela vzorce v navzočnosti zastopnikov finančne kontrole in odposlanca kontrolne postaje. Po preizkušanju vzorca bodo vse zaboje, sode in vreče itd. plombirali in jih opremili z izkazilom postaje ali tvrdke, ker je prodaja neplombiranega in z izkazilom neopremljenega umetnega gnojila prepovedana.

Tudi v notranjem prometu obstoji kontrola.

Ban dr. Marko Natlačen

Za našega obrtnika

Zopet stopajo jugoslovanski obrtniki pred javnost s prireditvami obrtniškega tedna. Opozoriti nas hočejo na svoje delo in svoje težnje. Kdor je njihovem stanovskemu pokretu sledil, bo moral priznati, da ne prihajajo praznih rok. Na mnogih lepih razstavah so v preteklem letu pokazali, da se z njih trdno voljo, ustvariti si dostojen prostor v družbi ostalih jugoslovanskih stanov, družiti v visoki meri znanje in sposobnost. Občudovali smo jih na njih zborovanjih in manifestacijah, kjer so s polnim zaupanjem pokazali živo vero, da se prekoplejo iz sedanjih težkih časov v boljše bodočnost.

Ko nas kličejo, da jih zopet obiščemo, jim gotovo ne bomo odrekli, da se pomudimo pri njih delu, da se pogledimo te dni v njih težnje in težave in jim zagotovimo, da jim bomo, kjer nas potrebujejo, z ramo ob rami stali ob strani. Potrebni smo jim!

Ce se te dni poživl v nas smisel za ročno delo našega obrtnika, ki mu bomo dali povsod, prav povsod prednost pred tujim blagom, bomo storili samo to, kar od nas obrtništvo upravičeno pričakuje. Premnogokrat so nam dokazali, kako malo jih, ki so naše krvi in naše gore list, priznavajo, kadar si nabavljamo vsakdanje življenjske potrebščine. Dokazali so, da so v vseh pogledih konkurenčni tujim proizvajnikom, tako v cenah in kakovosti blaga kakor tudi po res lepem oblikovanju svojih izdelkov. Toda ne samo lastna gospodarska potreba in korist, tudi narodna zavest nam narekuje, da jim ne smemo več tako tuji stati ob strani. Segajmo po domačih izdelkih!

Težave časa tudi v preteklem letu niso pustile in posebno slovenski obrtnik jih je težko občutil. Dela je primanjkovalo. Na vseh koncih in krajih se je štedilo: potrebe so se omejevale. Kjer je kdo mogel, je polizkušal, da si delo opravi sam v svojem gospodarstvu. Če je bilo treba kaj novega napraviti, pa se ni mudilo, se je delo kar odložilo za boljše čase. Če se je pa le moral izvršiti, ga je opravil mnogokje tudi ne-obrtnik, da bi bilo ceneje. Poročila o

stanju obrtništva nam kažejo, kako strašno se v zadnjih letih krčijo rokodelski obrati in obrti opuščajo. To stanje za naše gospodarstvo pač ni zdravo. Opravičeno trdijo obrtniki, da spada krepak rokodelski stan med temelje narodnega blagostanja. Dajmo jim dela in ne štedimo, kjer nam štediti ni treba! Zaposlovali bodo nameščenice in brezposelnost bo manjša. Njih denar bo prišel v obtoč in blagostanje vseh se bo dvignilo. Od svojih dohodkov bodo zopet mogli dati državi na davkih in javnih datjavah; saj so obrtniki med najboljšimi davkoplačevalci.

Ko slovensko javnost pozivljamo, da z vsemi močmi podpre našega obrtnika v njegovem prizadevanju, upam in pričakujem, da od nas ne bo nikogar, ki bi v tem plemenitem stremjenju zaostal. Obrtnikom pa kličem po davni lepi navadi: Bog živi pošteno rokodelstvo!

Obrtniški teden

Gospod ban dr. Marko Natlačen je na prošnjo Glavnega odbora za »Obrtniški teden« izvolil prevzeti pokroviteljstvo nad to veliko propagandno prireditvijo slovenskega obrtništva. Nagnjenost in razumevanje, ki ga kažejo najvišja naša oblastna obrtništva v težkih časih, ki jih preživlja, mu dajejo krepko moralno oporo in vzpodbudo, da ne kloni, marveč s podvojeno silo in z nezlomljivo voljo vztraja in dela na obnovi našega gospodarstva. Prepričani smo, da obrtništvo v svoji težki borbi za obstanek in izboljšanje svojega položaja ne bo ostalo osamljeno, ampak da mu stoji ob strani vsa naša javnost, ki se zaveda socialnega, gospodarskega in nacionalnega pomena obrtnega stanu, ki si je ravno za priliko te svoje resne in važne prireditve izbral geslo »Temelj narodnega blagostanja je krepak rokodelski stan«. Pozivamo zato vse naše zavedno obrtništvo, kakor tudi vso javnost, da se brez razlike strne v solidarnem delu, da bo obrtniški teden uspel kar najbolje ter utrdil med širokimi plastmi naroda zavest in prepričanje, ki ga vsebuje geslo obrtniškega tedna.

Kdor se zadnji smeje ...

... uporabljala bom vedno samo
SCHICHT^{ovo}
TERPENTINOVO MILO
za namakanje pa žensko hvalo

Nerednosti pri občini na Ježici

Župan Ramovž odstavljen - Razrešenih je še 7 odbornikov

Ponovno je bilo slišati, da še nikoli ni bilo takega reda na občini, kakor je bil, ko so tam paševali ljudje, ki jih je imenoval prosluli JNS režim. Tisti pa, ki smo imeli priliko malo bolj od blizu opazovati občinsko poslovanje in gospodarstvo, smo dvomili v take slavošpeve. Prav radovedni smo zato bili na uspehe pregledovanja občinskega gospodarstva, ki ga je v začetku tega meseca dala pregledati banska uprava. Revizor je našel take nerednosti, da je banska uprava 25. t. m. odstavila župana Ramovža Ivana. Ker po občinskem zakonu ne morejo biti občinski odborniki občinski dobavitelji in podjetniki občinskih del, so bili istočasno z županom odstavljeni tudi odborniki Cerin Miha iz Ježice, Bolta Ivan iz Jarš, Lenčič Anton iz Kleč, Dečman Franc s Stožic in Rotar Janez s Černuš. Poleg teh pa sta bila razrešena tudi odbornika Perko Ivan z Brinja in Dimnik Miha iz Jarš (ki pa ni identičen s bivšim deželnim poslancem g. Dimnikom Miho iz Jarš št. 6), ker sta z inkorporacijo dela občine Ježice k Ljubljani izgubila članstvo na Ježici.

Vaj navedeni so prišli v občinski odbor pri znanih »volitvah« v oktobru 1931, nekateri izmed njih je pa postavil že prej Marušičev režim, ki je brez razloga odstavil zadnjega avobodno izvoljenega župana g. Se-

verja in z njim večino (11) občinskih odbornikov.

Vodstvo občinskih poslov do občinskih volitev 15. dec. t. l. je prevzel sedaj Škerlj Ivan (vulgo Krašov) iz Savelj 13, bivši predsednik krajevne organizacije bivše Samostojne kmetijske stranke na Ježici, dočim so izpraznjena mesta razrešenih občinskih odbornikov zasedli nadaljnji kandidati s kandidatne liste Ramovža Ivana (JNS).

Po občini govore, da odstavljani župan neče več kandidirati. Glede tega pa mi povemo, da po občinskem zakonu ne more kandidirati tisti, ki je bil zato odstavljen, ker svojih poslov ni opravljal v red. Sicer bi pa prav radi videli, da bi kandidiral tudi pri svobodnih volitvah, kjer bi imel priliko videti, koliko je bila vredna njegova »maga« meseca oktobra 1931, ko so njegovi privrženci teptali ljudsko voljo.

Dne 15. decembra t. l. bo naše ježensko ljudstvo pokazalo, da ne mara imeti na čelu občine tistih, ki mu jih je postavil prosluli JNS režim. Dne 15. decembra bomo pri svobodnih volitvah izvolili za župana g. Severja Franca, in za odbornike moše in fan- te, ki jim zupamo. Iz teh razlogov bo 15. decembra vsa Ježica enodušno volila listo g. Severja.

Dve smrtni nesreči v Sav. dolini

Eden padel v vodo, drugega ubilo drevo

Braslovče, 29. novembra.

V torek zvečer se je vračal s pošte v Šmartnem ob Paki F. Stopar na svoj dom. Pot iz Šmartnega na njegov dom pa vodi čez Pako, kjer je čisto ozka brv. Mož je najbrž v sled teme padel z mosta v Pako. Našli so ga v sredo zjutraj mrtvega v Paki. Pokopan je bil v petek na pokopališču v Šmarinem ob Paki. Okoličani trdijo, da je to že četrti smrtni slučaj, ki se je zgodil na tem mestu zaradi preozke brvi.

V četrtek pa se je zgodila v reških gozdovih druga smrtna nesreča, ki je zahtevala življenje posestnika Filipa Koruna p. d. Andreja iz Trnave pri Gomilskem. Drvaril je s štirimi drugimi. Ne-

sreča je hotela, da ga je podrla drevo. Ker je bilo drevo ogromno, ga je z viška stlačilo k tlom, mu zlomilo prsni koš in rebra. Prav tako tudi roke in noge, da je bil takoj mrtve. Preden se je zgodila nesreča, ga je tovariš opozoril, naj se ne umika v tisto smer in ga je celo vlekel stran. On pa je vztrajal pri mnenju, da drevo ne bo padlo tja in tako ga je zadela nesreča. Filip Korun je bil lastnik večjega posestva v Trnavi in je bil skrben in priden gospodar. Za njim žaluje žena in pet sinov.

— SITAR & SVETEK - štampilje - etikete - sedaj na Marijinem trgu 8. Se priporoča.

Naša prosvetna politika

Slovenskemu šolstvu prete nevarnosti od dveh strani: že nekaj tednov beremo po prestolniških dnevnikih, zlasti pa v »Pravici« in novosadskem »Dnevu« tožbe in očitjanja, da ima največ šol dravska banovina, da največ učencev producirajo »prečanski kraji, zlasti pa naša banovina, ki ima šestkrat več polnih gimnazij kot uboga vrbaska, ter je sploh z ozirom na srednje šole sorazmerno na najboljšem mestu.« Vse to je povzeto po statistiki, ki jo je prinesel Proforski Glasnik za november in na kar smo naše bralce že opomnili ter tudi odkrili tendenco teh in takih namigavanj, ki se skrivajo tudi med številskimi takimi statistik. Kot je že novosadski »Dan« zavrnil, kaj bo z »vzhodnimi kraji, če jih bodo preplavili »zahodni nacionalno nezanesljivi uradniki«. Prav tako piše tudi »Pravica«: »Ti iz savske in dravske banovine študirajo, da bodo prevzeli najvišja uradniška mesta ter bodo z njih vodili Jugoslavijo.« (10. XI. 1935.) Oni so namreč prepričani, da ima pravico na visoka uradniška mesta samo belgrajska mladina in to tudi javno pišejo: »Bodočnost naroda in države morajo prevzeti prvenstveno mladinske generacije, ki jih vzredi in vzgoji Belgrad!« (»Pravica«, 20. novembra 1935.) Tako je čisto jasno povedano, kdo daje smer naši prosvetni politiki in kaj je njen zadnji cilj. Saj se ne moremo otresti sumničenja, da je naša prosvetna politika še vsa v kolotečinah prejšnjih JNS režimov, ki je prav tako delila državljane v dve skupini: v državotvorne in protidržavne. Toda zdaj je svojo nezaupnost do zahodnega »duha« poglobila še s strahom za kruh. Bili so časi, ko smo verjeli besedam dr. Kreka, ki jih je spregovoril z ljubljanskega gradu poljskemu profesorju Zdzichowskemu: »Tu dol — pokazal je proti jugu — gre naša pot, in tedaj bo naša sveta naloga, da poneseemo kulturo med nje!« Toda že tedaj je tisti gospod pripomnil: »Kaj pa, če bo — narobe?« Danes smo priča na vsakem koraku, da nam zavidajo prav ti kraji vsako kulturno prednost, pa naj bo še tako malenkostna. V teh dneh smo brali, da ima vsak osmi Slovenec

koló, več kot vse banovine skupaj (»Dan«); potem, da je vsak četrti Slovenec zadrugar (»Pravica«); da ima vsak Slovenec, čudo: tudi kmet, ki se pelje v mesto, in delavec, ki gre iz tovarne — dežnik (»Pravica«) in — če mogoče — še galoše. Vse to imajo ti Slovenci celo še v sedanjih težkih dneh! Halo, dayke na ves ta »luksus«! In poleg tega še — šole, sorazmerno največ šol v državi! Kakor da bi šlo za miloščino in jih ne bi gradili in vzdrževali s svojim denarjem, ki ga v še večjem odstotku prispevamo v skupno blagajno!

Druga nevarnost pa naskakuje od drugod. Nismo se pozabili, da je še prejšnji režim JNS v februarju letošnjega leta razpisal famozni natečaj za unificirane šolske knjige, proti kateremu se je vzdignila upravičeno vsa slovenska in jugoslovanska javnost sploh, dokazujoč, kako škodo bi imele od njih vse banovine ter bi poleg tega ne zaslužila niti država niti starši. Vse to smo že nestrastno potrdili mi in razne spomenice, toda do danes ta natečaj še ni prekličen ter bomo koncem januarja oziroma februarja že doživeli srečo, da bo odobrena prva »srbsko-hrvatsko-slovenska slovnica« za nižje razrede gimnazij! To ni samo napad na naše službe, to je nož na našo srčno stran, in ko gre za naše narodno bistvo, za naše slovenstvo, ga hočemo braniti do zadnjega, zavedajoč se, da nismo Jugoslavi, če nismo Slovenci, prav v smislu besed pokojnega Kralja. Ali nismo prav te dni doživeli, da je izšla naredba, da se pouk slovensčine v ljudskih šolah (4. in 5. razred) od pet tedenskih ur skrči na tri!!! Kam to pelje! Ali je to začetek uveljavljanja načrta, ki je jasno viden v znanem natečaju! Že zdaj smo priče, da absolutni meščanski šol in nižje gimnazije ne obvladajo v zadostni meri materinsčine, zdaj naj se pa omeji nje učenje še celo v ljudski šoli, da v resnici naš mlajši rod ne bo znal več pravilno govoriti niti pisati. Potem smo prepričani, da bo 5% analfabetov poskočilo. Proti takemu omalovaževanju materinsčine moramo odločno povedati svoj — ne! Zadnji čas je, da se preneha s tako prosvetno politiko po metodah prejšnjih neljudskih režimov ter da pride narod do veljave tudi v prosvetni politiki, da bo sam določal svojim otrokom učne knjige in ure za materinsčino, pa tudi sam odločal o svojih šolah, pa naj se še komu zde tako odveč. Mi se hočemo razvijati tudi naprej in ne samo nazaj! S tem pa še nismo rekli zadnje besede.

Komponist Blaž Arnič

V »Slovenca« z dne 26. novembra smo v tehtu in strokovnjaški kritiki gosp. dr. Kimovca lahko razbrali, da živi med nami umetnik, ki se je na koncertu, katerega je imel v stolnici, izkazal kot zelo soliden igralec orgel, še bolj pa kot komponist. Zato se upravičeno vprašamo, zakaj se sliši od njega tako malo, kajti to, kar smo slišali ta večer, je le drobec njegovega ogromnega dela, ki je polno živahnosti, ognja pa tudi polno trpljenja. Saj tega je bil sam v svojem življenju največ deležen. Živel je v stiski, ki bi jo komaj kdo prenašal, tako tiho in vdano, živel v veri, da bo delo, nad katerim bdi leto in dan, padlo v domovini na rodovitna tla, da ga bo vzljubila domovina, kot jo on sam ljubi. Neumoren delavec je. Tudi bedno življenje na Dunaju ga ni strilo, kajti prav takrat je napisal svoja največja dela, katera upajmo, bodo slovenskemu narodu še v ponos.

Imamo orkestre, ki občinstvu seznanjajo z domačimi in tujimi avtorji. Arniča občinstvo še ne pozna z nobenega teh koncertov. Zato bi bil skrajni čas, da stopijo njegova resna dela iz osamelosti na dan, da spoznamo, v koliko je oplodil slovensko glasbo.

G. H.

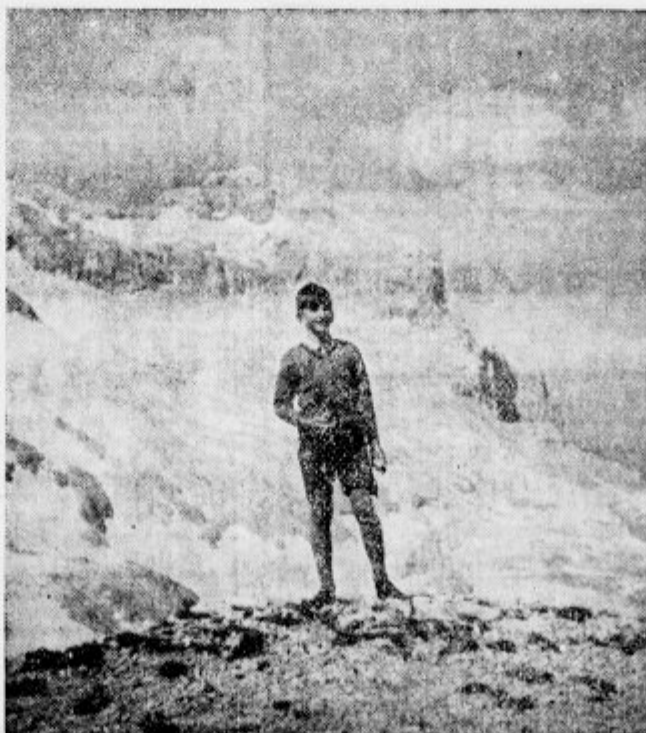
Smrtna nesreča

Kropa, 30. novembra.

Dne 29. nov. ob 1410 je ubila mina, ki je nedodna eksplodirala, okrog 30 let starega delavca Franceta Luznara, vulgo Gaznega z Dobrave pri Kropi, ki je bil zaposlen pri urejevanju hudournika Hrincev v Kropi. Mina mu je raznesla glavo in je bil na mestu mrtve.

Njegovo Veličanstvo kralj Peter II. med letošnjimi počitnicami na Triglavu

Foto: Ravatelj dvornih lovišč inš. Dimnik

Drobne novice

Koledar

Nedelja, 1. decembra: 1. adventna nedelja. Izseljenska nedelja. Državni praznik združenja. Edmund; Natalija. Ta mesec se dan skrči do 22. t. m. od 8 ur 24 minut za 20 minut, do 31. t. m. pa zopet zraste za 3 minute.

Ponedeljek, 2. decembra: Bilijana, devica mučenica; Pavlina, mučenica.

Novi grobovi

† Loka pri Zid. mostu. V sredo, 27. novembra je na Mrzli Planini, občina Loka pri Zidu, mirno v Gospodu zaspal Janez Mlinar, znana kmetiška korenina. Pogreb se je vršil v petek, dne 29. novembra ob obilni udeležbi ljudi, kar pričča, da je bil rajni povod znan in priljubljen. Naj počiva v miru!

† V Škofji Loki je umrla ga. Ivana Gaber v 78 letu starosti. Rajnica je bila mati gospe Jančigajve, soproge magistratnega ravnatelja. Sorodnikom naše sožalje, rajnici pa večni mir!

Osebnosti

— Poroci se danes v frančiškanski cerkvi v Ljubljani g. Alojzij Martinčič, uslužbenec pri ključniški tvrdki Avgust Martinčič na Rinski cesti, z gđ. Marijo Judež. Zenin in nevesta sta doma iz St. Jurja pod Kumom. Priči bosta gospoda Miroslav Martinčič, uslužbenec pri isti tvrdki, in Rado Jereb, železničar v Trbovljah. Poroki ju ženinov bratranec Andrej Martinčič, župnik na Učcu. Bilo srečno!

— Porocila sta se na Viču g. Ludvik Korče in gđ. Maša Dolžanova, oba uradnika v Gospodarski zvezi. Cestitamo!

Če rada perem, bi radi vedeli?

Zelo rada. Saj zame pranje ni nikakr trud, pa tudi nikaka čarovnija. Malo dobre volje in kos terpentinovga mila Zlatorog - to je vse, kar potrebujete. Tudi Vi, draga gospa, sezite z zaupanjem po tem milu, saj pere tako hitro, temeljito in prizanesljivo, da Vas kar očara.

Zlatorogovo TERPENTINOVNO MILO

— Umetitev novih kanonikov pri ljubljanski stolnici. Danes, 1. decembra, ob 11 dopoldne bosta v ljubljanski stolnici sv. Nikolaja slovesno umešeni novoinimenovana kanonika ljubljanskega stolnega kapitlja gđ. profesorja dr. Alojzija Župan in dr. Gregorij Zervaj.

— Današnje številko »Slovenec« dobe vsi naši izseljenci širom sveta, v kolikor so nam znani naslovi, brezplačno.

— Splošen sestanek Katehetskega društva v Ljubljani bo v sredo, dne 4. dec. t. l. ob 5 popoldne v posvetovalnici KTD (Jugoslovanska tiskarna). Na dnevnem redu je predavanje prof. Jerneja Pavlina »O nazornem pouku pri liturgiji«. Vsi kateheti vjdno vabljeni!

— Abesinija. Te dni je izšla knjižica o Abesiniji. Sestavljen jo je dr. Vinko Šarabon. Ima 14 poglavij: Oblikovitost, Podnebje in kulturni pasovi. Površina, Prebivalstvo, Zgodovina, Krščanstvo Abesinije, Gospodarstvo, Železnice, Denar, Pogodbe, Jezero Tana, Začetek vojne, Pri Abesincih na obedu, Abesinec gre na vojsko. Knjižica sta priložena dva zemljevida. Stane 10 Din.

Priznano najboljši čevlji

Prodajalna „pri Pollaku“
preje Dunajska cesta 23
sedaj Kolodvorska 11

— Davica, škrlatinka. Na razna vprašanja staršev z dežele, ki imajo svoje otroke v Ljubljani v šolah, opozarjamo, na uradno poročilo mestnega fizika in dr. št. poliklinike, iz katerega je razvidno, da ni v Ljubljani nikake epidemije, ampak samo malenkostni porast bolezni, ki se ob tem času vsako leto pojavlja. Starši naj bodo torej pomirjeni.

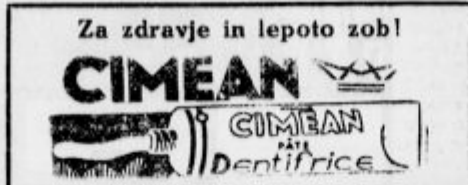
— Nesamostojni zobotehniki. Z ozirom na soglasni sklep kongresa v Zagrebu, sporočamo, da naj zobotehniki prošnji za polaganje izpita do nadaljnjega ne vlagajo, ker smo vložili protest. — Zveza nesamostojnih zobotehnikov Jugoslavije.

Za razkuževanje pri nalezljivih boleznih uporabljamo z najboljšim uspehom
SANITOL
Pazite na zaščitno znamko!
V vseh lekarnah in drogerijah.

— Avstrijski konzulat v Ljubljani opozarja vse v dravski banovini bivačave avstrijske zvezne državljanke na določbe nove jugoslovanske uredbe o zaposlovanju tujih državljanov z dne 29. marca 1935 (glej Službeni list dravske banovine od dne 4. maja 1935) in na določbe pravilnika za uporabo te uredbe z dne 21. sept. 1935 (Službeni list od 16. okt. 1935), po katerih potrebujejo vsi inozemski delojemalci in delojemalke (nameščenci, delavci, uslužbeni vseh vrst), kakor tudi samostojni brez obrtnega lista (koncesije) delavni tujci državljanji na izvrševanje svojega opravila posebno dovoljenje od strani jugoslovanske oblasti. Za to dovoljenje morajo prositi tudi vse osebe, katere so že do sedaj bodisi za neodrejen ali pe za odrejen čas imele zaposlitveno dovoljenje, ki bo odslej nadomeščeno z izkaznico o poklicu. Ker morajo biti v poštev prihajajoči inozemci in inozemke najkasneje do 31. decembra 1935 v posesti te izkaznice in ker ima neuváževanje danega roka izgubo vsakega delovnega dovoljenja za poslabšo, se avstrijskim zveznim državljanom v njih lastno ko-

rist priporoča, da takoj vložijo prošnjo za zaposlitveno dovoljenje pri pristojnem okrajnem načelniku ali policijski direkciji, odnočno da jo pustijo vložiti po delodajalcu. Navedena jugoslovanska oblastva dajo tudi vsa tozadevna navodila in se tam tudi dobijo predpisani obrazci in izkaznice.

— V Službenem listu kraljevske banke uprave dravske banovine od 30. t. m. je objavljena »Uredba o razdružiti občine Poljskava«, dalje »Uredba o električnih enotah, ki se uporabljajo v javnem prometu« in »Popravki pogreškov v pravilniku o neposrednih davkih št. 76.480 z dne 30. oktobra 1935«.

— Ponesrečenel. S strehe je padel v Trati v Poljskani dolini 18-letni kleparjev sin Pavle Ruik. Zlomil si je levo roko. — Pri delu si je poškodoval levo roko 55-letni delavec Ivan Vodopivec iz Malega Mengša. — Ponoči je v Ljubljani na Dunajski cesti nekdo s tako silo udaril 37-letnega ključavničarja Andreja Nagode iz Cerkvene ulice 21, da mu je prebil čeljust. Vsi ponesrečenci so ih bili prepeljeni v Ljubljansko bolnišnico.

— Velikodušen dar. Za »Dom kraljice Marije«, sirotišnico za Dolenjsko v Smihelu pri Novem mestu je te dni poslal neimenovan dobrotnik iz Ljubljane 10.000 Din. Plemenitemu dobrotniku naj bo tem potom izrečena priskrba zahvala, povrnil pa bo Bog. Upravni odbor.

Za zdravje in lepoto zobi!

— M. Klementina Kastelec, O. S. M.: »Sveta Angela Merie in njeno delo«. Lepa nova svetniška knjiga, ki nam v izbranem jeziku in prijetnem tonu kaže življenje doslej premalo poznane ustanoviteljice uršulinskega reda. Knjiga stane 12 Din in se dobiva v uršulinskem samostanu v Ljubljani in v vseh knjigarnah.

— Knjiga za Miklavža. V današnjega »Mladega Slovenca« se je v priporočilo za Slikanico ABC, v kateri je 25 pesmi od M. Kunčiča in prav toliko večbarvnih slik, vrnila tiskovna pomota. Knjiga, ki se dobi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani, ne stane 26 Din, kakor je natisnato, ampak samo 16 Din.

— Poslednji krik mode: Monogrami! Povsod monogrami! Moda od jutri:

zlati „Dover“ monogrami!

Zapomnite! Zlati »Dover« monogrami! Dobite jih zastoni pri Vašem trgovcu

— Javna prošnja! Društvo Dom slepih nujno rabi v svojem novem domu v Škofji Loki šivalni stroj. Tem potom se obračamo do dobrotnih src, ako ima kdo kakega starega, naj ga daruje za naše slepe. — Cenj. ponudbe sprejema stolni župni urad Pred Škofijo št. 12.

— Knjiga Simov Lipe od Kriste Hafner je pravkar izšla. Povest je polna čudovitih dogodivštev ubogega dečka, nad katerim bedi duh očeta-pijanca, da ne propade. Vsa povest se vrši v naših gorah in je prava himna našim planinam. Knjiga je bogato ilustrirana s slikami priznane slikarja M. Gasparija. Za otroke je to najlepše miklavževo ali božično darilo. Stane broš. 10 Din, vez. 14 Din. Dobi se v vsaki knjigarni, posebej se pa naroča v knjigarni »Ilirija«, Kranj.

Trikotažno perilo
iz mako, volne in svile
modne in športne pletenice
kupite najugodnejše v tovarni
LANA, Rimska cesta 2

— Kakor smo zvedeli, je izumljen patentiran aparat za kontrolo ponarejenega kovanega srebrnega denarja. Zagrebški trgovec Ernest Hendl, Račkoga 5, je izumil zanesljiv aparat za kontrolo falzifikatov. Z ozirom na veliko količino istih je to fenomenalen izum. — Cena temu aparatu je 30 Din.

Bolnim ženam
se izprazni čreva po uporabi naravne
Franz-Josefove
grenke vode neovirano in lahko.

Reg. po mdr. vod. pol. in nar. zdr. št. 1485, 35, V. 15.

— Sovražnik je zapustil zadnje postojanke, zobje so rešeni, zobni kamen je podlegel. CIMEAN zobna krema ga je popolnoma uničila.

Kdor hoče vedno dobre volje biti, mora Petanjško Slatino z vinom piti!

— Miklavževa darila: knjige, pisarniške potrebščine in vsakovrstne spominske predmete vam nudi Nova založba v Ljubljani. Najlepše darilo za otroke pa je zabavna in vzgojna knji-

ga. Za najmlajše je še vedno nedosežna Buschova slikanica Čipek in Čapek, za bolj odrasle vzgojna povest Ivančkov svet večer, delo znamenitega češkega mojstra Iga. Herrmanna, za srednješolce pa zgodovinsko zanimivi Debečevi Vzori in boji. Vse knjige se odlikujejo tudi po lepem preprostem jeziku!

Kapital v zini — Lutz
Cenik: Tovarna Lutz-pedi. Ljubljana — Šiška

— Kdor si keli kupiti M. Ibrova, Anthologie de la poésie yougoslave. Paris 1935, naj se čimprej priklasi pri Francoskem inštitutu v Ljubljani, kjer stane 12 frankov. Knjige se bodo skupno naročile.

Ce hočeš vesel, čvrst in zadovoljen biti, moraš vedno NAŠ ČAJ — piti!

— Oblastveno dovoljena rasprodaja manufakturnega blaga pod tovarniško ceno — ugoden nakup za trgovce. Jos. Pelkosič — Ljubljana — Stari trg 4.

— Pri zaprtju motela v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

— Perutinarstvo, najjača panoga malega gospodarstva, zasluži posebno v današnjih težkih časih vso našo pozornost. Kje naj bi dobila kmetijska gospodinja denar za razne malenkosti v gospodinjstvu, ako ne s prodajo jajc, piščet in kopunov. Posebno je pri nas danes najbolj spoštovana štajerska perutnina, kot v nekdanjih časih. Seveda je treba biti v perutinarstvu več svojega posla, ako hoče rejec res uspevati. V decemberski številki edinega res strokovnega lista za pospeševanje rejce malih živali, nas poučuje priznani rejec štajerske perutnine št. upr. Gosak Josip iz Teharij, kako naj pravilno odbramo plemensko perutnino, kjer se navdušuje za edino res domače plemo, našo rjavo štajerko. Poleg tega prinaša list Rejce malih živali poučne članke o rejci angorskih kunccev in pridobivanju njih volne, katere stane 1 kg celih 250 Din, kar je za malega rejca že celo premoženje. Marsikateri brezposelni delavec si lahko pomaga s to rejo, ki mu nudi skromne in gotove dohodke poleg nedolžnega razvedrila. Slede dalje zanimivi članki o srebrnih koburških golobih, o negi kanarčkov, o papigici rozeli, pa tudi ovce in koze so zastopane v sliki in besedi. Ljubitelji pasje mladine bodo gotovo zanimala navodila o vzgoji in dressuri sportnih in policijskih psov. O talnih ribicah in akvariranju prav večje popisuje g. Savinski. V podlistku: Križ v gozdu slika g. Sieberl pretresljivo zgodbo iz zveze svetovne vojne. V rubriki Društvene vesti se vrste poročila raznih rejskih društev, iz česar sklepamo na velik napredek v tej panogi malega gospodarstva. Za božič prejmejo naročniki lista tudi lep zbirko daril v raznih predmetih in živalih. List krasi izvršne slike in je kot tak s svojo bogato vsebino res najboljši kačipot za slovenskega rejca k napredku v umni rejci malih živali. V novem letu želimo listu, in njegovemu pokretu pod vodstvom priznane delavca na tem polju g. Alfonza Inkreta, še večjega razmaha v prid zboljšanju današnjih težkih gospodarskih razmer.

ADRIA
IZVRSTNA
ZITNA KAVA
Kupujte jo pijte jo!

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Za božično dabo priporočamo našim cerkvenim zborom sledeče skladbe: 1. ADAMIĆ K. Dan žari o polnoči. 12 božičnih pesmi za mešani zbor, 24 Din. 2. FORSTER A. 12 cerkvenih pesmi za mešani zbor, 12 Din. 3. HLADNIK IGN. Božična slavospeva za solo, zbor in orgle, 12 Din. 4. HLADNIK IGN. Božične pred- in poigre za orgle, 10 Din. 5. PREMRL ST. Slava Bogu na višavi, 10 božičnih pesmi za mešani zbor, 24 Din. 6. PREMRL ST. Cerkevni moški zori. Zbirka raznih pesmi za vse cerkvene dobe za moški zbor, 40 Din. 7. SATNER-PREMRL. Dve božičnici. Dvoglasna ženska zbor s klavirjem ali harmonijem, 10 Din. 8. SATNER-PREMRL. Božičnice. 6 božičnih pesmi za mešani zbor. Part 20 Din, glasovi po 4 Din. 9. SICHERL I. Pastirec in spanja. 16 božičnih pesmi za mešani zbor naših starejših skladateljev. Part. 30 Din, glasovi po 6 Din. 10. SICHERL I. PREMRL ST. Pridite molit Jezusa. 17 božičnih pesmi naših starejših skladateljev za mešani zbor. Part. 30 Din, glasovi po 6 Din.

Ptuj

Aretniran tat kolesa. Dne 29. oktobra t. l. je bilo ukradeno iz večje okrajnega sodišča v Ptuj nov dvokolo vredno nat. 2.000 Din. Tako policija kakor orožniki so se trudili izslediti tat in kolo. Končno se je poslednjim posrečilo prijeti uzmoviča, katerega so oddali v zapore okrajnega sodišča. Tudi kolo so našli in ga zaplenili. Uzmovič je posamezne dele ukradenega kolesa že zamenjal. Aretnirani tat kolesa je 26 letni Konrad Žižek, viničar pri Sv. Urbanu. Žižek tatvino priznava. Lastnik kolesa je Janez Vindiš, trgovec na Bregu pri Ptuj in imetnik pune žage v Rogoznici.

Smrt kosi. V Kicarju je umrl ugledni posestnik Franc Ogrin, star 70 let. — V Ptuj pa je umrla Ana Slavinec, zasobnica, stara 80 let. Poslednja je stara Ptujčanka, je splošno priljubljena in je imela skozi 40 let »ostilno« v Voškajevci ulici. Klavir ima spomin

Prispeli novi modeli
SCHAUB
RADIOAPARATI
Predvaja Vam brezobvezno
»TEHNIK« — J. BANJAI
Ljubljana, Miklošičeva c. 20

Za pet tihih minut

(Iz adventne nedelje.)
Advent — prihod. Prihod Zvečičarja, prihod Sodnika. Za oba prihoda je treba priprave: za prihod Zvečičarja, da človek spozna dan svojega obiskanja, za prihod Sodnika, da ga Sodnik ne prehitel nepravilnega. Priprava za oba je ista: Človek, pojdi vase, spoznaj svojo grešnost, spoznaj božje usmiljenje; obhajuj svoje grehe, okleni se usmiljenega Boga; prenoči se v miljenju in hotenju, porabi čas in milost, ki ti jo daje Bog! — Ura je že, da od spanja vstanemo. Noč se je pomaknila in dan se je približal. Odložimo torej delo teme in si nadenimo orožje svetlobe. Kakor podnevi hodimo pošteno, ne v požrečnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v prepisu in nevedljivosti, ampak nadenimo si Gospoda Jezusa Kristusa in mesu ne strezite za požljivost (Rimlj. 13, 11–14). V uri svojega obiskanja je v moči dozoreli Avgustin, si svojih zmot in nesečnih zabud, lažen in težen pravice, bral te apostolske besede. »Dajte nam hotel brati, pa tudi treba ni bilo. Zakaj komaj sem stavek dobro končal, a se mi je vrtela kakor luč trdne gotovosti v srce in vse teme domov so se razbegnile« (Confess. VIII, 12).

V pričakovanju ure našega obiskanja in priprave namo prošimo: Narkiraj:

»Zbudi, prosimo, Gospod, svojo mogočnost in pridi, da nas Tvoje varstvo iz prelepih nevarnosti greha iztrga in Tvoje osvobodjenje odredi«.

Pri nas ne govore fraze temveč dejstva!

Radenska
prirodna
mineralna voda
je najjača v celji Jugoslaviji

1) po vsebini litija (proti sečni kislini). 2) po množini prirodnih ogljikovih kislin (panhormon). 3) po množini in raznolikosti sestavin in EDINA v celji Jugoslaviji. 4) s težkimi metali (za čiščenje in okrepitve krvi in življenjskih sokov v organizmu). Zato je tako zdrava in dobra!

Našim naročnikom! Položnice

prilagamo v današnji izdaji »Slovenca« a. vse pošne naročnike, da se z njo poravnata naročniki za mesec december t. l. in morebitni zasotanki iz prejšnje dobe. Prosimo vjdno vse prizadete, da se položnice poslužijo in čim prej mogoče, da ne bo ovire pri dostavljanju lista.

Po teh položnicah p. n. naročniki tudi lahko plačajo naročnino za »Ponedeljski Slovenec«, vendar naj se to vrhu srednjega dela izrečno pripomni.

Pri tej priliki ponovno opozarjamo, da imajo pravico do »Slovenec« smrtneozgodne podpore samo oni p. n. naročniki, ki so imeli ob času nesreče naročnino plačano vsaj za tisti mesec, v katerem se je pripetila nezgoda.

Oni p. n. naročniki, ki bi položnice trenutno ne potrebovali, naj jo shranijo za prihodnje plačilo ali naj pridobe z njo novega naročnika.

Naročnina za dnevnik »Slovenec«

Mesečno	Din 25.—
četrtletno	Din 75.—
polletno	Din 150.—
letno	Din 300.—
Za inozemstvo mesečno .	Din 40.—

Nedeljski »Slovenec« stane

Mesečno	Din 8.—
polletno	Din 48.—
letno	Din 96.—
Za inozemstvo mesečno .	Din 10.—

»Ponedeljski Slovenec«

Tednik »Ponedeljski Slovenec« je dopolnilo dnevnika »Slovenec«, ki ob ponedeljskih ne izbaja »Ponedeljski Slovenec« prinaša čitateljem v zanimivi obliki nedeljske novice iz domovine in iz inozemstva. Posebno pazljivo zasleduje življenje naših bratov za mejami. Izbrano poročila o vseh panogah domačega in tujega sporta. Za onega, ki hoče biti o vseh dogodkih točno poučen, je nujno potrebno, da si poleg dnevnega »Slovenca«

»Ponedeljski Slovenec« stane

Mesečno	Din 5.—
polletno	Din 26.—
letno	Din 50.—
Za inozemstvo letno . . .	Din 70.—

Cerkveni vestnik

Bratrstvena sv. Rešnjega Telesa in imela svojo mesečno pobožnost v četrtek 3. decembra v uršulinski cerkvi. Zjutraj ob petih ur prva sv. maša, ob pol šestih pridelja in ob šestih ur maša z blagoslovom za živo in rajno ude bratrstvovine. Vzhajmo vse čustva sv. Rešnjega Telesa, da se v obilnici števila udeležbe sv. maše pobožnost v uršulinski cerkvi. Nočne častice naj. Zokramenja opozarjamo, da imamo prihodnje celonočno čedenje v ljubljanski stolnici v noči na prvi petek (5. na 6. decembra). Molili bomo iz »Vojne molitve« 21. ur; za svetli adventni čas, molja in mladenih, vjdno vabljeni: Pridite moliti!

Križanska molba in mladeniška Marijina kongregacija proslavi prihodnjo nedeljo 8. decembra praznik Brezmadežne s slovenskim cerkvenim opravilom zjutraj in zvečer. V smislu navodil Osrednjega vodstva Mar. družb bomo darovali ta dan vsi obhajali za zbirane katoličane v Molitvi.

Ljubljanske vesti:

Neosnovane vesti o širjenju davice in škrlatinke

V poslednjem času begajo razne neosnovane novice in govorice prebivalstvo mesta Ljubljane o naglem širjenju škrlatinke in davice po osnovnih, srednjih in strokovnih šolah. V zvezi s tem javljata mestni fizikat ljubljanski skupno z državno šolsko polikliniko, da znaša število obolenj v mesecu novembru:

Po 3 primere davice na: II. drž. realni in III. drž. realni gimnaziji, srednji tehnični šoli in meščanski šoli pri Uršulinkah.

Po 2 primera davice na: osnovni šoli Mladika, na Vrtači in pri Uršulinkah.

Po 1 primer davice na: I. drž. realni in klasični gimnaziji, meščanski šoli Spodnja Šiška, učiteljski šoli, osnovni šoli na Grubnu, v Spodnji Šiški in Sv. Jakob.

Po 5 primerov škrlatinke na I. drž. realni gimnaziji.

Po 4 primere škrlatinke na: II. drž. realni in klasični gimnaziji ter osnovni šoli v Spodnji Šiški.

Po 3 primere škrlatinke na: osnovni šoli pri Uršulinkah in pri Sv. Jakobu.

Po 2 primera škrlatinke na III. drž. realni gimnaziji, meščanski šoli Sv. Jakob.

Po 1 primer škrlatinke na: meščanski šoli na Prulah, osnovni šoli na Viču, Grubnu, Vrtači in v Mostah ter drž. vadnici pri Uršulinkah.

Iz navedenih podatkov je razvidno, da število obolenj zaenkrat še ni zavzelo izrednega obsega, ki bi opravičeval vzemirjenja. Da pa se nadaljno širjenje čim bolj omeji, se pozivljajo starši in gosposinj, da prijavijo takoj vsak primer obolenja v vrstu, ki je prvi znak tako davice kot škrlatinke. (Krajevna banska uprava dravske banovine.)

Za pravice nerojenih...

Danes 1. decembra bodo v navedenih ljubljanskih cerkvah govorili o svetosti nerojenega življenja.

Za može: Sv. Jakob — ob 8 zvečer — komtur p. Valerian Učak, O. T. — Trnovo — ob 8 zvečer — g. vikar Alojzij Košmerlj.

Za žene: ob pol 5 popoldne v šiški — g. dr. Jože Pogačnik; ob 7 zvečer — Sv. Ciril in Metod v Bežigradu — g. dr. Jože Pogačnik.

Lep večer naših nameščencev

V petek zvečer so imeli člani ljubljanske podružnice Zdrženih zasebnih in irgovskih nameščencev Slovenije prvi letošnji sestanek v dvorani Pokojninskega zavoda, ki je lepo uspel. Pozornost je vzbudilo zlasti predavanje našega odličnega zdravnika dr. Franceta Debeveca, ki je v globoko zasnovanem predavanju »Človek-duh v materiji« plastično orisal človeka, ki je iz telesa in duše. Predavanje je napravilo na vse navzoče globok vtis in vsi so izražali željo, naj bi se jim še večkrat kaj takega povedalo.

Druge predavanje je imel g. Martelanc Ivan, ki je v skrbno sestavljenem govoru prikazal zgodovino Trgovskega bolnišniške in podpornega društva. S tem je društvo združenih počastilo 100 letnico tega važnega društva.

Nato sta podala kratko poročilo o delu društva in najvažnejših nameščenskih zadevah gg. Baš Jože in Smersu Rudolf. Zvedeli smo, da se bodo taki sestanki vršili redno vsak mesec, na kar opozarjamo vse zasebne in trgovske nameščence v Ljubljani.

Za darilo dami plašč, gospodu suknjo

iz velike izbire trvdke

Fran Lukič, Stritarjeva ul.

»Vse za otroke«. Dobrodelno akcijo mestnega soc. političnega urada je danes podprl z dosedaj največjim darom tovarnar g. Ivan Bonač s tem, da se je obvezal za šestmesečni prispevek za 20 otrok v znesku 1.200 Din. S tem, da se g. Bonač javno zahvaljuje, pričakujemo, da bo našel mnogo posnemalcev med imovitejšimi soameščani. — Mestni socijalno politični urad.

Vse je pripravljeno in vse čaka na današnji častnikarski koncert na Taboru, kjer se zbora s predstavniki naše javnosti na čelu vsi stanovni in vsi sloji Ljubljane, da prisluša v lepi harmoniji praznik našega osvobođenja. Celotni oddaljenosti krajev kakor iz Litije, Kranja, Kamnika itd., pridejo prijatelji naših častnikarjev na njihov koncert, da bo velika dvorana na Taboru z vsemi stranskimi prostori živa slika naše ljubezni do glasbe in lepega petja ter naše družabnosti, ki jo pokazujemo v večjem obsegu samo na takih prireditvah. Vstopnice za častnikarski koncert so skoraj že razprodane, le nekaj jih še dobite v Matični knjigarni na Kongresnem trgu, ki bo odprta od 8—12 in od 14 do 16. Zvečer od 17 bo blagajna odprta na Taboru, če bo sploh še treba, ker najbrž vstopnice ne bo več. Drevo torej na veselo svidenje na Taboru, kjer se bomo prav dobro počutili!

Tvrdka Kollmann

Vas vabi na svojo božično razstavo na Mestnem trgu

»Sprejemanje čestitk in poklonitev 1. decembra pri g. banu. Na državni praznik zedinjenja 1. decembra bo sprejemal gosp. ban dr. Natlačen od 11 dalje v banski palači poklonitve in čestitke. Doslej je bil običaj, da je g. ban na ta dan priredil za one, ki so prišli čestitati, primerno zakusko. Z ozirom na sedanje izredno težke gospodarske in socijalne razmere pa je g. ban dr. Natlačen odločil, da dosedanja običajna zakuska odpade in je mesto te razdelil med razna karitativna društva znesek 25.000 Din z naročilom, da se ta znesek uporabi v obdaritev najsiromašnejših na praznik narodnega zedinjenja.

Najnovejših in najboljših vrst očala in triebre 6 × in 8 × — dobite po najnižjih cenah pri: **JOSIP GOLDSTEIN, Pod Trančo.**

Miklavžev večer v Rokodelskem domu. V četrtek, 5. decembra, ob petih popoldne bo v Rokodelskem domu Miklavž obdaroval vse pridne in dobre otroke. Pred obdarovanjem bo kratka, čudovito lepa igra. Zvečer ob osmih pa se prične nov program z bogatim sporedom, pri katerem zopet nastopi Miklavž, ter bo obdaroval vse, ki so pri njem dobro zapisani. V tolažbo drugim pa se ob koncu primelja še pisani močiji — znani Lakel-brada. — Starše in druge opozarjamo, da se darila sprejemajo v sredo od 3—6 popoldne in v četrtek ves dan v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12, v I. nadstropju, kjer se dobe tudi vstopnice za obe prireditvi v predprodaji.

Micky in Dodo, to je naslov današnji filmski matinee Prosvetne zveze v Unionu.

Matineja je namenjena vsem, velikim in malim, ki se radi smejejo, ki radi pozabljajo vsakdanost in se zatope v pravilni svet barv in preprostega, originalnega humorja. Že večerajšnje predvajanje osmih barvnih filmov z domisleki obeh filmskih salijevcev je navdušilo staro in mlado, zato opozarjamo vsakogar, naj ne zamudi današnjega programa. Micky miška se nam v tem sporedu predstavi z najnovejšo svojo šalo »Večer v operi«, ki še ni bila tu predvajana. Prav tako Dodo miška kot »Vaški kovač« s kopo burkasti podvigov. Poleg teh komedij bomo videli »Zverji v prirodi«, film tisoč barv in tisoč presenečenj, očarala nas bo »Zemlja Nil«, in nič manj »Razburjeni oceani«. Konec in višek vsega pa pomeni »Delovanje ognjenikov«, prelep prirodozlovi film v naravnih barvah. Vsi sedeži v prostorni union-ski dvorani so spet samo po 4.50 Din, torej vstopnina, ki omogoča vsem, zlasti pa mladini, da si ogleda to matinejo, ki je najbolj in v prvi vrsti namenjena njej.

Gospodinje, glejte na svojo korist ADRIA žitna kava je izvrstna in poceni

Ob desetletnici smrti velikih poljskih pisateljev — Stefana Zeromskega (umrl 20. dec. 1925) ter Wl. St. Reymonta, pisatelja znanega veleromana »Kmetje« (umrl 5. dec. 1925) — bo priredilo Društvo prijateljev poljskega naroda spominsko predavanje v ponedeljek zvečer ob 8 v verandni dvorani hotela Union. Predaval bo urednik prof. Tine Debeljak o »Zeromskem in Reymontu, tekmečih za Nobelovo nagrado.« Vstop prost. Vsi prijatelji poljskega naroda ter slovenskih književnosti iskreno vabljeni.

Danes ob 15., 17., 19., 21. uri Film, kakršen more biti le pri nas:

Kraljevi valček

Willy Forst, Carola Höhn, Paul Hörbiger, Heli Finkenzeller

Predprodaja vstopnic od 11—12.30 in od 15 ure dalje

Ponovno opozarjamo starše, da pripeljejo svoje malčke 5. decembra ob 5 popoldne v belo dvorano Uniona. Miklavž prinese tudi letos mnogo lepih daril. Vstopnine ni.

Razstava L. Kazimirja in Tanne Hoernes je odprta dnevno od 9 do 17 ter je vredna ogleda. Ker je pred božičem marsikdo v zadregi za primerno darilo, si more med številnimi in motivno najrazličnejšimi lieti vsak za nizko ceno pridobiti lep dar.

Kadar perete, uporabljajte le dobro milo Dobro in poceni je le

HUBERTUS

milo naš kvalitetni slovenski izdelek.

Ljubljansko obrtništvo, organizirano v podružnici DJO, Ljubljana-mesto, bo tudi letos praznovalo proslavo obrtniškega dne 1. decembra v svojih prostorih, Cesta 29 oktobra. Na proslavi bo prečitana enotna obrtniška poslanica z uvodnim nagovorom predsednika.

Katoliško prosvetno društvo v Sp. Šiški ima v ponedeljek, 2. decembra, ob 8 zvečer v samostanski dvorani občni zbor. Vsi člani vljudno vabljeni. — Odbor.

KAVA MOTOH dnevno sveže pražena LJUBLJANA Vodnikov trg št. 5

Bežigrad. V ponedeljek, 2. decembra, prirede može K. A. župniji sv. Cirila in Metoda predavanje »O kulturi naše vasi« s posebnim ozirom na može. Predavanje samo bo nudilo mnogo zanimivosti iz jadra našega naroda in bo že zato prav zanimivo. O tej temi bo predaval gospod dr. A. H. in Ivan, priznan poznavalec našega naroda. Da bi morda koga s posebnim vabilom ne prezrl, vabi KA vse katoliško misleče može te fare, da se predavanja udeležijo. K. A.

Ljubiteljem rož in cvetličnih vrtov. V svrhu pospeševanja ljubezni do rož in cvetličnih vrtov je klub ljubiteljev dalj spremenil svoje ime v »Klub ljubiteljev cvetlice, podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljubljani in vabi vse one, ki se zanimajo za rože, da se udeležijo rednega sestanka, ki bo v sredo, 4. decembra, ob 20 v zgornjih prostorih gostilne »Sokol« pred Škofijo. Klubov načelnik.

Rentgenolog primarij **dr. Josip Hebein** Sanatorij »Leonišče« ordinira od 1. decembra naprej od 2 do 4

Mohorjeve knjige dobe člani pri sv. Petru vsak dan med uradnimi urami. Poština je 3 Din. Naročnina 20 Din za naprej naj se takoj poravnata.

Kino Kodeljevo igra danes in jutri »Cigana baronca«.

Modna revija v Trgovskem domu, danes ob 16., v ponedeljek, torek in sredo ob 16 in pol 21. Predprodaja vstopnic pri Fuchs, Selenburgova ul. M. Krapež, Jurčičev trg 3.

Sveti Miklavž Vas obišče na dom. Informacije daje SK Mars, Poljanska c. 40, od 10 do 12 in od 5 do 7.

KINO UNION Matineja Prosvetne zveze Danes ob 10.30 Jutri ob 14

Naš triumi. Premijere Micky Mišel

9 barvanih, novih šai Micky in Dodo

In glavno: Vsi sedeži po 4.50 Din.

Zanimiva razprava pred okrajnim sodiščem. Soba št. 28 v sodni palači, kjer se pred okrajnim sodiščem običajno obravnavajo male zadeve, kakor žaljenje časti in podobno, je bila danes popoldne prizorišče prav zanimive obravnave, pri kateri je mogel dobiti nepristranski opazovalec nekoliko vpogleda v poslovanje železničarskega podpornega fonda, pri katerem so zavarovani za primer bolezni železniški nastavljenici in delavci brez razlike. Na obtožni klopi je sedela gđ. Angela Ložarjeva. Ta je svojčas pri neki železniški nezgodi izgubila obe nogi ter se sedaj s težavo giblje s protezami. Bila je uradnica pri železničarskem fondu ter je ugotovila mnogo nerednosti ter je zato zahtevala revizijo. Obtoženka je bila pravzaprav v dilemi: na eni strani je morala spoštovati zakon in uredbo, na drugi strani pa svoje predstojnike. Tako je prišlo do uradne revizije, ki je bila 5. aprila tega leta. Pri tej reviziji je Ložarjeva izpovedala več podatkov, zaradi katerih so se čutili užaljene: šef-zdravnik fonda dr. Josip Tičar, kontrolni zdravnik dr. Juraj Kallay, svetnik državne železnice in bivši upravnik fonda g. Julij Bučar ter železniški računski uradnik Janko Košmerl. Te izpovedi so se tikale predvsem popravil zobovja ter nepravilnega obračunavanja. Prizadet je bil tudi zobni zdravnik dr. Vrbon. Prve štiri, ki so vložili tožbo proti Ložarjevi, je zastopal dr. Krivic, dr. Vrbona pa je zastopal dr. Fetič. Ložarjeva ni imela branitelja, pač pa je sama prav spretno in zelo konkretno navajala dokaze za pravilnost svojih trditvev. Ko je zahtevala zaslišanje bivšega inspektorja prometnega ministrstva g. Jankoviča, je sodnik dr. Tominec prekinil razpravo, da sodišče dobi na vpogled tudi pisмено izjavo g. Jankoviča. Prihodnja obravnava bo prihodnjo soboto ob 2 popoldne. Večerašnji obravnavi so prisostvovali vsi tožitelji ter obtoženka.

Vi želite modern v zadnji najnovejši obliki izdelan

KLOBUK

Oglejte si zalogo klobukov in čepic brez obvezno pri

MIRKO BOGATAJ Ljubljana, Stari trg 14

Opozorilo. Po 1. decembru t. l. bodo hoteli uslužbenici mestnega socijalno političnega urada kasirali prispevke za akcijo »Vse za otroka«, in sicer po onih družinah, ki so tozadevne izjave že podale. Prosimo vse meščane, da v interesu akcije same vsakokrat zahtevajo od inkasanta predložitve legitimacije, ki bo specijelno v te svrhe izdana, in obenem tudi uradno pobotnico za vplačani znesek.

Drevo ob 8 bo v Mostah velika izseljenska slovesnost. Moščani se bodo ob 8 zvečer v Ljudskem domu zbrali k počastitvi naših izseljencev. Igralci bodo igrali p. Zakrajškovo igro »Za sredo v nesrečje malčki zavetlišča svete Družine bodo peli in deklamirali najmlajši, 8—12 let stari virtuozji, pa bodo igrali na gosli. Vse to bo lepa in prisrečna prireditve, ki naj nas vsaj za en večer v duhu združi s slovenskimi brati in sestrami, ki so raztreseni po vsem božjem svetu. Tako bomo za 1. december najlepše praznovali svojo duhovno združitev! Pridite v obilnem številu!

Mestna kopel v mestni hiši na Jegličevi cesti št. 10, ki je bila zaradi popolne preureditve nekaj časa zaprta, je zopet občinstvu dostopna in obratuje v polnem obsegu. — Kopel je jako praktično urejena in odgovarja tudi vsem higijskim zahtevam v tej stroki. Na razpolago je 8 kadih in 8 pršnih kopelji v ličnih z vso kopalno opremo opremljenih kabinah. Tudi cene je mestna uprava uredila povsem primerne.

Šentpetersko prosvetno društvo priredi v četrtek ob 7 Miklavžev večer v šentpeterski prosvetni dvorani. Na programu je Miklavževa igra in obdarovanje otrok. Darila bo sv. Miklavž sprejemal v četrtek od 1 ure dalje do začetka predstave. Radi velikega zanimanja svetujemo, da si pravčasno zagotovimo mesta. — V sredo ob 8 bo društveni prosvetni večer. Dr. Joža Herfort bo imel sklopljeno predavanje: »Jesenski izleti po naravi.« Vstop je prost. — Na praznik 8. decembra pa bo skupna sv. maša s sv. obhajilom za vse družbene člane. Pokažite svojo katoliško zavest in pridite polnoštevilno. — Odbor.

Na Miklavževem večeru v Salezijanskem mladinskem domu na Kodeljevem v četrtek ob 8 se bo izvajala Gržiničeva spevoigra »Miklavž za čakamo«.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

naravne FRANZ JOSEF grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.465 od 25. V. 1925.

Ljudska knjižnica. Miklošičeva cesta 7, obvešča vse Mohorjane, da so Mohorjeve knjige prišle in se dobe v Knjižnici od 8 do 12 in od 2 do 7, vsak dan. Poština za Mohorjev dar 2 Din. Istotam se sprejemajo tudi novi člani.

Povečana božična številka literarnega mesečnika »ŽIKA« bo izšla okoli 15. decembra. Tudi vi jo še lahko dobite. Kupite v svoji specializirani trgovini 3 zavojčke »rdeče žitne kave Žike« in pošljite tri kontrolne listke na naslov Pražarna Žika, Ljubljana — Vič.

V zavodu sv. Marte se dobijo dobre kuharice, služkinje, hotelske sobarice in privatne sobarice ter druge pomožne delovne moči v gospodinjstvu. Cenjenim gospodim in gosposinjim se vljudno priporoča ta zavod. Strelška ulica št. 2.

Najlepše darilo za Miklavža je zbornik »Slovenska fotografija«. Dobi se v knjigarnah in pri Foto klubu — Spedičja »Grom«, Kolodvorska 41.

Priporočila se vam staroznana trvdka Ign. Zargl, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 11,

— nova Elida Ideal-krema. Ona je »ideal« izbirič-nih žen... jim pomaga, da so zmeraj lepe, vedno negovane, kakor je treba. Zakaj to je novo na njej!

Izboljšana kakovost požlahtnjen vonj povečana tuba popoln učinek

Ona se vleže takoj v kožo — odpravi, ker ima v sebi »hamamelis virginica«

majhne poškodbe na polti, nečistoto in velike kožne znoj-nice. Ona je idealna pod-laga za puder — varuje pred prahom, vetrom in slabim vremenom — napravi polt medlo in enakomerno lepo.

za nakup raznega zimskega perila, moških srajc, velikanska izbira kravat, volnenih nogavic, moških dokolenic, moških in damskih robcev, po zelo nizkih cenah — prvovrstno blago.

Sv. Marija v Puščavi

Dne 10. novembra smo praznovali v Puščavi velik praznik. Prevzvišeni knez in škof dr. Ivan Josif Tomazič je blagoslovil štiri renovirane stranske oltarje v naši romarski cerkvi, ki so umetniške vrednosti. Veliko je bilo dela, ki se je letos izvršilo v Puščavi. Velikanska romarska cerkev je v notranjščini vsa prebeljena, križev pot naša novo prestikan, lesteni vsi osnaženi, štirje veliki stranski oltarji — saj merijo 14 m v višino — z vsemi velikanskimi kipi do 3 m in tehta vsak posamezni do 200 kg in še več. Delo se je pričelo letos meseca majnika in je bilo dovršeno 9. novembra. Velika pa je tudi vsota, ki jo je treba kriti. Vse delo stane blizu 60.000 Din. Dolžnost je, da se zlahkavalno javno vsem dobrotnikom cerkve, ki so pripomogli, da smo stroške večinoma krili. Ostali smo na dolgu 10.000 Din. Prosimo, pomagajte

nam še preostali dolg plačati. Ne odženite od hiše naših nabiralcev milodarov. Prisiljeni smo, da se obračamo na darežljiva srca, ker cerkev nima prav nobenega premoženja in tudi zemlje nobene. Veak najmanjši dar bo gotovo poplačalo nebo, kajti Marija je pomagala in Marija bo pomagala.

Dolžni smo še posebne zahvale mojstru, na katerega zamah je vse kožljivo delo snelo. To je mojster Zoratti Alojz, pozlatar in kipar v Mariboru. Z vso vno in vso previdnostjo se je lotil kožljivega dela. Oltarji in kipi na oltarjih 24 po številu, so bili tako črvi in razpadli, da so mnogi dvomili, češ saj ni mogoče tega več popraviti. Pa g. Zoratti se ni ustrašil teh ruševin. Oltarji in kipi, ki so kot novi, pričajo o Zorattijevem mojstrskem znanju. In cena? Ta je tako minimalna v primeru z njegovim delom, da se čudimo. Na razpolago so v župnijskem uradu njegovi računi, na razpolago je v župnijski cerkvi delo; vsak si delo lahko ogleda in da svojo oceno. Prav od srca častitamo g. Zorattiju k uspešemu delu in ga priporočamo vsakomur.

Zima prihaja!
Varujte svoj avto!
Premenjajte olje!

NOVI SINGLE SHELL
je dovršeno zimsko olje!

Lahek start
tudi pri 30° C

NOVA SHELL MOTORNA OLJA
združujejo najnovejše rezultate znanosti in ekonomije

Maribor

Smrt uglednega moža. V petek je zatnil trudne oči po dolgem trpljenju v 74. letu svoje starosti gospod vladni svetnik dr. Janko Bezjak, prosvetni inšpektor v pokoji. S pokojnikom lega v grob markantna osebnost iz naše polpreteklosti. Bil je vzoren vzgojitelj preminovih generacij našega izobraženstva, ko je deloval kot profesor na tukajšnjem učiteljskem in drugod. Pozneje je kot prosvetni inšpektor inšpektivno posegal v naše šolstvo ter si pridobil kot strokovnjak velik ugled. Bil je vedno zaveden narodnjak in katoličan, ki je vsikdar svoje prepričanje tudi javno izpovedal. Blagega in sposobnega moža bodo ohranili vsi njegovi nekdanji učenci vedno v najlepšem spominu. Pogreb se bo vršil danes v nedeljo popoldne ob 15 na mestnem pokopališču na Pobježu. Svetila mu večna luč, žalujočim ostalim naše iskreno sožalje.

Velika zaloga miklavževih in božičnih daril
Jaš & Besjak Maribor
Ulica X. oktobra št. 2

Lep jubilej ugledne mariborske trdnice. Danes slavi tvojica mestnih izdelkov in konzerv Anton Tavčar v Mariboru 25letnico svojega obstoja. Iz skromnih začetkov se je to podjetje povzpelo na zavidljivo višino ter je danes med prvimi te stroke v Sloveniji in celi državi. Dne 1. decembra 1910 je ustanovil g. Anton Tavčar svoje podjetje v Sarajevu. Ko se je začelo podjetje najlepše razvijati, je izbruhnila vojna in se je moral preseliti v Gradec. Tudi tu se je v kratkem povzdignilo, pa zopet je prišel prevrat in g. Tavčar se je končno v celoti naselil v Mariboru. Pred leti je priključil tovarni mesnih izdelkov še tovarno mesnih konzerv. Zaradi izvršne kakovosti in solidnosti svojih izdelkov je podjetje znano po celi naši državi, pa tudi v inozemstvu si je kmalu pridobilo stalna tržišča. Kljub letom krize se zaradi podjetnosti, energije in solidnosti g. Tavčarja neprestano razvija in veča. Zvesto mu pomaga pri delu njegova blaga gospa soproga Jospina, ki vodi nadzor nad prodajo v Mariboru. Lastnik g. Tavčar uživa v mariborski javnosti velik ugled in je splošno priljubljen. Želimo mu, da bi vodil svojo trdnico tudi v bodočnosti tako uspešno, kakor jo je v teh 25 letih obstoja.

Pohištvo
najfinejše in najcenejše, dobite lahko tudi proti plačilu s hranilnimi knjižicami pri
ERNST ZELENKU,
Maribor, Ulica X. oktobra št. 5.

Železniški vpokojenici in vdove. Od 1. decembra tega leta naprej se morajo legitimacije zaradi podaljšanja za leto 1936 oddati na tisti postaji, ki vodi vpokojenice v evidenci. V Mariboru glavni kolodvor ali pa koroški kolodvor. Priložiti se mora zadnji odrezek od pokojnine; oni, ki pušče legitimacije podaljšati prvič kot vpokojenici (vpokojenke), morajo poleg tega predložiti še rešenje o odmeri pokojnine.

Za podporo ravne šolske mladine. Opozorjamo na današnji mladinski koncert, ki ga priredi Podporno društvo za revne učence v unijski dvorani ob 4 popoldne. Nastopil bo mladinski orkester deske meštanske šole in mladi harmonikarji PRK pod vodstvom g. Šušteršiča. Čisti dobiček je namenjen za dobavo oblik in obuvala revnim šolarjem. Predprodaja vstopnic je danes dopoldne od 11-12 ter popoldne od 2 naprej pri blagajni v unijski dvorani.

Zimske plašče
po najnovejšem kroju, po meri in izgotovljene, dobite po zmernih cenah pri trdnici
Franc Cverlin, Maribor, Gosposka ulica.

Mesto »Poljske krvi« — »Vihar v kozarcu«. Zaradi nepričakovane zapreke odpade drevo najavljena predstava operete »Poljska kri«. Vprizorila se bo posrečena komedija »Vihar v kozarcu« in sicer pri znanih cenah in zadnjič v sezoni.

Prodajalce božičnih dreves opozarja mestno poglavarstvo na predpise, ki so za opečno in prodajo dreves v veljavi. Vsak, kdor prevaža ali prodaja drevesca, se mora izkazati s potrdilom občine, v kateri so bila drevesca posekana. Dovoljenje za prodajo dreves izdaja mestno tržno nadzorstvo v Mariboru.

Krekova proslava v Kamnici. Prosvetno društvo v Kamnici priredi danes popoldne v cerkveni dvorani Krekovo proslavo. Slavnostni govor bo imel dr. Anton Trstenjak. Vprizori se Krekova igra »Tri sestre«.

Ureditev Cvetlične ulice. V prihodnjih dneh se bo končno v celoti uredil spoj Cvetlične

ulice z Aleksandrovo. Velika strmina v začetku ulice se bo izravnala z nasipom; pravomočen je postal tudi sklep o odstranitvi Pirčevega paviljona, tako da se bo ulica obenem z nasipom tudi razširila.

Zdravniški pregled gostilniških nameštencev se bo izvršil v Mariboru v kratkem. K pregledu bodo morali vsi natakarji (tudi plačilni), natakarice, učno osebje, kuharji in kuharice s pomožnim kuhinjskim osebjem ter točaji, le sobarice in portirji v hotelih bodo izzeti.

Poceni meso. V torek se bo prodalo na stojnici za oporečeno meso pri mestni klavnici 400 kg govejega mesa po Din 3 za kg.

Akademski kongres. Akademijska kongregacija ima jutri v ponedeljek ob 20 v franciskanski kapeli sestanek.

Dinamit — nevarna igra. V bolnišnico so pripeljali iz Oplotnice 14letnega posestniškega sina Alojza Škrinjara. Fant je na nepojasnjen način prišel do dinamitne patrone, s katero se je igral. Patrone pa je eksplodiral ter mu odrgala tri prste leve in tri prste desne roke, poleg tega pa ga je osmrdilo in poškodovalo na glavi.

Kožuho vino v veliki izbiri dobite pri kavarju SEMKO v Gosposki ulici 37. Se priporoča!

Huda nesreča šolarja
Zagorje, 30. nov.
V Zagorju se je zgodila huda nesreča. Desetletni Joško Stupnikar, učenec 4. razreda osnovne šole v Toplicah, je šel z drugimi otroci gledat izložbo po Zagorju, ki so napravljene za Miklavža. Spotoma domov, se je pred gostilno Korbar obesil na avto, ki je privozil od ljubljanskega vlaka. Avto, ki ga je vozil nekdo iz Zagorja, da je obležen nezvesten. Takoj so prihiteli ljudje in ga odnesli k zdravniku, ki je ugotovil, da je otroku počila lobanja in so se mu pretresli možgani. Njegovo stanje je brezupno.

Vljudno naznanjamo, da se je trdnica **PHILIPS** jugoslovanska trgovačka a. d. medicinski in industrijski oddelek preselila iz Aleksandrove c. 4 v **Gajevo ulico 1** III. nadstropje (Nebotičnik)
Tel. int. št. 33 79 ostane neizpremenjena

Celjski mestni svet

Celje, 29. novembra 1935.

Pri današnji seji mestnega sveta je najprej poročal župan g. Mihelič, da so bili vsi sklepi, sprejeti na prejšnji seji, izvršeni oziroma se sedaj izvršujejo, nato je podal pojasnilo glede ureditve in podaljšanja ceste skozi Novo vas na Dobrovo, glede podaljšanja vodovoda na severni del Dolgega polja in obširno pojasnilo glede Vodnikove ulice. Kakor znano, je prejšnji mestni svet sklenil katraniziranje Vodnikove ulice. Ker je fin. ministrstvo črtalo v ta namen postavljeno vsoto 70.000 Din, je hotel prejšnji mestni svet izvršiti ta dela deloma na račun Trubarjeve ulice — 12.000 Din, ostanek 58.000 Din naj bi se vzel iz prihrankov na dvanajstih letih za leto 1935. Po finančnem stanju bi pa prišlo iz postavke le 32.175 Din in se to le v slučaju, če bi davčna oblast izterjala vse zaostale doklade za prvo četrtletje, kar je pa malo verjetno. Sicer pa Vodnikova ulica zahteva temeljito rešitev, ker je banovinska cesta I. vrste in bi jo bilo treba tlakovati. Zato naj tehnični oddelek napravi načrt in proračun. — Hitni posestniki v Askerčevi ulici predlagajo po predhodnem komisijskem ogledu tlakovanje te ulice.

Finančno poročilo (g. Prelog). Kraj. protituberkulozni ligi se nakaže podpora 2000 Din, kakor je v proračunu bivše okol. občine. — Celjsko streliško okrožje dobi za nabavo zastave 500 Din. — Trgovskemu bolnišničnemu in podpornemu društvu v Ljubljani se podeli ob 100letnici podpore 200 Din za brezposelne nameštence. — Obširna debata se je razvila glede podpore 5000 Din Sokolskemu društvu v Celju. Prejšnji lokal. obč. odbor je stavil v proračun za Sokolsko društvo v Celju 5000 Din, katero vsoto je pa banska uprava črtala.

Javna zahvala

Vsem cenjenim nakupovalcem, ki so nakupovali v moji trgovini v času, ko sem imel odpuščen lokal, vsem česar bi moral preseliti trgovino, se tem potom za izkazano zaupanje in naklonjenost najtopleje zahvaljujem.

Obenem sporočam, da ostanem še nadalje v istem lokalu kot dosedaj in sem vsled tega zalogo povečal in založil z najnovejšim blagom, ki ga bom prodajal kakor dosedaj tudi v bodoče po znano nizkih in reklamnih cenah.

Celje, dne 1. decembra 1935.
Kolbezen Franc, Celje,
mansfakturna, konfekcijska in modna trgovina.

va črtala. V dopisu banske uprave z dne 18. junija pa stoji, da omenjena postavka ni črtana. Zaradi tega je še biva obč. uprava okol. občine poslala proračun banski upravi, ki ga je pa vrnila nespremenjena. Sklenjeno je bilo, naj se vpraša še enkrat na bansko upravo, če mogoče omenjena postavka v izvodu proračuna, ki je shranjen pri njej, ni črtana. — Sprejet je bil predlog, naj se pošlje na merodajna mesta spomenica glede čimprejše zgraditve justične palače v Celju, v kateri bi bili prostori za okrožno in okrajno sodišče, državno tožilstvo in katastrsko upravo. Dosedanje prostore okrajnega sodišča rabi mestno poglavarstvo za svoje uprave, grofija je namenjena za mestni muzej.

Odbor za obč. podjetja (g. Golobranec). Meseca februarja poteče pogodba med Falo in celjsko mestno občino. Soglasno je bila odobrena pogodba za dobavo toka v bodoče med KDE in mestno občino. Pogodba je ugodnejša od dosedanje in bo veljala do 30. junija 1946.

Pri prosvetnem odboru je predlagal referent g. Lukman naj ostaneta tudi v bodoče z ozirom na različni značaj dva krajevna šolska odbora: 1. za mesto in 1. za bivša okolica. — Upravitelju dekl. mešč. šole se nakaže naturalno stanovanje,

Revmatične bolečine giht in išias

odstranijo **NIBOL** tablete Mr. Bahovec, ki so domači in zato ceneni proizv. Tudi se »Nibol« tablete uporabljajo kot dobro sredstvo pri bolečinah v boku, trganju v udih, glavob. in zobobolu ter boleznih vsled prehlada. Zahtevajte v lekarnah izrečno prave »Nibol« tablete Bahovec v originalnih steklenicah 20 tablet za Din 20 — ali pa 40 tablet za Din 34 — z napisom proizvajalca:

Apoteka Mr. Bahovec - Ljubljana,
ki Vam na zahtevo brezplačno pošlje obširno poučno brošuro za bolnike.

U. S. št. 17516, 17579 18. 24. 25. VI. 35.

Litija

Kraljevska banska uprava hoče prirediti v litijski narodni šoli trimesečni gospodinjski tečaj od začetka decembra 1935 do konca februarja 1936. Dekleta, stara nad 18 let, ki želijo obiskovati ta tečaj, naj se takoj zglašijo pri šolskem upravitelstvu v Litiji, kjer bodo zvedela še vse, kar je potrebno za sprejem v tečaj.

Trbovlje

Sila razmer. Čevljarji ne bodo več delali na kredit. Iz njih vrst smo dobili naslednji dopis: Čevljarji v naši dolini smo prišli v težke razmere. V glavnem je temu kriv kredit, ki je v zadnjih letih že mnogemu našemu tovarišu zvil vrat, drugi pa prihajajo sedaj na vrsto. Zato je a temi razmerami treba končati. Ni to več stvar osebnega zaupanja, zato nobeden ne sme biti užaljen, če mu ta ali oni mojster ne bo dal več blaga brez denarja. Dejstvo je, da smo ljudem kreditirali, dokler smo imeli kaj. Velik del naših odjemalcev pa je to zlorabil in s tem ogrozil naš obstoj in nas skoro že uničil. Naš zaslužek je pri ostri tovarniški konkurenci najnižji, blaga pa dobimo pri trgovcu le toliko, kolikor prinesemo denarja. Zato prostimo naše poštene in cenjene odjemalce, da upoštevajo naš težek položaj in ker vedo, da je treba blago plačati, da plačajo takoj. Nihče ne bo imel koristi od tega, če bi ostala tu sama tovarna, ki ni in ne bo kreditirala. Smo zvesti sinovi svojega naroda, več, kakor imamo, pa dati ne moremo.

Desetletnica nove bolnišnice. Te dni obhaja desetletnica naše najlepše urejene nove bolnišnice bratovske skladišnice. Kar zamisliti se ne moremo več v revne pomanjkljive in nerodne razmere v nekdanji stari bolnišnici, ko imamo sedaj lepe zračne prostore z najvzornejšo postrežbo, tako da imajo bolni ruderji vsaj v bolnižni na razpolago vse, kar more nuditi človeška moč in znanje. Bog blagoslovi obstoj tega koristnega zavoda in vse, ki v njem delujejo in lajšajo življenje bolnim trpičom.

Dane- nepoldne bo v Društvenem domu otvortvena predstava »Dome«.

Socialni referent (g. prof. Bitenc) je predlagal zaradi pospesitve zgraditve ubožnice poseben odbor, ki naj vodi to akcijo. V odbor so bili predlagani: predsednik mestne občine, socialni, finančni, gospodarski in gradbeni referent, predsednik gradbenega odbora za mesto Celje, g. ing. Marek, g. ing. Pristovšek, mag. direktor g. Šubic in mestni uradnik g. Wltavsky.

Pri gospodarskem poročilu (g. ing. Dolinar) je najvažnejše, da se je določil prostor za zarubljene predmete v uradu bivše okol. občine na Bregu.

Pri pravno-personalnem odseku je referent g. prof. Bitenc predlagal, naj napravi mestno poglavarstvo vse potrebne korake, da se Celje, ki je zaradi posebnih okoliščin med najdražjimi mesti v vsej državi, uvrsti v prvi dražinski razred.

Sledila je tajna seja, pri kateri so se rešila nekatera personalna vprašanja.

Š S slovensko pesmijo po Grèiji in Egiptu je naslov skiptičnemu predavanju, ki bo jutri, v ponedeljek, ob 8 zvečer v dvorani Ljudske posojilnice v okviru prosvetnih večerov KPD. Predaval bo Celjan g. cand. jur. Julij Savelli, ki se je sam udeležil ekskurzije Akademike pavskega zbora po bližnjem Orientu zadnje poletje. — Ob 3 popoldne bo isto predavanje na istem prostoru za šolsko mladino pod okriljem Jadranske straže.

Miklavžev nastop v Ljudski posojilnici. Kakor vsako leto bo tudi letos v dvorani Ljudske posojilnice običajni Miklavžev nastop z vsem očarljivim sijajem in velikim spremstvom v četrtek 5. decembra ob 5 popoldne v veliki dvorani Ljudske posojilnice. Darila za pridne otroke se sprejemajo v Prosvetnem tajništvu, Cankarjeva 4.

Odlikovanje. Iz revije frizerske umetnosti v Belgradu 24. novembra t. l. je odnesel tukajšnji rojak, gledališki frizer g. Riko Grobelnik dve diplom. K uspehu iskreno čestitamo.

Jugoslovanska unija za zaščito otrok. K temu poročilu, ki je bilo objavljeno v Slovencu v petek 29. novembra je treba dodati, da se udeležijo občnega zbora unije, ki bo danes v Belgradu, tudi gđ. Kernova, strokovna učiteljica v Celju.

Pododbor UROIR v Celju vabi vse gg. rezervne oficirje in vojaške uradnike, da se udeležijo svečane službe božje danes, na praznik Zedinjenja, ob 8 v župni cerkvi sv. Daniela, nato v hramu sv. Save in v evangelijski cerkvi. Udeležba je v smislu pravil službe obvezna.

Obisk tujcev v mesecu novembru. Meseca novembra je obiskalo Celje 1069 tujcev, od teh je bilo 874 Jugoslovancev in 195 inozemcev. Oktobra meseca je bilo v Celju 1260 tujcev, lanskega novembra jih je izkazal 1045. Med tujci meseca novembra ni bilo nič letovinarjev.

Vsa družina omamljena s plinom V petek ob 15 je javil trgovec g. Ivan Travner na Lavi t. službovalcem stražniku, da je stanovanje v isti hiši stanujočega delavca Jakoba Zupanca zaklenjeno in da Zupančevih ni na spregled že ves dan. Na stražnikovo povelje so odprli s silo stanovanje. V sobi so našli Jakoba Zupanca, njegovo ženo Marijo in sina Ottona v postelji še pri zavesti, toda tako omamljene, da si sami niso mogli več pomagati. Omamil jih je plin, ki je ponoči uhajal iz tlečega premoza v štedilniku. Soba so takoj prezračili. Zupane in sin sta si kmalu opomogla, medtem ko so ženo morali prepeljati z rešilnim avtomobilom v bolnišnico.

Prvovrstni cviček
nudi v vsaki množini
Vinarska zadruga v Kostanjevici.

Tržič

Spominu Evangelista Kreka se je ob 70letnici njegovega rojstva lepo oddolžil Tržič. V nedeljo zvečer smo imeli v okrilju Prosvetnega društva in Jug. strokovne zveze lepo akademijo, na kateri so se vrstili govori, deklaracije, petje, godba, primerna dramatična in simbolična slika Lepo okrašena Evangelistova slika in vsa akademija nam je poživljala Krekovega duha, ki ga v današnjih dneh tako potrebujemo.

Finžarjeva »Naša kric« bo prav primerno igrana v dvorani »Našega doma« na narodni praznik 1. decembra ob 8 zvečer. Vesna priprava in režija nam jamči, da bo vse lepo.

Prosvetni večeri našega društva so postali kar živa potreba. Lep program ima letos naše prosvetno društvo za stanovsko-delavsko izobrazbo. Vsa 14 dni je splošni prosvetni večer, vsak teden, ko ni splošnega prosvetnega večera, se pa zbirajo k svojim večerom posebej fantje in posebej dekleta. Druge večere so pa še razni drugi sestanki in vaje. Peti prosvetni večer bo v ponedeljek Predaval bo s skiptičnimi slikami g. profesor Franc Pengov iz št. Vida o zoološkem vrtu v Londonu. Izborni predavatelj nam bo iz tega vrta pač odtrgal marsikatero zanimivo.

Poročil se je odlični igralec našega odra g. Ribnikar Rudolf z gđ. Sterle Angelo, naslednji dan pa bivši orlovski zastavonoša g. Majeršič Jakob z gđ. Šilar Jožico. Naj zavedne člane naših društev spremlja božji blagoslov!

Dr. Dolenšek Marijan
banovinski zdravnik in zdravnik moške bolnice usmiljenih bratov, ordin. ra 10-13
Novo mesto, Kapiteljska ul. 2

Škocjan pri Mokronogu

Prva elektrika. Gostilničar in mlinar g. Anton Činkole si je pred kratkim napravil majhno domačo elektrarno. To je prva elektrarna luč v našem kraju! Kdaj jo dobimo še drugi?

Spremembe pri orožnikih. Znani komandir g. Frane Možek je po 3 letnem službovanju zapustil naš kraj in odšel v Loski potok.

Občinske zadeve. Znani JNS-arski župan g. J. Globevnik je zapustil županiški stolec že poleti. Vajeti je vzel v roko njegov namestnik g. J. Selak. O priliki bomo poročali, kako je izpadla in kakšno posledice je rodila večdnevna revizija od strani revizorja banske uprave.

Škocjan ali Škocijan? Dosedaj je vladala v pisavi imena našega kraja velika neenotnost. Eni so pisali Škocjan, drugi pa Škocijan, kar je veljalo tudi uradno. Nihče ni prav točno vedel, kaj je pravilneje. Sedaj pa je dvom rešen! Najnovejši Slovenski pravopis ima tudi ime našega kraja (menda prav v svesti sl. velike neenotnosti) in določeno je, da je pravopisno pravilna pisava Škocjan, torej ne Škocijan. Želimo, da se sedaj vsi, tudi uradi, oprimejo te edine pravilne pisave imena našega kraja.

IZJEMNE CENE
da omogočimo nakup zimskih oblačil

35letni obstoj priča o solidnosti trdnice

JOSIP OLUP • LJUBLJANA, Stari trg 2

Hubertus plašč . . . Din 230—
Zimske suknje . . . " 370—
Usnjati suknjiči . . . " 420—
Zimske oblike . . . " 320—

Velika zaloga perila iz lastne tovarne »Tri glav«
Moderni vzorci — dobro blage — domači izdelki

V hudičevem vozu

Znani poročevalec United Press Webb Miller iz glavnega stana italijanske severne armade na dolgo in široko popisuje, kako se je v tej vojski izkazala italijanska tehnika. Hvali zdravstveno skrb v italijanski vojski, preskrbo z vodo, graditev cest itd., vendar se končno vprašuje, kaj vse to pomaga, ko bodo Italijani morali novih 150 km naprej, od Makale proti jugu, kamor bo dovoz vedno težji. Na koncu pa silno hvali italijanske tanke in letala. Takole pravi:

»Moderno orožje je imelo doslej malo prilike izkazati se. Potrjena je pač važnost letal za polizvedovanje ter bombardiranje. O težkih in lahkih strojnih puškah najnovejšega tipa je mogoče le malo novega povedati. Da je mali tank posebno koristen, o tem je bilo že večkrat govoreno. Pač pa je treba močno pohvaliti doslej neznan vrsto tankov, lahki, ozkotirni voz na 4 kolesih, katerega imenujejo »motorizirana mula«. Ta na strmih stazah dela prave čudeže, ker je lahko vozil po potih, po katerih ni mogel voziti noben voz, razen malih tankov.«

Tako ameriški poročevalec iz italijanskega glavnega stana pod nadzorstvom italijanske vojaške cenzure. Zato ne bo odveč, če pogledamo tudi drugo stran te medalje, kaj namreč pravi o voznji v takem tanku vojak, ki se je sam v njem vozil. Njegovo poročilo pa se takole glasi:

Motor! Ta le smrdeči in trikrat prekleti motor, ki nam poganja v zaprti voz še večjo vročino in nas hoče zadušiti! V takemle oklopnem vozu se omehča vsakdo, ki se mora v njem voziti po kolonijah. Živci se hočejo človeku potrgati, pljuča obupno dihaajo, da bi dobila kaj svežega zraka. Svoj nos pritiskaš k ozkemu razporku, da bi videl katerega izmed tistih strelcev, ki so nas pognali v tale kotel. Preklinjaš poveljnika v poveljniškem vozu, ki ga obdajajo naše »sove«, da bi se mu nič ne zgodilo.

Kje neki tiči sovražnik? Levo kolo zadene ob velik kamen. Vrže nas v kot, odkoder še z večjo silo zdrčimo v nasprotno steno, da nam kosti pokajo. Za kako sekundo se obrazi zjasne: tamle gori na skali stoji mož in miga s svojim

burnusom! Čuti se varnega v taki daljavi! V oklopnem vozu pa kolnemo in renčimo. Oba strelca hočeta streljati, pa ne gre. Končno oni od strojnice prehitita topničarja in strojnica prične drdrati. En pas patronov je že postrelil, drugega vtika v strojnico. V kotlu ropoče kakor v peklju. Pogledam skozi razporek: mož še vedno stoji in maha, čeprav se okoli njega vse kadi. Premetujoči se voz že skrbi, da ne moreš dobro streljati.

Strojnica obstane. V odmoru slišimo, da so tudi druge »sove« začele divje streljati v moža. Ta pa še nekaj časa stoji, nato pa izgine za skalo. Ali jo je skupil? Vsi dvomimo. Kdor je zadet, ne skače tako lahko. »Strahopetec!« godrnjata strelca. Potem pa se vsi spogledamo, ker smo se zavedli, da nas je mož pošteno potegnil. Tale črni afriški vlog nas je samo zapeljal, da smo začeli streljati in s tem sami napolnili voz s strupenimi plini, ki na debelo vro iz strojnice.

Lajamo, jokamo, tako nas duša kašelj. Ven iz voza! Na zrak! Vratice v stolpiču se odpro. Prva glava pokuka iz voza in že se usujejo krogle na naš kotel. Sprejaj je nekdo omahnil in potegnejo ga nazaj v voz. Naenkrat začne voz besno skakati. Mož ob krmilu je omedlel. Vrže ga s sedeža, da mu sedaj zeva rana v glavi. Jaz pograbil krmilo in zopet ukrotim ta hudičevi voz.

Nekaj desetih dobrih strelcev, spretno razpostavljenih, vedno znova lahko plaši moštvo tanka, v katerem se uničujejo najboljši vojaki.

Po dnevu se pri živem telesu počemo v neznozi afriški vročini; po noči pa nas mrz, katerega v jeklenem vozu trikrat bolj občutimo, tako stresa, da nam zobje šklepečejo. Sedaj pa zdrkni še v kako jamo, da boš moral dolge ure izkopavati kolesa 5 ton težkega oklopnega avtomobila, ki so se zagrebla v pesek ali glino.

Da, da! Tle hudičevi vozovi so videti bolj nevarni kakor pa so v resnici, ko pri evropskih manevrih drdrajo po dobrih cestah.

Tako pa sodi o tankih tisti, ki se mora v njih voziti.

Tekoča svila

Še pred nedavnim bi človek dejal, da o tekoči svili ni mogoče govoriti. Odkar pa so v Italiji začeli poskušati delati volno iz mleka, se svet močno zanima za to, kar se imenuje tekoča svila. Ti poskusi se vrše na Japonskem, v deželi najlepše in najbolj dragocene svile. Japonski profesor, ki je začel delati čudne poskuse s sviloprejkami, spočetka niti mislil ni na to, da bi povečal lepoto japonske svile, ali pa da bi zmanjšal stroške pri izdelovanju. Spočetka je prof. Hošino v Tokiju hotel iz čisto znanstvenih razlogov poskusiti, ali ne bi mogel sviloprejk pripraviti do tega in jo prisiliti, da ne bi več spredla kokona, kakor doslej, ampak da bi snov, iz katere nastane potem svilena nitka, spustila v tekoči obliki. Ni še znano, kako

se je prof. Hošino posrečilo, da je sviloprejka začela izločati tekočo svilo. Pač pa je res, da se je posrečilo izločiti sviloprejkino tekočino na poseben način predelati v svilene nitke in jo potem sprediti. Ker je za prejo in tkanje svilenih nitk na ta način treba manj časa, kakor pa pri kokonih, katere je treba šele odviti, je iznajditelj izračunal, da bo svila lahko za polovico cenejša. Poleg tega profesor Hošino misli, da bo mogel prav tako, kakor je vplival na sviloprejkino, vplivati tudi na druge gosenice, da bodo izločale tekočino, katero bo mogel potem porabiti za nitke. Kakor že sedaj Japonska izdeluje pristne bisere, tako upajo Japonci, da bodo poslej lahko izdelovali tudi pristno svilo.

Mesto v puščavi

Pred enim letom je avstralska vlada poslala v puščavo dva geološka izvedenca. Ekspedicija je šla v tiste pustinje notranje Avstralije, kamor je doslej prišel le redkokdaj kak beli človek. Tod so same puščave, ki pa niso podobne afriški puščavi, ampak so porasle s trdo travo, od katere živi nekaj skromnih živali. Te puščave so brez studencev in brez vode. Človek se tu ne more naseliti. Današnja tehnika bi si čer mogla te kraje namakati, toda to namakanje bi bilo tako drago, da bi se obdelovanje te zemlje ne splačalo. Zato se za te puščavske kraje nihče ni brigal.

Sele, ko so se geologi začeli zanimati za avstralska tla, se je stvar spremenila. Geologi so namreč ugotovili, da je v teh pustinja zlatu, kakor se diamanti južne Afrike nahajajo tudi v nerodovitnem puščavskem pesku, ali pa v skalnatem gorovju. Vlada je dala na razpolago precej denarja in ekspedicija je v teku enega leta res ugotovila, da je v teh zapuščenih pokrajinah precej zlata. Oba geologa, ki sta lansko leto odšla v puščavo, sta s svojimi spremljevalci imela naporno delo. Težave so povzro-

čale puščavske razmere. Zgradila sta si leseno kočico več kot 2000 km daleč od najbližjega človeškega bivališča, od mesta Coolgardie. Tako je mala četica mož bila sama sebi prepuščena. Dolge mesece so bili ti možje edino prebivalstvo ogromne puščave. In že se je zdelo, da bodo morali oditi praznih rok ter zapustiti suho divjino. Ko so se že bližali koncu svojih raziskovanj, so našli na najdišču, katerega je znatnost že prerokovala. Našli so obilo plemenite kovine tako, da je vse trpljenje mnogih mesecev bilo milijonkrat poplačano.

In zgodilo se je, kar se dogaja po vseh deželah, kjer so kdaj našli zlato! Od vseh strani Avstralije so začeli vreti skupaj iskanci zlata. Prihajale so ogromne karavane poštenih delavcev, pustolovcev in obupancev, ki si drugje niso mogli več pomagati. Vse je vrelo na kraj, kjer so našli zlato. Zlata mrzlca je pograbil desetisoče ljudi in jim v bolestni domišljiji stikala neizmerna bogastva. Nič ni plašilo zlata željne množice. Ljudje se niso plašili ne obupne puščave, ne smrtno-nevarnega podnebja, ne napora pohoda v puščavo, kamor so nekateri lahko prišli tudi z avtomobilom. Kdor je prvi prišel, si je zbral in zagotovil najboljše kose zemlje. Zato je nastala prava tekma v teku v puščavo, katerega je skrivala v sebi vso zemeljsko srečo nekaterih, zlato.

Tam, kjer je še v začetku letošnjega leta stala lesena kočica obeh geologov, se je kmalu začela dvigati kočica ob koči, štacuna ob štacuni, gostilna ob gostilni, hotel ob hotelu. Rastle so male in velike trgovine, naselbina zlatokopov je vsak dan narasčala, gradili so ulice in ceste, kopali vodnjake, nastalo je mesto. Danes se to mesto imenuje Doogle in šteje že 25.000 ljudi. To mesto je nastalo takorekoč čez noč in je pravo puščavsko mesto.

Zunaj mestnega ozemlja se takoj začne suha pustinja, katero pa so sedaj na vseh koncih in krajih začeli orati stroji, ki vsak dan dvigajo na dan iz vročega peska dragoceno zlato. To mesto se od drugih puščavskih mest Beduinov in Arabcev ne razlikuje le po svoji zgodovini, po svoji zunanosti in po svojem namenu, ampak tudi po svoji prihodnosti, ki je čisto drugačna, docela neromantična. Kakor je to mesto nanaglo zgradila nenasitna želja po zlato, tako bo ista sila to mesto tudi pustila propasti, kakor hitro tu ne bo več zlata. Saj je znana usoda že toliko drugih podobnih mest, ki so nastala na enak način, kakor mesto Doogle, katero sicer nima nobenih pogojev za obstanek v tej puščavi. Puščava je taka, da se ni mogoče v njej naseliti ter trajno bivati in zemljo obdelovati. Ta del dežele je tudi brez vsake prometne važnosti. Zato bo to mesto obsojeno na smrt, kakor hitro bo zmanjkalo zlata. Zlatokopi bodo šli, hiše bodo razpadle, ceste bodo pod vročim solncem razpokale in trda trava bo porasla razvaline kraja, kjer je še pred kratkim živelo 25.000 ljudi, željnih zlata in kopalo zlato. Tedaj bo te kraje zopet zagrnila strahotna tišina divjine.

»Sele, ko sem bil 10 let slikar, sem jasno spoznal, da za slikarja sploh nimam talenta.«

»Potem pa ste opustili ta poklic?«

»Kaj še! Nisem več mogel, ker sem po zaslugi kritikov že preveč zaslovel.«

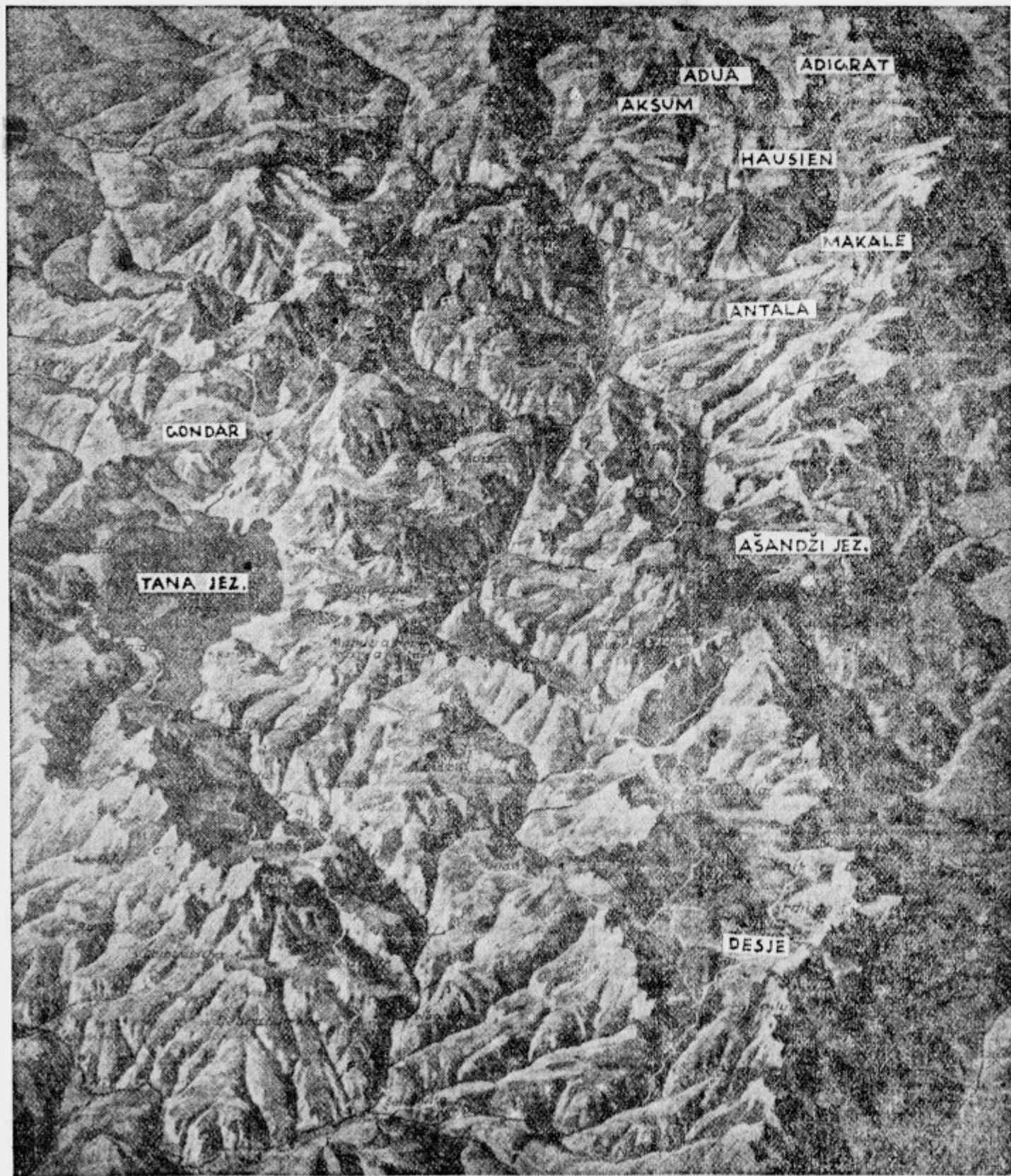
Učitelj: »Torej od živali pojemo meso. Kaj pa storimo s kostmi?«

Učenec: »Položimo jih na rob krožnika.«

»Danes opoldne sem srečal vašega moža na cesti pa me ni videl.«

»Vem, mi je povedal.«

Gore severne Abesinije

Pogled z vrha na silno gorje severne Abesinije, po kateri se sedaj vrše spopadi med Italijani in Abesinci. — Ta pogled dovolj dokazuje, kaka naravna trdnjava je Abesinija.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
ŠOLSKÉ ZVEZKE - MAPÉ
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNIKA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

PREJ

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6

IL. NADSTROPJE

ŽENA IN DOM

Jabolka in božiči

Pred menoj so jabolka, prišla so iz kraja, z vrta, ki ga poznam. Velika, debela, dehtela jabolka so in z vrta temno-zeleno-rdeče progasta, manjše oblike. In v kleti je še krompir in za družino velja pravilo: kolikor jabolk toliko krompirja mora biti za zimo v vsaki hiši. Pa tudi orehi spadajo zraven. In na večere, ko je zbrana družina krog mize, mora biti na mizi kosara z jabolki in orehi. To je staro, kmeečo, naša družinska pravilo. — Kaj bi z božiči brez jabolk? Zakaj božičev je več in pevi božič je sv. Miklavž in zadnji na svečnicu. In ves miz praznikov vmes so sami božiči, božiči tihih in velikih radosti za domove, zlasti za otroke.

Jabolka sv. Miklavža vendar niso prav tista jabolka, ki jih sicer jemo. Sv. Miklavž, tihi, veselja polni družinski praznik, prinese nebeska jabolka, ki drugače dehtijo, so drugačnih barv, ki slajše, okusnejše dišijo ko vsakdanja jabolka. Prav tista so, ki jih sv. Miklavž treje drži na knjigi na svoji sliki in čeprav so zrastle na domačem vrtu in so spomladaj krasila vrt s svojimi najlepšimi cvetjem izmed vsega cvetja, so ta jabolka posvečena po svetniku, ki je zlasti prijatelj otrok. — Ponekod zametavajo jabolka sv. Miklavža in na njih mesto prihajajo razni dragoceni strojčki in našopirjene lutke in trdnjave in sablje in čake. Pozabljena so jabolka, sok domače zemlje in domačega vrta, ker tako radi pozabljamo na svoje blago in smo tako srečni, če se moremo okrasiti s tujino, pavovim perjem. Pa jabolka niso le jabolka v pravem pomenu besede, marveč imamo v mislih tudi vse tisto, kar je v zvezi s starimi šegami naših domačin, družinskih liš. — Domača, Miklavževa jabolka naj pomenijo tudi domače Miklavževe večere. Tako malo družin je se med nami, ki bi si vzele toliko časa in nedolžnega veselja, da bi svojim otrokom doma, krog domače mize pripravile Miklavžev večer. Zakaj hodimo v svetle dvorane, v množico tu-

jih družin in otrok in zakaj damo, da naša darila prihajajo iz rok tujega, svetlega »Miklavža« in se otroci plašijo s peklenski gledališki umetnji? Ali nam niso bolj pri srcu »domača jabolka«, to je: da otroci v skrivnosti doma pričakujejo daril in nastavijo doma? In da je tisti večer zares ko prvi božič, ko predhodnik svetega večera? Ali ni staršem nič za užitek, ko vidijo žareče in vesele obraze svojih otrok, ki iznenada najdejo darove sv. Miklavža kot odgovor na številna pisma, ki so mu jih že ves advent pisali v nebeski raj? Mogoče bo kdaj prav tak svetel spomin na tili Miklavžev večer za domačo mizo marsikaterega otroka privabil nazaj k staršem, nazaj v domačo hišo, nazaj na domačo zemljo, nazaj k veri? Mogoče mu bo kak domači Miklavžev večer ko lučka zablistel v temnih dneh kesnejših viharjev in bojev in mu obudil ljubezen do domovine, do staršev in zaeno ljubezen do Boga, ki ga je bil mogoče že zdavnaj zavrgel med staro šaro?

Premalo gojimo stik z domačo hišo in velikim svetom; z domačo govorico in tujim jezikom; z domačimi šegami in solskim učenjastvom s formulami natirpanih knjig. Premalo smo ponosni na sadove domačih vrtov takih in takih, na domača jabolka, ki nam mora prepračanje o njih, da ni nikjer boljših na svetu, prežeti duha in dušo. Premalo se zavedamo lastnega bogastva, čeprav samo bogastva domačih jabolk in družinskih božičev. In ker že izmišlja, že v detinskih letih sami tiramo svoje otroke občudovati tuje bogastvo in tu sijaj, zato se nam s silo vcepi v srce prepračanje, da smo ubogi, da smo beraški celo glede na sv. Miklavža in na jabolka in že sami od sebe lezemo v jarem tujstva. Premalo smo ponosni. Vsaj jabolka in božič pustimo svojim otrokom v svojih domovih! Naj v najbližjih trenutkih ne hodijo ko berački na tuje ceste!

O gatenju oblek

Če hočeš, da se ne bo prav nič poznalo, ali je obleka raztrgana, razparana ali ne, tedaj si predvsem zapomni: gati moraš z isto nitko, iz kakršnih je blago sikan. Čeprav imaš še tako sličen, morda celo enak krpavec, vendar izpuli kje nitko iz obleke (kje na robu), če nimaš nobenih ostankov dotičnega blaga. Seveda je sitno gati s kratkimi, morda prav tenkimi, pajčevinastimi nitmi, vendar se trud obilo poplača, to se pravi, ko zagateno mesto na obleki polikaš, ni nikjer videti, da bi bila kdaj raztrgana. Gati moraš v isti smeri, kakor tečejo niti tkiva, torej tudi počez, sem in tja, postrani. Tudi svilen obleko zagatiš z isto nitjo od svilu in celo razno »krepis« se dajo lepo zagatiti. Potrebno pa je — potrpljenje in precej časa!

Kuhinja

VELIKO SOLI — SLABA KUHA.

Že več let ima kuhinjska sol slabo ime. Zdravniki so dognali, da več škoduje kot koristi. Prav močno je škodljiva otrokom, zlasti dojenčkom, ki je sploh ne smejo dobiti in skoraj vsi otroci so tukaj, da soli sploh ne prenesejo. Tudi odraslemu človeku je sol nevarna, posebno še, če imaš bolno srce ali bolne ledvice. In kdor ima hud krvni pritisk, mora prav tako uživati neslane ali le malo osoljene jedi. Neposredno vpliva sol škodljivo tudi na padavico. Zlasti pa je škodljivost soli resna tedaj, če jo uporabljamo, da bi »popravili« živila, ki so morda že nagnata, plesniva in podobno. Čim manj soli jedila, tem bolje in ko jih soliš, jih soli zmeraj šele na koncu, preden jih daš na mizo. Splošno je pa tista kuha slaba, ki porabi veliko soli.

KISLO ZELJE — NAREJENO DOMA.

Marsikatera gospodinja bi si rada sama pripravila kislo zelje. Morda ji bodo prav prišli tiše naveti: Najprej odloči liste od zeljnate glave in iztrebiš stor. Bolje je, da zelje zrežeš, kakor da ga zribaš, ker je v zeljnatih glavah mnogo narčesa, polzev, črvice, gosenci in nesnaga, ki jih pa ne moremo odstraniti, če kar celo glavo ribamo. Narezane liste vložiš v kad ali sodček. Dobro potlačiš zelje in dodaješ malo, zares malo soli. Zeljnica (voda na zelju) ne sme biti slana, marveč naj ima le malo slanega okusa. Saj zadostja prav malo soli, da se tvori mlečna kislina, ki konzervira (ohrani sveže) zelje. — Zelje tlačiš le plast za plastjo in sicer tako dolgo, dokler ni plast pokrita s tekočino. To ponavljaš, dokler ni posoda polna. Nato prav dobro pokriješ zelje s plateno krpo. Na zelju mora biti vedno plast zeljnice (vode), sicer začne zelje smrdeti in se pokvari. Predvsem moraš paziti, da ni nikoli bele skorje vrh zeljnice. Če jo vidiš, jo koj odstrani. Sploh je za kislo zelje poglavitno to, da je zmeraj očisto, snažno. Pokrov, katerega obložiš s težkimi kamenji, moraš zmeraj dobro očistiti. — Prvi teden naj bo kislo zelje bolj na gorkem (do 20° C), kesnjeje ga postavi v hladnejši prostor, v kako klet. — Pripravo in radi snage bolj okusno je, da si sama napraviš kislo zelje. Prav tako tudi kislo repo.

PECEN SIR.

Ementalski ali domači sir nareži na rezine, za prst debele. Pomoči jih v moko, raztepeno jajce in drobtine in jih hitro praži v razbeljeni masti. Pazl, da vsak kos naglo vzameš iz masti, le toliko, da zavreš! Zraven daj solato. Izvrstna postna jed!

TORTA IZ DVEH JAJEC.

Zmešaj: 9 dkg sirovega masla, 20 dkg vaniljevega sladkorja, 2 raztepeni jajci, 15 dkg naribnih lešnikov, eno tretjino litra mrzlega mleka; v to zmešaj 15 dkg moke in pecilni prašek. Vse to pečeš približno tri četiri ure. Ohladiš in prerežeš, pomažeš peccine kose z mezo in potreseš z zribanimi lešniki.

Pilse za volene v različnih gabah
Specielni čenel pašolanov rut. solov, oble.
Rim čenel vložkov in čipk
Specielni azur za žepne robce
Azuriranje prtov, volan i. t. d.
Predrisanje ženskih ročnih del — lepi vzorci čist risik
Vezenje monogramov, zaves, perila z naj-finejšo in najprejnejšo prejo.
Žepni robci komad in Din 2.—, Din 3.—, Din 3.50, Din 5.— in Din 6.—

Za naše kvaliteto delo nizke cene in hitro postrežbo se Vam iz-luča pol k

Mathek & Mikeš, Ljubljana
samo poleg hotela Struclaj

NAŠ DELAVEC

Ščitite socialno zavarovanje

Socialno zavarovanje je socialno. Ta beseda pomeni poleg drugega tudi to, česar naši delodajalci kakor tudi delavci nikakor ne morejo razumeti, namreč: »Eden za vse, vsi za enega!«

Zavarovalni prispevki za primer bolezni se predpisujejo po zakonu o zavarovanju delavcev na podlagi za to vpoštev prihajajočih činiteljev enako za vse delavce z enakim zaslužkom. Ob prijavi v zavarovanje se niti ne ve niti ne more vedeti, čigavi delavci bodo v večjem številu in težje zboleli. Če bi bilo v tem oziru mogoče vedeti za število bolnih, bi seveda zavarovanje moglo obremeniti le one prizadete delodajalce, katerih delavci zbolijo. Hkrati pa bi pojem zavarovanja precej izgubil, ker bi to ne bilo več čisto zavarovanje, temveč zbiranje prispevkov in izdajanje podpor v že naprej določene namene, zavarovanje bi bilo štedenje za primer, ki gotovo pride.

Zato je neutemeljeno nezapolnjenost delodajalcev, ki se izražajo v trditvi, da delodajalec v svojem podjetju skoraj nima bolnih oseb, da v nekaterih primerih bolnikov nudi delavcem zasebno zdravniško oskrbo, da z eno besedo, njegovi delavci takega zavarovanja ne potrebujejo in da je torej plačevanje prispevkov za socialno zavarovanje zanj krivično. V mnogih primerih je res, da se prispevki enega delodajalca ne porabijo za dajanje baš njegovim delavcem. A tak gospodar naj pogleda svojega soseda, katerega delavci so enkrat ali večkrat izrabili dajatve ZZZ v višini večletnih prispevkov. Pri tem je ta delodajalec menjal svoje uslužbenca zaradi bolezni in delavci niso bili popolnoma sposobni za delo, to sposobnost pa jim je zavarovanje vrnilo brez trenutnih velikih izdat-

kov. Zakon o zavarovanju delavcev je bil uveljavljen gotovo tudi pod vplivom dejstva, da delavec ne vložil v podjetje le toliko moči, časa in zdravja, kolikor je za to plačal, ampak dosti več. Zato je delodajalec stališče, da bi on ne smel biti delni plačnik zavarovalnih prispevkov za delavca, nemogoče. Delodajalec ne plačuje bolniških prispevkov le za to, ker je socialno močnejši, ampak, ker je to po božji in naravni postavi prav.

Isto velja za delavce, samo da v veliko večji meri, kakor za delodajalce. Delavec namreč je v prvi vrsti deležen dobrot zavarovanja. Če torej ne plačuje zase, plačuje za tretjega, ki bi sam tega ne zmoget. Pri tem pa ne godrnja, da kljub desetletni se večletnemu članstvu ni dobil še nikake podpore od OUZZ, ampak ostane zadovoljen, da je zdrav. Kdo pa ve, kako bo jutri ali kasneje, ko bo zbolel.

OUZZ je na podlagi dokazanih primerov (mnogo izmed njih je prav otipljivo) upravičen in pri-siljen, da se z vso strogoostjo brani namišljenih bol-nikov, ki socialnemu zavarovanju toliko škodujejo. Ta okolnost je prav malo laskava za delavce. Iztebite, delavci, iz svojih vrst take škodljivce, ker jim zdravniška služba sama pri vsej opreznosti ne more zlahka biti kos.

Se nekaj Zakon o zavarovanju delavcev vse-buje kazenske odredbe, ki so potrebne zato, da bi se z njih uporabo mogla bolj utrditi zavest delo-dajalcev o njihovih dolžnostih po ZZZ, pri delavcu pa zavest, da je izkoriščanje socialnega zavarova-nja nedopustno in nemoralno. V omenjenih ka-zenskih odredbah so kazni tudi do 5000 Din. Če je torej član kaznovan s 50 Din globo, je to za kršitev zakona, s katero bi bil OUZZ v primeru, da bi prestopel ostal prikrit, oškodovan za lepe denarje, odločno premajhna, če gre za smotno preziranje določil ZZZ. Kazen 100 Din je že redka, višja od 100 Din pa po dosedanjih praksah še redkejša. Pri takem izvrševanju kazenskih odredb je red izklju-čen, sigurne pa le nastanek zneska približno 18 mi-lionov dinarjev, ki predstavlja predpisane, toda ne plačane zavarovalne prispevke. Jasno je, da delodajalec tvega dva-, trikratno globo po 50 Din, pri tem pa se le zaveda, da je ukanil OUZZ za stotake in tisočake z nerensnično ali opuščenno pri-javo. Ako je merila opazka na zadnji skupščini delavske zbornice o zboljšanju socialne zakonodaje tudi na ta dejstva, je utemeljena brez pridržka.

Ne moremo reči, da ni nikogar, ki bi ne hotel zaščititi interesov OUZZ. Vedeti pa je treba, da opomini vse premalo ščitijo obstoj in napredek soc. zavarovanja, potrebno je učinkovito in dosled-no izvajanje kazenskih odredb. Te socialno zava-rovanje vsak dan bolj potrebuje.

Kriza je. Tudi zavarovanje je v krizi. Zato je samo sklicevanje na krizo preslab zagovor za na-merno opuščenje dolžnosti napram OUZZ.

Delavci in delodajalci! Spoštujte najprej zakon o zavarovanju delavcev! Šele potem imate pravico in možnost, da silvarno kritizirate pomen, stroj in korist zavarovanja.

Radio

no bo tudi last delavstva

V 26. številki prvega slovenskega tednika za radiofonijo »Radio Ljubljana« je izšel članek ing. A. Št. »Naš radio«, kateri zasluži, da ga na tem mestu podpremo tudi mi.

Članek pravi med drugim: »Ena najvažnejših, modernih kulturnih dobrin v mednarodnem uveljavljenju poedinih narodov je danes radio. Naš radio ne ustreza več sodobnim potrebam, danasnjemu narodnemu položaju, zato je skrajni čas, da pristopimo k radikalnemu obnovenju našega radio-a.« Ing. A. Št. navaja za zboljšanje našega radioa tri točke:

1. Zvišanje števila sprejemnih naročnikov.
2. Povečanje oddajne postaje.
3. Temeljito izboljšanje programa.

V prvi točki, na katero se bomo mi omeili, imenovani inženjer pravi: »Prvi nedostatek, pre-majhno število sprejemnih naročnikov, ni samo žalosten pojav našega nezanimanja napram tako važ-nemu kulturnemu pripomočku, to je tudi glavni zadržek, da našega radioa ne moremo z lastnimi sredstvi dvigniti na ono tehnično stopnjo, katere bi vzdržala konkurenco s sosednimi postajami. Ljubljanska postaja ima danes okrog 11.000 naroč-nikov, to je 1 odstotek našega prebivalstva. So-seodne države imajo 5 do 10 odstotkov svojega pre-bivalstva med naročniki radioa. Naša postaja bi morala imeti vsaj 30.000 naročnikov, če upošte-vamo kulturno razgibanost naroda. To bi se z lahkoto doseglo s sistematičnim organizacijskim de-lom, katerega pa do danes, žal, pri nas ni bilo. Ljubljana ima pri 70.000 prebivalcih 2400 naroč-nikov, Maribor pa pri 35.000 prebivalcih 1860 na-ročnikov. Po mariborskem merilu bi morala imeti Ljubljana vsaj toliko naročnikov kakor Maribor, torej 3700. Mnogo je krajev v Sloveniji, kjer je to razmerje še dosti žalostnejše.

Zelo zanimivo sliko dobimo, ako naročnike svoje postaje razdelimo po gospodarskih plasteh prebivalstva. Tu najdemo naravnost neverjetna ne-soglasja, ki jasno pričajo o naši pasivnosti napram radiu. Med naročniki najdemo v Sloveniji: držav-nih uradnikov 2276, privatnih nameščencev 1988, trgovcev 1016, kmetov 545, gostilničarjev 479, de-lavcev 407, duhovnikov 135.

Majhno število delavskih naročnikov je razum-ljivo, če pomislimo, da delavec od svojega teden-skega ali 14 dnevnega zaslužka ne more pri danas-njih plačah ničesar žrtvovati za naročnino in za plačevanje obrokov. Ogromno število industrijskega in obrtnega delavstva v Sloveniji je za naš radio tako važen odjemalec, da bi se za delavstvo mo-ralo najti sredstvo, s katerimi bi se zvišali naroč-niki radioa.

Manjka nam sistematičnega dela za nabiranje naročnikov. Za delavce bi bilo potrebno vpeljati poseben način plačevanja pri odplačevanju naroč-nine. Dnevno delavce lažje pogreši nekoliko par, ali tedensko, na nedeljo ali praznik par dinarjev, katere vrže v mali aparat, ki je priključen pred sprejemnim aparatom. Kadar želi delavec poslušati predvajanja, bo z veseljem vplačal te male obročne zneske. Pisec članka trdi, da bi se na ta način podnesetorilo število naročnikov radioa med delav-stvom. Da bi bil radio resnično dostopen sleher-nemu delavcu, bi se za odplačevanje obrokov za sprejemni aparat moglo poslužiti istega načina, kakor pri odplačevanju naročnine. Če dobavitelji sprejemnih aparatov ne bi hoteli izvesti gornjega plačilnega sistema, potem naj bi radijska postaja sama sklenila pogodbo s kako trgovino z radio-aparati. Ni to nič novega: Če je to mogoče v Nem-čiji, mora biti tudi pri nas.

Misti, ki jih je pisec v tem članku za razširitev radioa med delavci napisal, so vredne, da jih raz-širimo med ljudstvo. Zanimostno široko javnost in prizadete činitelje, da bodo slovenski delavci na en ali drug način res prišli do tako važne kul-turne dobrine, kakor je radio.

Zaščita delavstva v Rumuniji

Romunska država posveča v zadnjem času vedno več pažnje zaščiti domačih de-lavcev. Zakon za zaščito nacionalnega dela iz leta 1934 predpisuje, da morajo podjetja zaposlovati najmanj 80% delavcev, ki so ro-munski državljani. Z novo naredbo, ki je stopi-la junija letošnjega leta v veljavo je pa od-rejeno, da vsa obrtniška in rudarska pod-jetja, z industrijo petroleja, morajo zaposliti najmanj 50 domačih delavcev, prav tako tudi v službi višjih administrativnih uradnikov, višjih tehničnih uradnikov, nižjega tehnič-nega osebja in kvalificiranih delavcev.

V trgovskih in bančnih podjetjih morajo biti domače moči zaposlene najmanj do 30%. Za vse ostale delavstvo v posameznih indu-strijah mora biti zaposlitev romunskih dr-žavljanov nad 80%.

DROBTINE

V Seleih na Braču v Dalmaciji so delavci v tamonjih kamnolomih pokrenili akcijo za zbolj-šanje svojih materialnih prilik. Do tega zbolj-šanja je tudi prišlo. Toda medtem so podjetniki, ker niso bili zadovoljni z zvišanjem delav-skih plač enostavno ustavili obratovanje svojih podjetij. Neko kamosovski podjetje je tamkajš-nji inspekciji dela poslalo vlogo, v kateri pro-si, da se delavski zaslužki znižajo na način, da se plačajo po kategorijah, tako nekako, kakor je uvedeno na Hvaru in Korčuli.

To so dobili! Čisti dobiček rudnika v Treb-či (pri družbi, pri kateri stavlja 800 rudarjev, kakor poročamo na drugem mestu) je znašal v tretjem četrtletju 1935 leta 152.557 funtov šter-lingov, dočim je v drugem četrtletju letošnjega leta znašal čisti dobiček 128.429 funtov šter-lingov. Listi poročajo, da bo družba Trebča Mines Ltd. London izplačala dodatno dividendo 9 pen-cov, torej skupno 2% od nominalne vrednosti delnice. Za leto 1935/1934 je bila dividenda 12.5%.

Trgovska industrijska zbornica v Zagrebu je Odboru za prehrano pasivnih krajev naka-zala 5000 Din z željo, da se ta znesek prvenstve-no porabi za podporo potrebnim njenega pod-ročja.

Kemično čiščeno

mešano kg	Din 12.—
sivo kg	Din 15.—
čehano	Din 25.—
polbelo kg	Din 35.—
polpuh, beli	Din 80.—
puh, sivi kg	Din 120.—
polpuh	Din 150.—
puh najfinejši beli	Din 220.—

Poštna naročila pošljem po po-zvetju, pri naročilih preko 500 di-narjev poštnine prosto. — Zahtevajte vzorce!

Eksportna hiša LUNA, MARIBOR,
Aleksandrova 19

Bližamo se — zimskemu sportu

Odrasli in mladi, zlasti pa otroci si že zdavnaj želijo snega, da bi se že skoraj začeli smučati. Za smučanje ima tudi ženski svet posebno obleko, ki je sicer sliena moški, vendar so vsako leto majhne spremembe. — Tudi za letoš je za smučanje mo-derna temnomodra smučarska obleka, ki ima

dolge hlače-dopetače in sportno jopico z velikimi našitki in žepi. Imamo pa tudi smučarsko obleko svetlejšje barve, ki je bolj moderna, n. pr. svetlosiva (ali modno blago); taka obleka ima za-metast ovratnik temne barve in prav take gumbe. — Imamo pa še sestavljene smučarske oble-ke. Hlače so prejšnje vrste, a jopa je iz rjavega, predelanega blaga, ki pod njo oblečeš volneno jo-pico (pulover). — So pa še hlače dokolenke, ki so letos tudi ženske moderne. Blago bodi temno-modro, črno ali modno-pisano. Semkaj pristaja smučarski telovnik iz sukna ali usnja. Pod te-lovnikom nosijo tople, sportne bluže iz žerzeja ali

flanelo. — Imamo pa za na hribe tudi tako zvano hlačno krilo, ki je zelo pripravno in spada k tmenim jopicim smučarske obleke. — Za na glavo je najboljša čepica s pristreškom, ki oči dovolj varuje med in meglatajočih snežnih odsevih. Lahko imamo pa tudi volneno kučmo ali klobuč-evinasto pokrivalo. — Glede na obutev in ro-kavice velja isto kot zmeraj: da je obutev do-volj ohlapna, da so nogavice dvojne, mehke, vol-nene, tako da noga lepo mehko počiva v čevlju.

Jugoslovanska zavarovalna banka

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Osijek, Novi Sad in Split

„SLAVIJA“

v Ljubljani
Gospodarska ulica 12.

Telefon št. 2176-2276

Naš domači zdravnik

L. Z. — S. in drugi. Knausova metoda sloni na odkritjih Schroederja, operativnih izkustvih Japonca Ogino in lastnih, zelo bistrornih poskusih o razmerju, ki je med zoritvijo jajčeca in pojavom čiste. Ti učenjaki so dognali vzročno vez med obojim dogajanjem in hkrati neko redovito časovno zaporednost. Stotine drugih raziskovalcev v vseh delih sveta so potrdile bistveno stvarnost teh dognanj, dandanes je neoporno ugotovljena neka redovitost, ki so jo najboljši poznavalci življenja komaj slutili pred dvema desetletjema. S spoznanjem te redovite zaporednosti je napočilo drugo, za življenje zanimivo spoznanje o rodovitih in jalovih dobach. Japonci Ogino je izdelal časovno razporednico o tem dogajanju, neodvisno od njega in po drugih potih je prišel do skoraj skladnih zaključkov Knaus, oba pa sta dobila znanstveno podlago in pobudo od Schroederja. Tako je nastala Knaus-Oginova metoda o določanju dob naravnih plodovitosti, oz. jalovosti. Knaus-Oginova metoda ni postevanka ali shira računarska, saj biologija ali veda o življenju ni matematika, ampak nekaj čisto drugega: v matematiki je 2 in 3 vedno 5, v biologiji pa časih samo 4 ali 6! Življenje je vedno preminjanje in neprestano razlikovanje, saj ni dveh živih prirodnih čisto enakih, in pri vsaki živi se vrši življenje vedno kako drugače, danes bolj hitro, jutri bolj počasi. Nista niti dve ženski čisto enaki glede čisti časovne ne drugače, tudi pri isti ženski se kaj rada menja zaporednost in drugo. In vendar je v vsem tem vršenju neka redovitost. Sam Knaus pravi v svojem delu, da mu je treba enoletnega opazovanja (t. j. določanja vsega dogajanja po njegovih navodilih), predno si upa izraziti zanesljivo mnenje o taki ali drugačni dobi. Te stvari se ne dajo na kratko opisati, še manj pa splošno veljavno določiti. Komu se hoče ali treba točne določite označenih dob, naj se obrne na zdravnika, ki mu nasvetuje pravilni način opazovanja njegovega primera in ga opozori na vse možne pomanjkljivosti. Zdravnikovo pomočjo najde po daljšem (enoletnem!) opazovanju za svoj primer veljavno pravilo, ki pa tudi ni brez izjem, kakor nobeno slovniško pravilo. Jablane cveto spomladi, izjemoma tudi jeseni. — Knaus trdi o svoji metodi, da je etičen, estetičen in higienski način urejevanja porodov in vrh tega še tako zanesljiv, kakor vsak drugi. So še nekateri vsučilski profesorji in mnogi zdravniki, ki odklanjajo to odkritje, deloma iz okorelosti in lenobnosti, deloma in še bolj pod vplivom srdite goje, ki jo uprizarja neka industrija za kemične in gumaste izdelke proti Knausovemu učenju. Pripominjam se, da je bil lani (1934) Knaus počen iz Grada, kjer je bil samo izreden (neplačan) profesor, za rednega profesorja poročništva in ženskih bolezni na nemško univerzo v Pragi.

K. L. — T. Temne lise na stegnih, nastale radi drgnjenja, oz. tisečanja nogavičnih podvez in držalk, se porazgube same po sebi, ko ne bo več te škodljivosti. Vsko drugično ravnanje ugotovne nakaze poslabšati in podaljšati.

Z. K. — Lj. Po odstranitvi drgalk ne dobivate več vnetja v golto, a nos vam je še zamazan, stežake, da zjutraj komaj dihaite skozenj. Morda je vzrok tretja drgalka, t. zv. nebica za

daj v nosu, morda so krive školjke, morda je pa ves nos trajno vnet? Brez strokovnjaka pregleda se ne da nič zanesljivega svetovati.

Ista. Zoperni duh iz ust, ko so zobje v redu in zločede čvrsti, a se vam neprestano pojavljajo sčolec, pekoče ranice brčkone za zobmi (ali dlesni). Morda je vendar kaj na zobeh (kamen?), ali pretirana nega zob in ust z jodkimi ali ostrimi stvarmi (kemikalije, prašek, krtačka?), ali pa je kakšno posebno okuženje, ki dela toliko nadloge. Vse to naj dožene vaš zdravnik za ustne in zobne bolezni. Če bi posla »latinščina« tudi njemu, splahute si usta s kaduljevim čajem, ki mu dodate polno žlico salicilnega cveta na čašo, žvečite vsak dan po 20—30 borovnic. V prejšnjih časih sem v podobnih primerih svetoval črne murve ali njihov sok (lat. morus nigra), ki se morda dobi še kje v lekarnah. Priporočam ali Dalmacije, kjer raste to drevo.

I. G. — N. Trganje v bednem živcu (ishias) da je ugotovil zdravnik poleti, a nazvalje zdravljenje po njegovih zdravilih in navodilih ni prešla nadloga. Neuspeh pripisujete tudi nevajenemu podnebnju, ki vam očitno ne ugađa. Bodi kakorkoli, vaš popis bolezni je nepopoln, da mi ni mogoče slutiti dejanskega stanja. Razširjena žilica bi se morala videti ali dati otipati, živčno trganje bi se tudi tako premenilo: kaj pa, če se vam je noga začela sploščevati ali zvrčati? Samo z osebnim pregledom se dajo te dozdnevne podobne, dejanske različne zadeve pravilno razpoznati in uspešno zdraviti. V vašem bivališču vam menda ne bo težko doseči točne ugotovitve in smotrnega zdravljenja. V bližini je kopališče, ki slovi za primere, podobne vašemu.

Ista. Domotožje je huda duševna bolezen, ki močno hujša vsako telesno tegobo. Ne belite si preveč glave, ker ne pomaga nič, rajši potrpite in vedite, da vsako hudo ni v škodo. Nisem nedeljski otrok, a marsikatera nesreča se mi je ne vem kako in zakaj — izpreverila v srečo.

A. H. — T. Hude, bodoče bolečine v želodcu, ki se pojavljajo 3—4 ure po obedu, pomenijo največkrat čir v želodcu ali dvanaestniku, ki morda še ni razvit, a se brčkone dela. Če se ne da doma ugotoviti dejanski vzrok, pojdite za nekaj dni v bližnjo bolnišnico (z oddelkom za notranje bolezni). Bolezen je ozdravna, ne toliko z zdravili kolikor s skrbno določeno prehrano.

E. K. — L. Trajno vnetje grla (in glasil), ki se vam tolikokrat ponavlja in vas ovira pri delu, treba odločno izvesti v rok. Dajte si po strokovnjaku pregledati grlo, golt in nos. Če vam svetuje operativno zdravljenje (izrezanje drgalk ali odstranjenje morebitne gobice na glasilkah ali kaj slinčnega), ne pomišljajte več in si dajte napraviti. Potem vam zaleže zdravljenje z zdravili (uživanje, vdihavanje, morda mazanje): vsekakor pa dihaite stalno in povsod samo skozi nos! Imajte noge vedno tople in suhe.

A. S. — C. Neredna in boleča čišča pri ženi, ki je bila operirana v medenici, ni čudna, pač pa naj velja kot opomin, da treba nekega zdravljenja, ki se ravna po izvidu. Odgovor na drugo vprašanje je priroben na prvem mestu.

Drugi potrpite, kar vas je z izkaznicami, pridete vsi na vrsto.

Kmetijski nasveti

Gliste uničujejo rastline. M. S. B. — V nasadu gorskih cvetlic, ki dobro uspevajo, vam dela škodo velika množina glist, po domače kosturnic, ki razkopavajo posebno novo nanašeno zemljo in s tem uničujejo rastline. Kaj bi bilo storiti proti tem škodljivcem? — Kakšne bi bile te gliste-kosturnice, nam ni znano. Domnevamo pa, da so to navadne zemeljske gliste-deževnice, ki rijejo po zemlji. Ker najbrž donatale k rastlinam dobro humozno, kompostno ali gozdno zemljo, ki je od dežja močno vlažna, se v njej zbirajo gliste, ki jo žo. S tem pa ne škodujejo rastlinam, ampak jim še koristijo. Za rodovitnost zemlje so gliste neprecenljive vrednosti. Če se vam pa zdi njih delovanje škodljivo, jih lahko odpravite, če zalijete tako zemljo z raztopino čiškega solitra, ki odžene gliste. — Če so pa vaše »kosturnice« kakor druge vrste škodljivcev, ki jih mi ne poznamo, tedaj seveda to ne more veljati.

Borba proti podganam. N. R. K. — Začele so vam že podgane lesti v svinjak in hlev, ne veste, kako bi se jih iznebili. — Proti podganam in mišim imamo vse polno sredstev in pasti, ki se včasih obnesejo, včasih pa tudi ne. Kar se temu posreči, bo seveda hvalil kot edino in najboljšo sredstvo. Morda bo pa drugi poskušal, pa mu ne bo uspelo. Tako ponovno priporočajo mavec za učinkovito sredstvo zlasti proti podganam. Če namreč mavec zmešamo z vodo, se strdi v kamen. Primesajmo ječmenovemu zdrobu, ali ovsenemu, lahko tudi pšeninemu nekaj žlice mave, to krmo razložimo tam, kjer imamo podgane. Če bodo ves zdrob požrle, jim damo drugega in to tako dolgo, dokler opazimo, da živali ne žro več. Dobro je tudi postaviti zraven posodo z vodo, da se podgane, če so žejna, napijejo. Mavec se bo v njih želodcu strdil in preprečil čiščenje. Po par dneh bodo poginile. Poskusite tudi vi tako in poročajte, kak uspeh ste dosegli.

Okisanje pesnin in repnih listov. S. V. R. — Pri vas suše kmetje pesine in repne liste v kozoleh, jih pozimi oparijo in pokladajo prašičem. Vi bi jih pa rajši okisali, ker se vam zdi, da bi potem več zalegli za krmo. Za tako okisanje bi pa želeli natančnega navodila. — Cisto pravilno domneva, da več zaležejo okisani listi pese in repe kot pa osu-

zite na kup, tri do štirikrat v enem letu prelopatite in tako spremenite v kompost ali mešanec. Še bolj bo, če ob nakladanju na kup dodate vsaki plasti po nekoliko živega apna, ki zelo pospešuje razkrajanje humoznih snovi in razkisa kisline v njih. Apno in zrak pri premešavanju bosta iz tega blata napravila izvrstno gnojilo za travnike, ki bo veliko več zaleglo kot pa surovo blato, če ga kratkoma razvozite po travniku.

Ogreci na travniku. K. R. L. — Na nekaterih travnikih ste opazili, da je travna ruša porjavela in se posušila. Ko ste tako rušo privzdignili, se je lahko ločila od zemlje. Pod njo ste našli bele, debele črve, spredaj s šestimi nožicami, s črnim zadkom in z rumeno glavo. Ti so grizli korenine trav, da so se posušile. Radi bi vedeli za ime škodljivca in kako se ga ubranite. — Iz vašega opisa moramo sklepati, da so to ogreci, ličinke hrošča. To je največji škodljivec naših travnikov, ki povzroča v nekaterih letih na krmi ogromno škodo. Največji njegovi sovražniki in najboljši prijatelji kmeta so vrane in krki. Kjer te zatirajo, tam se hrošči množijo. — Zato moramo te koristne ptice, kakor tudi podzemnega rovarja ščititi, ne pa pobijati! Kmet ne more ogrec uspešno zatirati, ker se skrivajo v zemlji. Edino pri oranju na polju jih lahko mnogo uniči, če gre za pluzg omotek s košem, jih pobira in ponese domov za krmo kokosim in prašičem. Kjer je dovolj vran, nadomeščajte pobirajoče za pluzgo. Pa tudi po travnikih se jih da sedaj nekoliko uničiti, če privzdignemo porjavle ruše in poberejo pod njimi zbrane ogrec. Ruše pa položimo zopet na njih mesta, da bodo spomladi odganjale. Četudi je to delo

nekoliko zamudno vendar uničimo s tem precej teh škodljivcev. Da bi jih s trosenjem umetnih gnojil apnenega dušika, kalcijeve soli ali čiškega solitra zatrli, je malo verjetno, ker so črvi precej globoko v zemlji, kamor gnojila le polagoma dosepejo.

Spomladna podsetev rodke domače detelje. N. S. P. — Zaradi letošnje suše se vam je domača detelja slabo zrasla in kaže precej praznin. Radi bi jo spomladi podsejali s kako deteljo ali travo, da vam deteljišče ne bi ostalo preveč prazno. — Ker traja domača detelja navadno le dve leti, morate spomladi podsejati le tako travo ali deteljo, ki že v prvem letu doraste za košnjo. To bi bila na pr. rdeča (turška) detelja, lahko pa tudi laška ljulika; obe hitro raste. Druge hitreje rastoče rastlin za podsetev po detelji pri nas zaenkrat še ne poznamo. Podsetev se pa naj izvrši spomladi čim prej. Za to vzamemo na 1 ha pač po potrebi 20 do 25 kg laške ljulike same; lahko pa tudi 15 kg ljulike in približno 7—8 kg rdeče detelje (laške, turške detelje, inkarnatke). Najbolje je praznine temeljito pregrabit z železnimi grabljami in potem seme potrositi in nekoliko potlačiti v zemljo. Če je deteljišče veliko in bi bilo tako delo zamudno, tedaj ga prebrnemo s travniško brano, samo zasejemo in ga potem z valjarjem pritenemo v zemljo. — Sicer bi storiili mnogo bolje, če bi jo bili takoj, ko ste na detelji opazili praznine, podsejali, na pr. že julija ali avgusta. Detelja bi se že tedaj vkoreninila, seveda če bi dobila dovolj vlage, se narasla in že pred zimo dala prvo košnjo. Do spomladi bi se pa tako razširila, da bi praznine popolnoma izginile.

Pravni nasveti

Prijavljene vloge v bivši avstrijski pošni hranilnici. L. B. Z. M.

Ker ste svoje vloge prijavi v Belgradu, ne kaže vam drugega, kot da čakate s toliko drugim vred, da se izplačilo vlog že enkrat reši v Belgradu.

Prikrajšani. V. P.

Testament je napravljen leta 1919 in cenitev celokupnega premoženja se je vršila v kronah. Najstarejši brat je dobil posestvo takrat cenjeno na 70.000 kron, ki pa je danes vredno 400.000 Din, mlajšim bratom pa je bilo po testamentu prisojeno po 3000 kron. Vsi otroci so bili pri zapiščinski razpravi še nedoletni in niso pri starejšemu bratu mogli uveljaviti niti najmanjše pravice. Vprašate, če je dana taka možnost pobijati veljavnost oporoke in če inajo otroci-dediči enake pravice, ali pa ima najstarejši sin večje pravice. — Po zakonu imajo pri dedovanju vsi otroci — moškega ali ženskega spola, starejši ali mlajši — enake pravice. V oporoki pa lahko starši zapustijo enemu otroku več, drugemu manj, vendar pa morajo vsakemu otroku, če ni upravičenih razlogov, da ga razdedinijo, zapustiti najmanj dolžni delež. Najbrže je višina deležev po 3000 kron ostalim otrokom v času smrti očeta po takratni vrednosti zapiščene v obitku dolgov še odgovarjala višini nujnega deleža in je zato sodišče zapiščinsko obravnavo v tem smislu sklenilo, ker pač takrat nihče ni računal z razvrednotenjem kron. Pravica spodbijati veljavnost oporoke ali zahtevati dopolnitve nujnega deleža, se mora uveljaviti v 3 letih, sicer je zastarana. Zadovoljiti se morate sedaj le s 750 Din, ki odgovarjajo 3000 kronam.

Avstrijski bankovci. L. B. Z. M.

Dona ste našli avstrijske bankovce, izdane pred vojno. Vprašate, koliko so vredni in kje jih zamenjajo. — Navedeni bankovci kot plačilno sredstvo nimajo nobene vrednosti; morda vam da kak zbiratelj starega denarja kaj zanje.

Posestvo kupljeno brez »motenja«. B. Z. Pred 6 leti ste kupili posestvo. Sosed je bil poleg in pomagal sklepati pogodbo. Vprašali ste prodajalca, ali je posestvo brez vsakega motenja in vam je prodajalec to potrdil. Na vašem vrhu pa je luža za pranje in napačenje živine, kamor so hodili po vodo sosed in tudi drugi. V zadnjem letu so pa nekateri sosedje začeli na vozčkih dovažati svinjsko kuhno in jo prati na luži, dočim so poprej to delali vsak na svojem domu. Vprašate, ali lahko vozično svinjske kuhne k luži preko svojega sveta oziroma uporabo luže sploh prepoveste, ker pri prodaji posestva o tem sploh ni bilo govora. — Če niso sosedje že 30 let vozili preko vašega vrta k luži, niso priposestevovali te pravice in jim nadalje vožje lahko prepoveste. Res je, da pravica pridobljena s priposestevanjem, ne sme biti na škodo kupcu, ki je v zaupanju na javno knjigo kupil posestvo brez bremen. Sicer pravite, da vam je prodajalec v prisotnosti sosedja zatrdil, da je posestvo »brez motenja«, vendar ste posestvo ogledali na licu mesta, in ste videli, da so tudi sosedje hodili po vodo na lužo, čeprav ta pravica v korist sosedov ni vključena. S povpraševanjem sosedov ste takoj mogli zvedeti, da imajo priposestevano pravico do vode v luži, in jim te pravice ne morete sedaj prepovedati, čeprav ni vključena. — Pozdravljanje med uslužbenci. — M. D. L. N. Vprašate, ali je prava pogreška, ako ne odzdravite šefu, ki vas je hudo razžalil. Vsa uslužbenec mora v službi in zunaj nje čuvati svoj ugled in ugled svojih starešin ter se mora izogibati vsemu, kar bi utegnilo škodovati ugledu, ki ga zahteva njegov položaj. Če torej uslužbenec ne pozdravi šefa ali celo ne odzdravi šefu, se mora to označiti kot nevljudno vedenje podrejenega napram nadrejenemu in poniževanje njegovega ugleda, in se to po uradniškem zakonu šteje za težjo prekršitev službene dolžnosti, kar ima lahko za posledico disciplinsko kazen! — Na druga vprašanja, ki ne spadajo v to rubriko, najdete odgovore v knjigi o lepem vedenju.

Neizplačane dediščine. — N. N. S. Od vsake ste dobili za svojo dediščino hranilno knjižico, iz hranilnice pa ne dobite denarja. Vprašate, ali lahko daste vsako knjižico nazaj in zahtevate od njega denar. Ker pa tudi vašim bratom še ni izplačal dediščin, vprašate, ali lahko vsako prodaste njegovo polovico posestva, da prevzame posestvo eden izmed bratov in potem izplača druge. — Če ste od vsake sprejeli hranilno knjižico kot plačilo dediščine, je ne morete sedaj vsako vrniti in zahtevati gotovino. Če sta se pa dogovorila, da vzamete knjižico le, kolikor vam je hranilnica izplačala, lahko knjižico vsako vrnite, ker jo hranilnica ni izplačala. — Če ostali bratje od vsake še niso dobili izplačane dediščine in je leta že zapadla v plačilo, morajo vsaka iztožiti na plačilo. Če tudi po pravo-

močni sodbi svak še ne bo izplačal dediščin, bodo morali bratje predlagati izvršbo s prisilno prodajo posestva. Na dražbi bo pač dobil posestvo oni, ki bo največ nudil. Če so dediščine vključene na posestvo, bodo izplačane po vršnem redu iz dražbene izkupitka. Bolje bo, malo počakati, kot v sedanjem času gnati posestvo na boben. —

Izjava matere. — G. F. Vprašate, če je veljavna pismena izjava matere, ko izroča otroka tujim ljudem za svojega, da se ne bo več brigala za otroka, oziroma če mati lahko to izjavo prekliče. — Otroka se mora sprejeti za svojega le s privolenjem zakonskega očeta, ali, če ga mima, le s privolenjem matere. Varuha in sodišča. Če bi oče, oziroma mati odrekla privolenje brez zadostnega razloga, se lahko otrok sam, ali pa koderkoli v njegovem imenu pritoži zoper to pri sodišču. Če je mati sedaj podpisala izjavo, da bo privoliha na posvojitve otroka, dočim se posvojitev zaenkrat še ne more izvršiti, ker posvojitelji še niso izpolnili štiri-destoletja leta, kesneje pa to izjavo prekliče in ne bi hotela dati brez zadostnega razloga privolenje za posvojitve, se lahko proti temu pritoži otrok sam, ali koderkoli za njega ne bo sodišče odločilo tako, kar bo za otrokov blagor najbolj prav.

Negodni zavarovalec iz predvojnne dobe. — J. B. P. Ker vam je delavska zavarovalnica v Gradcu dostavila odlok, da v bodoče ne boste več dobivali rentnine za negzodo, ki ste jo dobili še pred vojno, vam svetujemo, da si naročite — potom knjigarne — tozadevni novelirani avstrijski zavarovalni zakon in se sami prepričate, ali res nimate pogojev za dobivanje rentnine. Rok za vložitve pritožbe je 6 mesecev in imate dovolj časa, da se posvettujete, ko boste imeli zakon, s kakim advokatom ali sodnikom, preden vložite pritožbo. Morda dobite vpogled v ta zakon pri okrožnem uradu v Ljubljani.

Nesporazum glede prevzete volne. — B. V. Lj. Društvo prevzema od svojih članov pridelano volno radi skupne prodaje v večjih količinah v inozemstvo. Spomladi poslano volno vam je društvo pravilno klasificiralo in plačalo. Sedaj jeseni ste poslali društvu po vašem mnenju še lepše volne, vendar je društvo to volno šele po poldrugem mesecu klasificiralo in je večino volne ocenilo kot blago najslabše vrste. Proti tej oceni vi ste ugovarjali, vendar ste dobili negativen odgovor. Vprašate, kako bi prišli brez nadaljnjih stroškov do denarja oziroma do povračila volne. — Brez stroškov boste v tej zadevi lahko izvali samo odločitev občnega zbora, ki bo kot najvišja in zadnja instanca v društvu na vašo zahtevo moral odločiti, kdo ima prav; vi ali funkcionar društva, ki razreduje volno. Izgledi na morebiten uspeh redne pravde pa so slabi. Vi bi sicer s pričami mogli dokazati, da je kakovost jeseni poslana volne bila ravno taka, celo še lepša, kot kakovost spomladi poslana. Društvo bi pa najbrže ugovarjalo, da je spomladi v dobri veri prevzemalo volno od vseh članov kot prvorazredno, radi reidamacij od svojega prevzemnika, pa je moralo sedaj prenehati s to prakso in je zato v jeseni moralo od vseh članov poslano mešano volno najprej sortirati in potem plačati. Za bodoče vam svetujemo, da sebi pridržite od vsake pošiljke vzorec, ki odgovarja pošiljki. S tem vzorcem bi v slučaju pravde mogli dokazati kvaliteto poslano volne.

Nemaren ali nepošten potnik. — I. D. S. Imeli ste potnika, ki se že nad eno leto ne zgleda. V gotovini vam dolguje 1000 Din in tudi robe ni vrnil, ki jo je imel v komisiji. Ker ne veste njegovega sedanjega naslova, vprašate, kako postopati, da pridete do svojega denarja. — Če se potnik v dogovorjenem času ni oglasil pri vas radi obračuna, opravičeno lahko sumite, da je zaupano robo in denar poveril in ga lahko naznanite državnemu tožilcu, ki ga bo na vaš predlog začel preganjati. Ko bodo oblasti izsledile potnika in bo le-ta videl, da je stvar zares, vam bo gotovo skušal poravnati škodo še pred razpravo, ker vi kot oškodovanec lahko preključite predlog do glavne razprave, kar boste najbrže storiili, ker vam ne bo za obsodbo potnika, če boste že plačali. —

Odpravnina. F. J. O odpravnini smo že pisali. Ta pripada nameščencu, ki mu je poverjeno opravljanje višjih trgovinskih ali višjih tehničnih poslov ob prestatni službi po nepritrženem službenem razmerju, ki je trajalo najmanj 10 let.

(Nadaljevanje prihodnje nedelje)

ZNIZANE CENE
dvokoles, trokolesnih
igračnih, izvaljalskih vozičkov, pre-
voznih trikotnikov, motorjev, šivalnih
strojev. — Ceniki franko!

„FRIBUNA“ F. BATTEL, tovarna dvokoles in otroških
vozičkov. Ljubljana, Karlovaška cesta 4.

**ZOLČNI
KAMENČKI**

Brezplačno
pošljemo interesantno bro-
šuro o uspešnem zdrav-
ljenju žolčnih kamnov.
Apoteka Sv. Ivana,
Zagreb, Kaptol 17.

Oče Deziderij

(Reanica tu pesnikov.)

Umrli je, obdan od svojih sobratov, ki so po-
božno molili. Dusa se je locila od telesa. Toda ni-
kogar ni bilo, da bi jo sprejeli: ni Odršenika, ni
Matere božje, nikogar izmed svetnikov, ki jih je
bil v smrtnem boju klical na pomoč.

Začudenje in strah sta ga spreletavala, ko se
je pogrezoval v neznano večnost. Ze je bil izven sve-
ta. Samo angel je bil pri njem, molčec in pazen, da
bi ga obvaroval pred napadom korakov na opolz-
ki poti. In nesel ga je — vsak odpor bi bil zaman
— s hitrostjo, ki se je zdela čudezna. Stvarstvo se
je umikalo, kakor se izgublja osehli, mrtvi listi.
Ki jih podi jeseni viharji veter. Izginile so vse
umetne tvorbe, ki človeka omamljajo in varajo.
Vse se je razbilo in spoznal se je docela samega
sebe. Preden je stopil pred Sodnika, se je tudi že
sam sebe obsodil.

Ta redovnik je imel za seboj dolgo, polno živ-
ljenje. Ime mu je bilo Deziderij. Ljubil in raziskoval
je božje razodetje, častil je svojega Stvarnika. Vsa-
ko priliko je uporabil, da je obogatil svoje znanje.
Imeli so ga za enega najbolj darovitih in s posebnim
uspehom oblagodarjenih mož. Svojih misli in
želja pa ni dvigal prav do božjih višin. Preveč je
bil zaverovan vase. Odkritja so ga bolj veselila ka-
kor njih dobra uporaba. Strastno je proučeval živ-
ljenje pri tisoč in tisoč drugih ljudih, namesto da
bi gledal vase in poljubljaval svoj križ. Zdal se je ta
svet ostavil in o. Deziderij je priznal: »Čist nisem.«
Vse je odkrito. In ni je sence, da bi mogel z njo
prikriti sramoto.

O. Deziderij se je obrnil k angelu, pa že je ta
spregovoril: »Deziderij, približaj si se nebesom,
pa vidi: vanje se ne moreš stopiti. Zakaj ne pustiš,
da bi jih kdo oskrnil. Pa ne boj se, če trpiš. Ti si
mož želja — Deziderij — glej, vse te želje si pri-
nesel s seboj. Za vse, kar je bilo slabega v njih, boš
trpel v njih. In vzdihnil je: »Veliko je to trpljenje.
toda uverjen bodi: do konca ostanem pri tebi.«

O. Deziderij ni popolno umel teh besed. Pa
zdela se mu je: ogenj ga ne bo žgal, tisti ogenj, ki
se ga je bal že v naprej vse svoje življenje. Po ne-
pojmljivem božjem usmiljenju ne bo gorel. Seveda
ne bo sreča popolna. Mutilo ga bo neopredeljeno bre-
penenje in nestrpnost kesanje. Toda brez upanja in
ljubezni ne bo. Mogoče bo ta kazen daljša časa tra-
jala, pa bo mogoče omiljena. Angel pa mu je so-
čutno rekel: »Tvoja kazen je velika, pa bo skraj-
šana; ker se nisi docela veselil borgega življenja.
Saj si vsakokrat, ko si gledal neminljivo lepoto,
začutil v sebi bolešč.«

O. Deziderij je obdala sama gola resničnost.
Deziderij ve: Bog, ki vlada vse, ki je še tu. Novi
svet, ki ga obdaja, je pravi, resnični svet, ki je bil
vse čas okoli njega in mu segal prav v dno njegove
duse. V prejšnjem vidnemu svetu je menil o sebi,
da nekaj pomeni, tu ni nič; meglica je, brez imena,
brez časti — sredi popolne družbe. Ptica je, ki jo
neznana roka zvezana za krila, drži nad prepadom.

»Vem, da nisem nič.« je govoril z bridkosti-
jo. »Pravega poleta nisem imel. Preko sveta nisem
stopal kakor stopa modri mož čez pustino. V De-
zideriju je vstajalo kesanje in spoznal je: »Boli ka-
kaj kontemplacija bliža človeka Bogu — odpo-
r.«

Prihajala je množica in ga že obdala. Zdelo se
mu je, da stoji sredi trate, polne cvetice, in te cve-
tice so duše nebeskih izvoljenec. Vse so se s ču-
dovitim sočutjem sklanjale k njemu. »Naš brat tr-
pi.« so govorile, »hvala Bogu! Pravičnost deluje v
njem, prav tako polna samih čudov, kakor je polna
čudov ona, iz katere poteka naše plačilo.«

Približala se mu je mati. Sveta žena, z znanimi
ljubimi potezami, vsa prav taka, kakor je bila prej,
pa brez vse nemirnosti. Bolj od daleč je bil oče.
Ko bi bil tak, kakor so očete na svetu, bi bil brez
dvojbe zaklical: »Otrok moj, nisi nama v čast.«
Toda starček je bil poln božjih misli in obema je
duša prekipela od samih hvalnic. Deziderij je
doznan, da njegovo trpljenje nikogar ne moti in da
tudi očetu in materi ne jemlje blaženstva. Gledal
je nanja in se z njima pogovarjal v mislih, brez be-
sed.

Poleg staršev in okoli njih — bratje, sorodniki,
priatelji, znanci in še drugi. Nekateri so bili z njim
v zvezi že od mladosti, druge je bil srečal na raz-
nih potih, navidezno slučajno. Spoznal je nekatere,
ki jim ni vedel za ime, po svetlobi njih osebe: moža,
čigar velleum mu je vsakokrat vzbujal prikrito ob-
dovanje, preprosto ženo, ki jo je videl nekoč na
temnih stopnicah... Vse to je gledal in doznal:
zaslužili so, da jih je Gospod odbral, iztrgal zlu in
jih ovenčal. Vsi so ga pritegovali nase s silo naj-
višje Dobrine, ki so jo imeli, ki je pa sam še ni po-
polno imel. Lastna svobodna volja pa ga je samo

težila. Ali se bo še dolgo po svoji volji vrtel?
Kdaj se bo zibal po oni volji, ki vodi vse te mi-
rijade umirlih bitij, ki so vsa utopljena v eno samo
voljo, imajo pogled uprt v eno samo središče in jim
srca bijejo v enem samem utripu, v izlivu neskon-
čne ljubezni?

O. Deziderij je kakor v sanjah gledal te vrste,
kakor so žarele v zlatem sijaju neskončnega veselja,
kakor so se iz te množice, podobne polju samih
lilij, dvigali angeli kakor v utrinjajočih se svetlih
snopih. Eden izmed njih pa se ni premaknil, nje-
gov angel varil. Čakal je, da se mu steče naloga.
Kedaj? Deziderij je samo opazil, kako je dvojne
neodkrivnih oči zrl v višino; in te oči so bile jas-
ne, mirne, trde in hladne kot jeklo.

Umaknite se, odstopite angeli, vi, ki ste tudi
vstali iz nič! Nekdo prihaja! On je. Edini... De-
ziderij strepe. On je, Jezus Kristus. Gospod! Nje-
mu slava, čast! Marija ga spremlja. Oba, ki jima
koprena zastira obličje, se bližata prognancu. Ze
se jima od daleč klanja, že moliti svojega Gospoda.
Kdo bi ne spoznal, čeprav je zastir? In kdo bi
ne spoznal Njegove blažene Matere? Šestdeset let
je mislil Nanj Deziderij in ljubil ga je, vsaj neko-
liko, v vseh svojih nagajenjih. Ostal mu je od-
daljen, sedaj mu je tako blizu. Koprena blažena
Matere božje pa je še bolj prozorna kakor Gospo-
dova. Za njo se odkriva blažena zarja materinih
pogledov, osrečujoč smehljaj. Deziderij gleda to
popolnost in vpricho nepisane lepote mu iz duše
privre neizrekljivo kesanje, nedopovedno brepenen-
je. Na tla pade, tja pred nebeska obiskovalca, pa
Jezus in Marija izgineta.

Dnevi in dnevi so potekali, dolgi kakor sama
večnost. Jezus in Marija sta prihajala. Odhajala
sta, ne da bi se bila ozrla vanj. »Zakaj mi ne da-
sta besede.« je povpraševal o. Deziderij. »O, če bi
vi, ki ste na svetu, vedeli, kako samo en pogled
Nanjo odtehta vse užitke svetla! In nesrečnik je
trpel in trpel. Tega, po čemer je drhtel, ni mogel
doseči. Pred očmi, lačnimi ljubezni, pa je bdela
senca prošlosti. O, kaj bi vse storil, da bi mogel
izvzeti prošlost, se iznebiti starega življenja, pa
vse začeti na novo?

Ves ponižan, izmučen je jokel pred pragom
svetih nebes, pred očmi svetih angelov. Zdal pa
zdal je pristopila Marija, pač na prošnjo oddalje-
nih njegovih prijateljev, in ga vsa polna sočutja
ovila v gube svoje koprene, kakor ljubeča mati
uspava dele v zibelki. Deziderij je za hip zaspal
in nad njim je zažarel odsvit veselja. Pa odšla
je Marija in spet se je vzbudilo brepenenje, trpljenje.

Nezgoda brez nezgode

Ze od ranega jutra je neprestano deževalo.
Opoldne je bilo v mestu še zmeraj vse klaverno.
Avtobusi in taksijski so imeli mnoga posla. Werner
Rudbji si je želel, da bi vedrat tako deževalo,
da bi kot šofer vsaj kaj več zaslužil. Neprestano je
vozil in je še dobil več kot navadno.

Če bo še za uro tako, si bo smel privoščiti
boljše kosilo. Utujen je že bil. Dobro bi mu sto-
rilo malo odmor.

Precej prazno je bilo na postajališču, ko se
je vrnil z avtom. Pa so ga kaj spet klicali. Po-
klicali so ga iz neke vile po telefonu, odkoder naj
bi bil nekoga peljal v bližnjo vaško cerkev. Brez
dvoma bo to kaka poroka.

Rudbji se je jako dobre volje odpeljal. Prav
bi mu prišla vožnja izven mesta. Čeprav bo cesta
polna blata, pa bo le lepše voziti nemoteno na
ravni kakor pa se motoviti po mestnih cestah.
In če bo zares poroka, potem bo moral pred cer-
kvi čakati; odpočil se bo in nato prejel, kot na-
vadno pri porokah, tudi dobro napitino.

Ko se je ustavil pred vilo, je zatrobil in ko
nato je stopil iz vile mlad par. Gospod je razpel
dežnik in ga držal nad obema, ko sta stopala po
kratki poti od vile do avta. Seke, ko je gospod ču-
pristonila k avtu, je Rudbji videl njen obraz. To je
bila Rigmor! Glavo je imela sklonjeno, pa ga v
dežju ni niti videla. Naglo je Rudbji zapustil

Poceni obleko

si nabavite

v Trpinovem bazaru, Maribor, Vetrinjska ul. 15.

Enkrat je mimo njega kakor hliš tignila du-
ša, podobna žareči strelci. Spoznal jo je. Bil je to
njegov sobrat, preprost služabnik v samostanu.
Vedno mu je bilo v največje veselje, če se je mogel
pred tabernakljem odpočiti. Skrbno in dosledno je
gradil svoj šotor v nebesih. Zdal je vstopil vanj.
Deziderij pa je ostal zunaj, zunaj slavnostne dvo-
rane.

Zdal je Deziderij bolešč prekipela do viška.
Na vse strani je klical na pomoč, prosil, vzdihoval.
Toda vsa prošlost se ni dala izbrisati — temna, ko-
prena je kar naprej ležala med njim in njegovo po-
polno srečo. Ali je ni sile, da bi jo mogla uničiti?

Deziderij je uprl pogled v brezno pod seboj,
bivališče trpeče Cerkve. Videl je, kako je plamen
podobno ozidju obdajal ta kraj, kako so se ognjeni
zublji dvigali iz njega in se na vrhu spajali v ognje-
nih lokih. Povsod med ognjenimi zidovi so pa bile
duse, vse objete od plamena. Pa ogleni jih ni po-
užival. Prečinjal jim je samo nepopolne dele, pri-
jemal se je samo gnolobe, prizanašal pa čistoti. In
očistene duše so kakor presojne čebele podelale
v sinjino.

Zdal je Deziderij po tem plamenu kar zako-
pnel. Nestrpiliva vročica ga je prevzela in zaklical
je: »O sveti angeli! Vsakokrat si mi na svetu pri-
hitej na pomoč, še sedaj mi pomagaj in daj mi teh
plamenov. In če ni v nebesih tega ognja, ki po
njem hlepim, o sveti angeli, pa me ponesi v ognje-
no peč. Popelji me na dno vseh brez in pel ti
bom zahvalo.«

Še je Deziderij govoril in že se mu je spolnila
želja. Tisto hrepenenje, ki je z njim hotel v živ-
ljenju vse videti in vedeti in ki mu je toli obliko-
valo duso, hrepenenje, ki mu je tudi nadelo ime
(Deziderij), tisto hrepenenje se je ušlo. Deziderij
je zagorel. Zvijal se je v bolečinah, kakor se zvija
trtova mladica v živem ognju in v njem so plale
vse — bolečine, strahne in obenem blagodatne.
Ogenj, ki ga je objemal, je uničeval vse vezi in
vidno topil ostanke zla, vse ono človeško nečisto-
čo, ki ne prenese božjega pogleda. Nepovedljiva
kazen! In vendar se je že veselil, da je imela tak
učinek. Doznan je, da Kristusova kri oroša zublje,
da kot božja sredstva odpuščenja uničujejo naše
napake.

Potasi se je prenavljal v ognju. Potem je na-
enkrat začutil: konec je očistevanju. In glej! Mari-
ja, vsa polna nepisane miline, se je približala,
nežno z roko pomignila in sence so se razpršile.
Ves prevzet od sreče se je hotel vreti na tla, pa ni
mogel. Že je Preblazena z eno roko odrla kopre-
no z Gospodovega obličja in angel je kleče odgnil
drugi konec koprene. Deziderija je obdal večni
»Svet, Svet«, morje harmonij in tišine, morje ne-
izmerne ljubezni in miru, neke same radosti. Nad
očisteno duso je vzšlo večno solnce. Za Deziderija
se je pričelo življenje, novo, večno življenje, tisto,
ki ga ni mogoče popisati.

(Po francoskem izvirniku.)

vratca in skočil na svoj sedež za krmilom. Ni
treba, da bi ga Rigmor spoznala in zvedela, da je
šofer! Gospod je potikal na šipo in zaklical: »Oh
dveh močama biti pri cerkvi. Pazite, da se pravo-
časno pripeljem. Ondi se bom poročil.«

»Prav«, je odvrnil Rudbji, ne da bi se ozrl.
Spravil je avto v tek. V ogledalču pred seboj je
videl par. Rigmor je imela utrujene poteze in je
vsemu bolj sličila, ko kakšni srečni nevesti. Prav nič
se ni zanimala za gospoda poleg sebe. Videti je,
da se poroči brez vsakršne ljubezni. Pa niti oble-
čena ni kot nevesta.

Cesta je bila slaba, previdno bi bilo treba
voziti. Toda — Rudbji je kar trčal z avtom! Saj
mora polihiti! Če se zadenejo v drevo, kaj potem?
Rigmor bo pač bolj spravljena, kakor če se bo
poročila. Gospod je bil tako zoprn. Rigmor je bila
predobra zanj.

Rudbji se je spominjal časov, ko sta si bila
z Rigmoro dobra. Nikoli nista govorila o poroki.
Sploh nista dosti govorila o svojih zasebnih za-
devah. Rudbji je le toliko vedel o Rigmori, da je
bila brez staršev in se je preživljala z majhno
zapisnino. Vendar je zmeraj upal, da se bo njuno
priateljstvo spremenilo v zakonsko zvezo. A nato
je prišel dan, ko je moral prenehati s solanjem.
Sam vase se je zaprl in že dve leti se nista videla.

Zdal pa — spet je čutil do nje, ko časih. Zaeno
se je temu čustvu primeklil obup, ker se bo mo-
rala poročiti z drugim, ki ji b/kone ni nič zanj.
To se ne sme zgoditi!

Pol poti so bili že prevozili. Nato so bili
travniki krog in krog in avto se je ustavil. Rudbji
je skočil s sedeža in odprl pokrov nad motorjem.
Deževne kaplje so se na topli kovini spremenile
v sopro. Naglo je zaprl pokrov in iskal orodje.

Zenin je potikal na šipo.

»Zakaj stojimo?«

Pri pomanjkanju krme

lahko rabite odpadke in drugo manj vredno krmo,
ako dodaste

»PEKK« O-vitaminski dodatek hrmi

»Peck« zagotovi napredek živine in stalen porast
žive teže

Poleg »Peck-a« rabite tudi apneni izdelek OSAN
za jačanje kosti

Vsa poasnila daje izdelovalec »Kastel« d. d.,
Zagreb 6, prodaja se pa v vseh boljših trgovinah

»Ker se je motor pokvaril,« je odvrnil Rudbji.
»A skušam ga popraviti.«

Za hip je pogledal leviško in je videl, da ga je
Rigmor spoznala in da ni bila nič več tako ravno-
dusna. Nemirno in vprašujoče je zrla vanj. Vneto
se je sklanjal nad motorjem in tu in tam pritrjel
vijake. Nič se ni zmenil za dež. Prava reč, če bo
moker! Čim delj bodo stali sredi ceste, tem več
časa bo imela Rigmor, da se še v zadnjem hipu
premisli.

»Kako pa je?« je ženin nestrpnost vprašal. »Pre-
pozno bomo prišli v cerkev. Ali ni tu nobene
hiše, da bi telefoniral po kak drug avto?«

»Nobene hiše ne vidim,« je odvrnil Rudbji.
»Saj tudi nisem še dognal, kje tlihi napaka v mo-
torju. Me morate že pustiti, da vse preiščem.«

Tedaj je prihrumel tovorni avto. Zenin je z
razpetim dežnikom planil iz avta in skočil pred
tovorni avto, ki se je ustavil. Kako se je Rudbji
začutil, ko je videl, da je ženin stopil na avto in
se vsedel zraven šoferja.

Ko se je tovorni avto odpeljal, je zaklical
Rigmori: »Pridi za menoj, čim hitreje moreš!«

Veselo mu je pomahala. Nato je odprla vr-
tica in vprašala osuplega Rudbija:

»No, Werner, kako bo?«

Stopil je k njej: »No — in? Kaj se ne boš
poročila z njim?«

»Jaz?« Zasmejala se mu je. »Ne, ne! Poročil
se bo z mlado deklico tam iz vasi, iz neke bogate
rodbine. To je le moj bratranec, ki sem mu poma-
gala preurediti vilo za sprejem mlade neveste.«

»Čudno, da je kar takole pustil strel cestel!«

»Prava reč, če pridem prepozno k poroki! A
kako, da si zdaj — šofer?«

»Ko mi je oče umrl, ni kazalo drugače. A
kadar sem prost, se učim in nadaljujem študije na
univerzi.«

»Torej zato tako neskončno dolgo nisem ni-
česar slikala o tebi! Povej pa zdaj: ali bo treba
ves dan čakati tu na cesti?«

»Ne verjamem.« Nasmehnil se je. »Namreč —
motor ni prav nič pokvarjen. Hotel sem le... mi-
sliti sem...«

Oči so se ji sumljivo zablistele, ko je dejala:
»Ali si misli, da se bom z njim poročila?«

Priklimal je. Prišla ga je za roko: »Dajva, pe-
ljava se naprej! In ko se pripeljeva k cerkvi, pa si
dobro ogledaj, kakšna je poroka! Saj veš, če se boš
kdaj ti...«

»Misliš, če se bova midva kdaj?« jo je vpra-
šal iskreno in veselo. In ni mu ugovarjala.

(Danski: E. Bertelsen.)

BANKA BARUCH

11. RUE AUBER
PARIS (9e)

Telef.: Opéra 98-15 — Telef.: Opéra 98-16
Naslov broziavkam: Jugobaruch Paris 96

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Bel-
giji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu.

Odprednja denar v Jugoslavijo najhitreje
in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi

v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksen-
burgu sprejemajo plačila na naše

čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064-64 Bruxelles.
FRANCIJA: No. 1117-94 Paris.
HOLANDIJA: No. 1458-65 Ned. Dienst.
LUKSEMBURG: No. 5967 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno
naše čekovne nakaznice.

Osem in dvajset let z Robinsonom Crusoeom

Deček, ki si je želel pustolovskega življenja,
je poslušal, kako ga je oče svaril. Storil je vse, da
bi njegov najmlajši sin Robinson Crusoe ostal do-
ma na mirnem Angleškem. Eden starejših sinov
je padel v vojski; za njegov grob niso vedeli. Solze
so tekale očetu po licih, ko je prigovarjal sinu; nje-
gove zadnje besede so bile svarilo, prerokovanje,
ki se je uresničilo.

»Ne bom nehal moliti zate,« je dejal, »a reči
moram, moj sin, da te Bog, če boš napravil ta
nespametni korak, ne bo blagoslovil. Prišel bo čas,
ko se boš kesal, da nisi poslušal mojih nasvetov,
a takrat bo prepozno.«

Kljub očetovemu svarilu je ušel Robinson
Crusoe 1. septembra 1651 na morje. Domišljal si je,
da je trgovec. Mikali so ga tropični kraji. Ladja pa,
s katero se je vozil, se je že blizu angleške obale
potopila, in tako se je, namesto da bi proti iz-
menj trgoval s črnici, potikal po Londonu, dokler
se ni ugrajeno seznanil z nekim trgovcem, ki je
bil namnjen v Gvinejo, kakor so takrat imenovali
afriško obalo. Vozilo so se srečno. Robinson se je
vrnil domov z nekaj denarjem, in kar je bilo še več
vredno, z dragoceno izkušnjo v trgovanju.

Zopet se je odpeljal na gumejsko obalo; to pot
so ga ujeli Maročani in ga imeli nekaj časa ujetega.
Neko noč je pobegnil v majhnem dolnu in posre-
čilo se mu je, da je prišel do Senegala, kjer je upal,
da bo našel na kak britansko ladjo. Posrečilo
se mu je, da je zbudil pozornost neke Jadrnice, a
izkazalo se je, da je to portugalska ladja, name-
njena v Brazilijo. Kapitan ga je prijazno sprejel
in mu obljubil, da ga bo vzel s seboj v fužno
Ameriko. In res. Tri tedne pozneje se je mladi
Anglež nastanil v Braziliji pri nekem lastniku
sladkornih nasadov. Svoj denar je investirjal v na-
sade.

Ker je bil priden in bistroumen, je imel uspe-
he, toda afriška obala mu ni hotela iz glave. Go-
voril je o njej s svojimi prijatelji in jim povedal,
koliko denarja se lahko tam zasluži s trgovanjem.
Sadlice je vlekel iz gozda s črnici. Trile od njih
so mu nazadnje predlagali, da bi šli v Gvinejo in
nabrali sužnje. Ker je Robinson poznal obalo in

ker je sprožil misel, so mu ponudili enak delež
sužnje, ne da bi mu bilo treba položiti denar za
podjete. Lačen doživljajev in velkanskih dobičkov,
je sprejel pogoje. Kmalu nato so se odpravili v
jadrnico, natovljeni s 120 tonami. In tedaj so se
začele njegove velike pustolovščine.

Potovanje po morju je bila veriga muk in ne-
sreč. Komaj jim je suha zemlja izginila izpred oči,
jih je zalotil strahovit vihar, v katerem so valovi
odnesli s krova nekega moža in dečka. Ladja je
začela močno puščati. Kapitan se je bal, da se mu
bo potopila. Usmeriti jo je hotel proti Braziliji.
Robinson pa ga je pregovoril za na Barbadoje.
Niso bili še daleč, ko so zagledali zemljo. One-
mogočno jadrnico je lepo gnalo ob mirni obali. Iz-
nenada pa je zasla med valove, viske kakor gore,
in ko jo je ogromen val prevrnil, so mornarje za-
jele razdijane vode.

Najbolj sloveči brodolomec na svetu, Robinson
Crusoe, je znal plavati. Zopet in zopet so ga za-
grnili valovi, ki so se z velikansko naglico valili
proti obali, a naposled je po borbi, ki je izčrpala
vse njegove sile, vendarle prišel na suho. Bil je
sam na zapuščenem otoku. Nobeden njegovih tova-
rišev se ni rešil. Potopljena ladja je ležala na črni
obali, ki je bila zadelja. Nehote je začel pregre-
dovati, kaj vse mu je ostalo. Da bi se branil pred
prečo zverjo, ni imel orožja, razen če bi svoj
žepni nož imenoval orožje. V svojem žepu je imel
samo pipo in nekaj tobaka v skatli. Robinson
Crusoe je bil brodolomec. Bilo mu je usojeno, da
je postal najbolj sloveči brodolomec v zgodovini.

Prvo noč je odločil, da se spali na drevesu. Drugo
jutro si je ogledal otok o okoli. Morje se je umi-
rilo. Približno eno miljo od mesta, kjer je stal,
je močel precejšen kos ladje iz vode. Ko bi vendar
mogel do nje! Na njej so bile stvari, ki bi jih po-
treboval. Krog polodne se je plima odtekla in lahko
je breedel tako daleč, da je bil samo še četrtilje
od nje. Kar mu je nekaj reklo, naj se sleče in plava.
In res, plaval je k potopljeni jadrnici.

V svoje veselje je videl, da so živila ostala
suha. Kako bi jih spravil na suho? Vedno je bil
iznašljiv. Iz lesa, ki ga je dobil na ladji, se mu je
posrečilo napraviti splav. Delal je hitro in ned-
elom z zaprtimi usti je jedel prepovedane. Zbil si
je sirov splav in nažlil nanj živila, skobelnik,
razno crodje, puško, pištole, dva riasta meča, ne-

kaj smodnika, šibre in kroglice. Da bi še kaj vzel,
ni bilo časa, zakaj prihajala je plima; prišla je že
do obale, kjer je pustil obleko. Ves poir je videl,
kako so odplavale po vodi, ki se je dvigala, njegova
suknja, srajca in telovnik.

S težavo je spravil na kopno in začel odnašati,
kar je pripeljal s seboj. Miljo daleč je bil hrib.
Vzel je puško nekaj smodnika in nabojev in šel vrh
hriba, da bi se razgledal. Da, bil je na otoku, ne-
rodovitnem, neobdelanem otoku. Ko je šel nazaj
k splavu, je začel razmišljati. Njegov položaj je bil
resnejši, kakor je sprva mislil. Tod, mimo tega
otoka nazbrl ni pluta nobena ladja, razen če je
katero prignil vihar. Morda bodo pretekli meseci,
morda leta, da bo katera prišla. A teh misli se je
hitro otresel in začel razdelati splav. Tisto noč
je spal za barikado, ki si jo je napravil iz vrec in
zabojev z ladje.

V naslednjih štirinajstih dneh je šel enajst-
krat na jadrnico. Potem pa je prišel vihar in jo
popolnoma uničil. Robinson Crusoe je čutil, da se
je s tem odločil zadnji člen, ki ga je vezal s pre-
jšnjim njegovim življenjem. Življenje si je moral
urediti s tem, kar je imel. Robinson pa ni bil mož,
ki bi razmišljal več kakor je bilo treba, sicer bi
moral kmalu izgubil pamet.

Najprej se je moral zavarovati pred zvermi.
Na suhem mestu ob strani hriba si je napravil
majhno ogrado. Iz nje in vanjo je hodil po lestvi.
Iz jadrnine je napravil šotor za živila. Ko je bilo
to storjeno, si je izkopal v skalnatem pobočju hriba
nekak brlog, ki naj bi bil klet za smodnik. Naučil
se jih je zalezovati in nekaj časa je živel od njih
mesa.

Dnevi so minevali. Koliko jih bo, preden bo
rešen tega samotnega otoka? Zdravje duha je od-
visno od reda. Morda je Robinson to pod

Lepo vedenje

(Nadaljevanje.)

V gledališču in na koncertu.

V gledališču in na koncertu prihajaj vedno nekaj minut prepozno in se hrupno prerivaj skozi zasledeno vrsto. Obrni ljudem, mimo katerih greš, hrbet in stopaj jim na prste.

Ako gre v vrsti kdo mimo tebe, ne vstani.

Svoje slaščice in obložene kruhke razvijaj glasno med izvajanjem in jej tako očito, da bodo vsi videli in slišali.

Sladkoročke škrbljaj tudi glasno in listaj po programu.

Parfimiraj se kolikor mogoče.

Jej sir, čebulo ali česnovo klobaso, preden greš v gledališče.

Med izvajanjem šepetaj s sosedo, saj se da med prvimi zvoki kakšnega koncertnega dela najlepše pomenkovati.

Ne pozabi iti v gledališče, kadar imaš hud kašelj.

Zdehaj glasno in se glasno usekuj.

Ako te prijatelj nekaj seditelj od tebe prosi za daljnogled, mu ga pomoli mimo obrazov drugih tako, da jih bo motilo.

Plani že nekaj sekund, preden pade zastor, k izhodu.

V garderobi se prerivaj.

Nihalna vrata so zato, da z vso silo butneš vanje.

Pravilno se boš vedel v gledališču in na koncertu, ako boš nasprotno ravnal.

Lepo vedenje v vsakdanjem življenju.

Ako smo na prejšnjih straneh govorili o taki nem, odličnem vedenju v družbi, na zabavah, potovanju, nočemo reči s tem, da je lepo vedenje v vsakdanjem življenju manj potrebno. Samo tisti, ki je od malih nog vajen lepega vedenja in vljudnosti, ki prihaja od srca, bo te lepe lastnosti brez truda obvladal pri vsaki svoji kretnji, pri vseh dejanjih. Lepo je, da stremimo po brezhibnem vedenju tudi ko smo doma, v poklicu, saj prav to je večji del našega življenja.

Samo po sebi je umevno, da se za vsakdanjo mizo prav tako vedemo, kakor v družbi pri pojedini. In tudi zakonca ne smeta misliti, da jima potem, ko sta že poročena, ni treba biti obzirna drug do drugega. Zanimanje zunanjih oblik ima tudi notranje posledice, ki zakonsko srečo lahko resno izpodkopljajo. Najvažnejši temelj vsakega človeškega občestva je zavredna in železna disciplina v najmanjših malenkostih, zakaj, prav na malenkostih se je pogostejše razbila sreča kakor na velikih dogodivščinah, ki so že tako redki.

Ni manj važno kakor za domače življenje je brzdjanje, taktost, siguren nastop v poklicnem življenju. Zlasti pri večjih podjetjih in uradih, kjer delajo moški in ženske skupaj, so vsomogoče nevarnosti za manj trdne značaje, ne glede na neštete grenkobe, ki nastanejo iz zavisti, sovraštva, zlobe, škodovati svojemu poklicnemu tovarišu. To pa so stvari, ki segajo že preko dobrega tona v področje človeških težav in slabega značaja, pri

Naravna orodna telovadba

Kljub temu, da se pri nas sport razveseljuje širi in da je zanimanje zanj vedno večje, še ne poznamo dosti onih telesnih vaj, s katerimi bi lahko privedli sport na višjo stopnjo onih telesnih vaj, ki že same na sebi zdostujejo za telesno vzgojo kot delu in onih telesnih vaj, s katerimi se zabava staro in mlado. In k tem vajam spada tudi tako zvana naravna orodna telovadba, oziroma, oni način orodne telovadbe, kjer uporabljamo orodje za oviro, ki ga je treba preskočiti, preplezati, plaziti se pod njim itd.

Sodobna telesna vzgoja zahteva več gibanja, prostosti, več življenja in preprostosti. V prejšnjih časih so preveč uvaževali izumetničene oblike in poglavitni smoter take telesne vzgoje je bil, da je kdo pokazal močno mišičevje in elegantno izvedene vaje.

Moderna orodna telovadba precej razlikuje od prejšnje in se je prilagodila današnji telesni kulturi; vendar še ne zdostuje, če gojimo samo to in nobenih drugih panog, ker kljub raznolikosti nam še vedno nekaj manjka. In to vrzel sijajno izpopolni naravna orodna telovadba.

Naravna orodna telovadba se bistveno razlikuje od one orodne telovadbe, ki jo gojijo pri telovadnih društvih. Edino orodje je skupno pri obeh, drugače so pa izvedbe popolnoma različne. Pri nas gledajo predvsem na lepo držo pri izvedbi v raznih pozah, ki se pojavljajo na orodju, dočim je treba pri navadni orodni telovadbi premagati resnične zapreke, ki so radi tehnike in civilizacije skoraj izginile. Zdaj, ko ne sklačimo več preko jarkov, ko ne plezamo več po pločevih in drevedu, je taka telovadba tem bolj potrebna, saj, kdor količaj pozna korist, ki jo imamo od skokov v na-

vali, je bilo jasno: strašno pojedino! Robinson se je stresel, ko je gledal, kako se pripravljajo.

Enega od nesrečnih dveh so pobili z batinami, drugi pa je pobegnul. Tekel je proti Robinsonu. Dva divjaka sta mu bila tesno za petami. Robinson se je moč smilil in odločil se je, da mu bo pomagal. Pustil ga je, da je tekel svojo pot, njegova zasledovalca pa je ujel. Prvega je ubil z gorjajo, drugega pa ustrelil in lov za človekom je bil pri kraju.

Medit je ubežnik obstal, se ozrl in osupel strmel v belega moža, ki ga je rešil. Robinson mu je s prijaznimi kretnjami dajal znamenja, naj pride bliže in oni je res počasi prišel nazaj. Očividno srečen, da je vse zopet dobro, je padel na kolena in si postavil Robinsonovo nogo na svojo glavo. Brodolomec je naposled vendarle našel tovariša, sužnja. Zdel mu je ime Petek, ker ga je na ta dan rešil.

Petek je postal zvest tovariš brodolomca. Bil je vder fant in zelo pripraven za vse. Robinson ga je kmalu naučil nekaj angleških besed. Naučil ga je tudi premagovati strasti po človeškem mesu s tem, da mu je dajal kosčka mesa, zakaj Petek je bil tudi ljudjež. Od novega tovariša je zvedel, da leži ta otok pred izlivom reke Orinoco. Zemlja tam na severozahodu, ki jo je videl ob jasnih dneh, je bila otok Trinidad.

Prihajali so lepi dnevi. Z željo, da bi se rešil z otoka, je bil Robinson Crusoe zdaj še bolj prežet in s pomočjo Petka je napravil čoln. Bil je močan čoln z jamborjem in jadrji. Trinidad! To je bil njegov cilj.

Neko jutro, ko si je dajal opravka s čolnom, je videl Petka, kako teče z obale proti njemu.

»Ljudočelci prihajajo!« je vzdiknil brez sapa.

In res. Divjaki so se zopet izkrcali na otoku. Bili mož in Petek sta se previdno približala njih taborišču. Zopet so imeli žrtev s seboj; to pot belega moža. Robinson ga je razločno videl, ko je ležal na tleh. Bil je starejši mož z belo brado.

Robinson in Petek sta se takoj lotila dela. Začela sta streljati na divjake in mnogo jih je padlo. Ostali so ubežali v svoje čolne. Robinson in

čemer tudi zunanja družabna oblika ne more veliko pomagati. Tudi med tovariši, ki so sicer dobrega značaja, moramo paziti. Kako lahko povzroči že majhna nepremišljena beseda zlo, ki lahko napravi človeka za dolgo časa nesrečnega.

V poklicu je bolje, da se drug drugega vikarno kakor tikamo. Napram dekletu, ki ga možki tika, si bo gotovo več dovolil, kakor napram tistemu, ki jo vika. Ako se bomo vikali, ne bo naše obnevanje nič manj prijazno, pristrčno, človeško, ampak bomo mejo dostojnosti in nedostojnosti težje prekoračili. Povsod, kjer dela v poklicu ženska z možkim, najsibo na univerzi, v banki, uradu, trgovini, si ohrani svoje dostojanstvo s tem, da je uslužna, vljudna, mirna in rezervirana. Iz ozira na tiste, ki delajo z nami v isti sobi, smo dolžni skrbeti za nego in snago telesa, zlasti nekatere ženske, ki se čezmerno pote, s tem, da se bomo pogosto umivali.

Tisti, ki išče službo, mora prav posebno paziti na svoje vedenje. Čedna obleka, sigurno, mirno vedenje, svoboden, odprti pogled, napravljaja boljši vtis, kakor če oči žalostno, zbegano tavajo po tleh, ako se roke nervozno igrata z ročno torbico, naslonjalom stola ali robom mize. Na vprašanje odgovarjamo stvarno in odločno.

Kakor uslužbenec mora tudi predstojnik pomagati, da drug drugega cenijo, da vlada v poklicu disciplina in red. Z vljudnostjo, odločnostjo, pravičnostjo in z mirom si bo pridobil veliko več spoštovanja pri nastavljenih, kakor z nervoznim godrnjanjem in zmerjanjem, in čisto nič ne bo izgubil dostojanstva, če bo na vljuden pozdrav vljudno odzdravil, najsibo v poslu ali izven posla.

Vljudnost je tudi v vsakdanjem življenju nekaj lepega. Ne stane nič, pa nam vendar koristi.

ravi in pa od plezanja po drevedu, bo šele mogel pravilno oceniti vrednost take telovadbe. Seveda je neprimerno več vredno plezanje zunaj kakor v telovadnici, ker smo tu pač na zraku in dobimo vedno nove zapreke, vendar je naravna orodna telovadba tolikšne vrednosti in tako potrebna, da dandanes v nobenem sportnem ali telovadnem društvu ne bi smeli pogrešati. To velja še prav posebno za mladinske oddelke.

Naravna orodna telovadba je tako rekoč pravica za življenje in če hočemo, da bo mladina dobila veselje za specialne sportne panoge do telesni vaj sploh in če hočemo, da se bo res pravilno gibala, ji ne smemo že v najnežnejši mladosti postaviti orodje, na katerem naj bi se bavila z raznimi prvimi, ki jih uporabljajo telovadci pri svojih vajah, temveč ji moramo nuditi drog in bradljo, da ju uporablja za zapreko. Le tako smemo pričakovati, da se bo pravilno razvijala naša deca in le na ta način bo dobila polagoma — sicer ne vsa — veselje tudi do tako zvanega umetne telovadbe na orodju.

Naravna orodna telovadba se prav nič ne ozira na lepo držo, na iztegnjene ude ali uleknjen križ, ampak stremi za tem, da se čim bolj približa naravi. Če napravimo z orodjem zapreke, zid ali plot, katere je treba preplezati, prestopiti, ali s pomočjo rok preskočiti; če napravimo jarek, ki ga premostimo z ozko gredo, po kateri ga nato prekoračimo; če plezamo, potem pravimo, da se bavimo z življenjskimi oblikami in z naravno orodno telovadbo. In taka telovadba je podlaga za vse sporte in tudi za umetno orodno telovadbo. Zatorej jo dajmo na program, da se približamo zopet naravi, ki smo se tako oddaljili od nje.

njegov tovariš sta nato pohitela iz svojega skrivališča in oprostila belega moža. Izkazalo se je, da je Španec. Ko se jima je pristrčno zahvalil, jima je pomagal pri zasledovanju divjakov. Nastalo je klanje. Ubila sta jih sedemnajst in samo trije so ušli. To je bil več dan za Petka, zakaj v enem izmed čolnov je našel svojega očeta. Crusoe pa je bil kralj svojega malega kraljestva. Imel je tri podnike: Petka, Petkovega očeta in Španca.

Čudno izbrana četvorica je šest mesecev srečno živela, in ko je Španec povedal Robinsonu, da imajo divjaki na bližnjem otoku vseh sedemnajst belih mož, so napravili čoln in Španec in Petek oče sta odšla, da jih rešita.

Osem dni pozneje se je zgodilo čudo. Ko je Robinson prišel iz svoje kolibe, je zagledal ladjo, ki je ležala zasidrana nekaj proč od obale. Bila je britska ladja. Nenadoma je odzdrnil od nje čoln in veslal k otoku. Posadka, kričava svojat, je zelo sirovo ravnala s tremi možmi, ki so bili, kakor se je videlo, jetniki. Potem se je razkropila po otoku.

Robinson se je približal jetnikom. Poslušal je njih zgodbo in zvedel, da so žrtve upora; bili so kapitan, krmar in neki potnik z ladje. Crusoe jih je oborožil in čakali so, da se uporniki vrnejo. Ko so se vrnili, so se spoprijeli. Smrt enega od upornih mornarjev je ostale umirila. Obljubili so, da bodo ubogali Robinsona Crusoea.

Naposled je torej vendarle prišla njegova rešitev. Z mornarji je odšel k jadrnici. Del uporne posadke, ki je ostal na njej, se je ves osupel vdal, ne da bi se veliko zoperstavljali. Ves vesel je Robinson izstrelil iz ladijskega topa sedem strelcev, s čimer je hotel možem na obali naznaniti, da je zmagal.

Na ladji je morala delati tudi kaznovana posadka. Nekaj dni pozneje je odplula ladja z Robinsonom in njegovim Petkom na Angleško. To je bilo 19. decembra 1686.

Robinson Crusoe je preživel 28 let, 2 meseca in 19 dni kot brodolomec na otoku pred izlivom reke Orinoco. Otok se imenuje Juan Fernandez.

(C. Read. — T. K.)

KLJUČ SVETA - ZA VAS JE PHILIPS RADIO APARAT

TYPA 944 A
Din 120°-
MESEČNO

Typa 944 A 2+1 cevni radio prejemnik z vdelanim dinamičnim zvočnikom, skala z izpisanimi imeni postaj.

Cena Din 1995—
na obroke naplačilo Din 159—
in 18 obrokov po Din 120—

TYPA 510 A
Din 270°-
MESEČNO

Typa 510 A 5+1 cevni oktodni superpozicijski prejemnik z vdelanim dinamičnim zvočnikom, avtomatična regulacija ladijske, skala z izpisanimi imeni postaj.

Cena Din 3825—
na obroke naplačilo Din 278—
in 15 obrokov po Din 270—

Prvovrstna izdelava
Nizke cene
Dolgoročno odplačevanje

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNO PREDVAJANJE PRI ZASTOPSTVU

H. SUTTNER - LUBLJANA, Aleksandrova 6
CELJE, Aleksandrova 9

Frtaučku Gustl ma beseda

Če bo šlu tu še douh tku naprej!

Sej ne na rečem, uradnikem se že morja plače pučasnizavati.

Kene, en must, skori dva kilimetro douh, kušta gnar. Prauja, de je kušto skorj pu milijarde. Gnar pa tud naznaja iz rukava stresat, koker mi ne.

Zdej pa pumislite: dol na jugs maja zdej šele en sam must za use tri spole. U Iblan mama pa že tri. Za usak spol pusebi. A je tu enakopravnost? Tega vnder na more nuben dobr patrijot pugerjvat, de b mel dol na jugs mu mistou, koker jh mana u Iblan, če prou je Iblana velika in pu vrh še bela Iblana. De morja tud na jugs saj še dva taka mustova nardit, se tku samu ud sebe zastop.

De tud iblanskim ubčinskim uradnikom udtrgujejo, tu se m pa na zdi prou. U Iblan mama ja že dost mustou. En prauja, de še preveč. Druzga pa tku na nucama. Sej mama use, kar nam sree puželi.

Astn, kar se obcugu dražnem uradnikom am tiče, in mende zadosti jaseu pujasnu. Kar se obcugu ubčinskem uradnikom am tiče, čez tu uma pa še guvur, sej menda na bo že jutr sodn dan. Zdej nam gre sam tu še pu glau, za kua hiša pusestniki stanjavna dražaja. Kene, če gre use dol, b mogl j tu stanjavna. Hišn pusestniki b mogl ja še sami sprediet, de tu na gre. Neška, ke ma tud nek ena bajta, se u usak smorn utika, de b pa enkat puvedala, za kua se stanjavna dražaja, o tistga pa ne, koker de b na tu ne anana šu. Kar putuhne se, pa misl, de je use dobr. Če ja jest enkat u roka dubim, ji bom že pušten vest izprašu. Ce se ji zamermel al pa ne.

Se ni douh ud tega, ke sm enga pusestnka zavle te dražitve vrnj u roka uzeu. Pa kua je naradu? Prou ne. Smejav se m je in reku, de nej stopm gor na daukarija, pa m boja use ekplicitral. »Viš, Gustl, Ce b ti na biu tak bimbo, b prec zastopu, za kua t svetujem, de pejd pu infurmacije na daukarija in pa na rotuž. Ke s pa tku z rukau, t morim pa jest puvedat, de mi prou ne stanjav na dražema, ampak dauki pa duklade jh dražaja. Veš, Gustl, pr hiš je dons zguba za pusestnika. Dubiček ma sam daukarija in pa rotuž. Kene, tem dvema namore nubedn ne udnest. In s tem sm t velik puvedu. Ce t še puved, de nam daukarija ne hiš na pupraula, ampak jh morma sami, pa veš use.«

»Dobr, Ti s m zdej use puvedu. Zdej bom pa

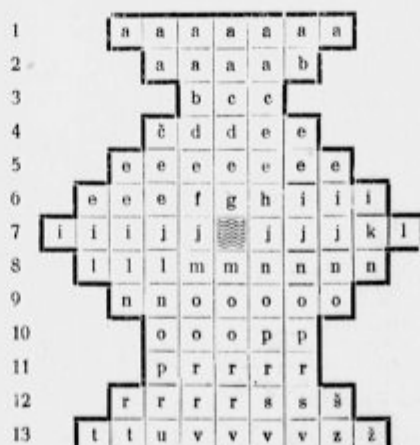
UGANKE

Rešitev križanice: Križ.

Vodoravno: 1. rep, 4. sad, 7. ogel, 9. Samo, 10. kosa, 11. Anam, 12. nada, 14. opis, 15. stava, 17. eva, 18. anali, 20. seme, 22. Arad, 25. Saze, 26. atek, 28. Ivan, 29. nota, 30. Mav, 31. med.

Navpično: 1. rok, 2. Egon, 3. pesa, 4. sani, 5. Amas, 6. dom, 8. Lado, 9. sapa, 13. Atene, 14. Avala, 16. ara, 18. amen, 19. Ivan, 20. Sava, 21. Ezav, 23. atom 24. dete, 25. Lim, 27. kad.

Črkovnica

1 del noge, 2 mohamedanska sveta knjiga, 3 svetopisemna oseba, 4 bolezen v grlu 5 nasprotno od nakup, 6 del Jugoslavije 7 pomemben državni praznik, 8 tuje moško ime, 9 poklic, 10 mesto v Sloveniji, 11 nabiralce gob, 12 naziv za neko črko 13 živinski zdravnik

Po sredi navadno dobiš za našo zgodovino važen datum.

še jest teb povedu, de hiša je luksus. Usak luksus pa kušta, koker veš. Usaka reč, ke ja na more mt usak, je luksus. Ce jest gviram brez hiše, b tud ti lohka gviru. Če b nubeden na mou hiše, pa b nubemu na blu treba plačvat hišnga dauka, in tud duklad ne. Pudej, kulk ma gospoda avtomubihu za luksus, pa se ne na prtužaja, ke morja dauke in Buh ve kua še use ud nh plačvat. Ke sa jh pa enkat le mal preveč z daukem pršaufal, sa pa pustl ajnloh avtomubile plumbirat, pa jh ni blu treba ne plačvat in daukarija se je pud nusam ubrisala. Ce mislte pusestniki de vas daukarija iz daukem, rotuž pa iz dukladam preveč udiraja, pa pestite še vi hiše plumbirat, pa na bo mogu nubeden ne ud vas pugerjvat.

»Tu ni slaba misl, in mislem, de na bo nkol douh, ke bo tud ud tega pršu, ke mi sma tega večnga zabavljanja že sit. Pol nj pa usak gleda, kam bo šou pod streha. Ampak zaenkrat še putripima. Zdeja za zima nakaže, de b pustl hiše plumbirat. Mi sma u društvu ta stareh hišneš pusestniku tkula sklenil. Mi boma udoži na slauna daukarija, na slaun rotuž in pa na slauna banuvina vrnj puštenplane prošne. Prusil boma, de nej se ud zdej zanaprej pubiraja hišn dauki in use mestne in banuvinske doklade kar naraukast ud stanjav. Mi boma pa pubiral sam najemnina ud stanjav. Viš, tku boja lde saj vidl, de hišn pusestniki nisma glih tak oderuhi, koker nas malaja. Tu je že neki, ampak tu še ni use. Glaua reč šele pride.

Kene, koker t je znan, sma mel že use sorte dobe na svet. Ta peru sma mel kamena doba. Za to je pršla kufursta. Za kufursta železna. No, in zdej mama plehasta. S plehasta doba je pa nastupila tud doba obcugu. Ke pa z obcugem lde na boja mogl kvarterja plačvat, boja holt doužni ustal. S tem, kar boja stranke gospudarjem doužne usiale, pa se vede gospudari tud dauki in duklad na boja mogl plačvat in tku gre naprej, ke tista vesterja ud jare kače in stekla použa. De pa na boja mel sam gospudari škode ud dobe obcugu, je pa ta narbl pušten in pravičen, če daukarija sama pubira dauke ud strank. Na ta viža uma saj usak enmal trnel, če stranka na bo mogla plačat, ne pa sam gospudar, koker je zdej.

»Na vjerjajem, če vam bo šla daukarija na ta lim. Prou b pa blu, nej eden reč kar če.« F. G.

Kuria očesa

Naibolše sredstvo proti kurjim očem som je mast CLAVEN. Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča

M. Hrnek, lekarnar, Sisak

Varujte se potvorb!

Šah

D. Aljehin : dr. Euwe.

1. d2—d4. d7—d5. 2. c2—c4. e7—c6. 3. Sg1—f3. Sg8—f6. 4. Sb1—c3. d5×c4. 5. a2—a4 (analize so pokazale, da je ta slabitev damskega krila potrebna, ker bi sicer črni z b7—b5 držal pešca c4) 6. Lc8—f5. 6. Sf3—e5 (poleg tega ostrega nadaljevanja ima beli na izbiru še solidno e2—e3, dočim z Sf3—h4 po Lf5—c8 ne bi veliko dosegel) Sb8—d7. 7. Se5×c4. Dd8—c7 (to potezo je predlagal dunajski teoretik H. Kmoch, v turnirsko prakso jo je pa uvedel dr. Vidmar leta 1929 na turnirju v Karlovih Varih v partiji s Capablancu. Ideja je izvedba poteze e7—e5). 8. g2—g3 (najmočnejše nadaljevanje, ki omogočajo belemu harmonično sodelovanje figur pri izvajanju pritiska na črno pozicijo) e7—e5. 9. d4×e5. Sd7×e5. 10. Lc4—f4. Sf6—d7. 11. Lf1—g2. Ta8—d8 (to važno potezo je treba napraviti pred potezo Lf5—e6, da je bela dama prisiljena, da gre na c1, kjer stoji slabše, kot na c2). 12. Dd1—c1. f7—f6 (ta poteza, ki jo je igral tudi dr. Vidmar proti Capablanci, je prej ali slej potrebna). 13. 0—0. Lf5—e6 (v dvajseti partiji je igral Aljehin slabše dc7—b8. Bolje je počakati in igrati damo eventualno na a5, kjer bi stala mnogo učinkoviteje. Slabše je tudi hiteži z razvojem lovca f8, na e7, ker se pri nadaljnjem razvoju nudi možnost, razviti ga bolje na b4 ozir. e5). 14. Sc4×e5. Sd7×e5. 15. a4—a5 (Aljehin je videl, da bi na dc1—e3 ozir. Sc3—e4 črni z Dc7—a5 konsolidiral svojo pozicijo in zato vzame črni dami to polje. Poteza ima pa tudi slabe strani, predvsem slabost tega pešca h pa dovoljuje časa nasprotniku, da zavaruje svojega a pešca) a7—a6. 16. Sc3—e4. Lf8—b4! (tukaj posega lovec mnogo krepkeje v igro, kot na e7). 17. Se4—e5. Le6—c8 (potrebno radi grožnje L×e5 in S×b7). 18. Lf4×e5. f6×e5. 19. f2—f4. (ta poskus, preiti v napad ni na mestu in samo še bolj poslabša belo pozicijo) Lb4—d2. 20. Dc1—e4. Td8—d4. 21. Dc4—b3. e5×f4. 22. g3×f4. Dc7—e7! (črni je krepko odbil poskus bele, da je prešel sam v močan napad). 23. Se5—d3. Lc8—c6! (hiti s tempom z vsemi figurami v napad, čeprav bi pešca e2 že lahko vzel). 24. Db3—a3. Le6—e4. 25. Kg1—h1. Dc7×a3. 26. Ta1×a3. 0—0 (črni je dohiteel belega v razvoju in slabosti bele pozicije sedaj morajo odločiti). 27. Ta3—a4. Tf8—d8. 28. Ta4—a3. Le4×d3. 29. e2×d3. Td4—b4! (črni poti pa vse slabosti belega). 30. Tf1—f2. Tb4×b2. 31. Lg2—f1. Td8—d4. 32. f4—f5. Td4—f4. 33. Tf2×f4. Ld2×f4. 34. h2—h3. Lf4—d6. 35. Ta3—a1. Kg8—f7. 36. d3—d4. Kf7—f6. 36. Ta1—e1. Ld6—b4. 38. Tf1—a1. Tb2—d2. 39. Le2—c4. Td2×d4. 40. Lc4—e6. Td4—d8 in Aljehin se je vdal, ker ima dva pešca manj in dva slaba pešca a5 in f5, tako da ni pričakovati uspešne obrambe.

Slovenskim bratom in sestram v tujini

Domovina izseljencem

Pozdrav Rafaelove družbe:

»Ostanite dobri Sloven- ci in dobri Jugoslovanci!«

Petič bo letos na današnje nedeljo z Družbo sv. Rafaela padel cel slovenski narod v svojih cerkvah pred svoje oltarje, dvignil roke in srce k svojemu Bogu v goreči molitvi za svoje »brate, ki jih ni tukaj«, ki so na tujem kje po svetu, za svoje izseljence. Petič bo danes poromalo stotisoče slovenskih srečanj v neznano tujino, v tuji mrzli svet, in iskalo ljubljeno arca svojih dragih tam po širni Ameriki, od kanadskega Hudson zaliva tja doli do Ognjene zemlje na najjužnejši točki Južne Amerike, kjer tudi tam žive naši Slovenci. Tam po vroči Afriki od Egipta tja doli do Natala, da celo tja daleč v sredo Tihega oceana v daljno Avstralijo bo šel, ker tudi tam imamo malo naselbino svojih.

Petič bo danes romalo na tisoče pisem iz slovenskih hiš po celi Sloveniji v tujino, pisem, ki bodo nesla srčne pozdrave ljubljanim osebam na tuje, nesla dokaze, da jih ljubljeno srce doma še ljubi, še niso nanje pozabila. Bodrila jih bodo k zvestobi v ljubezni do Boga, do doma, do domače družine, do naroda, do države.

Skratka, petič se bo danes cel slovenski narod prenavljal v svoji ljubezni, skrbi in zvestobi do svojih izseljencev in mislil na to, kako bi jim pomagal, da se tam ne izgube ne versko, ne narodno, ne gospodarsko in ne moralno.

Dragi izseljenci! Na ta Vaš dan pošilja tudi Družba sv. Rafaela kot mati izseljencev Vam vsem najiskrenejše pozdrave!

Združite se danes tudi Vi s svojim narodom, s svojo hišico očeto tukaj doma, s svojimi domačimi v enaki molitvi za svojo domovino, za svoj narod in za svoje domače.

Tudi Vaša srca naj danes v duhu pohite s domov v prelepo domovino, kjer Vam je tekla zibelka in obnovite v sebi zopet ljubezen do doma, do domačih. Očetje, ne pozabite, da ste tudi na tujem očetje svoje družine z vsemi očetovskimi dolžnostmi, kakor če bi bili doma. Otroci, ne pozabite, da ste na tujem prav tako otroci svojih staršev z vsemi dolžnostmi četrte božje zapovedi, kakor če bi bili doma! Ne pozabite svojih starišev! Ne pozabite svojih sorodnikov! Ostanite s njimi ena družina!

Dragi Slovenci sredi tujih narodov ste. Morda se Vam tam dobro godi, morda slabo. Vendar, naj se Vam godi kakorkoli, ne recite, kakor so govorili rimski poganji »Kjer dobro, tam doma«. Ne! Samo ena je Vaša mati domovina, lepa Slovenija, lepa Jugoslavija. Ostanite ji zvesti! Kjerkoli ste, karkoli ste, naj se Vam godi kakorkoli, ostanite dobri katoličani, dobri Slovenci in dobri Jugoslovanci.

Naj tudi iz vsake slovenske družine na tujem danes odide na pošto drobno pisemce, četudi morda radi razmer prazno, ki naj od Vaše strani nas vse pomaga zvezati v novo trajno zvezo medsebojne ljubezni in zvestobe.

Za Družbo sv. Rafaela:

P. Kazimir Zakrajšek,
predsednik.

Ban dravske banovine:

»Ohranite svoji domovini ljubezen in zvestobo!«

Nas Slovencev je malo. Gotovo je naš narod med kulturnimi narodi sveta eden najmanjših. V naši državi — kraljevini Jugoslaviji — nas je nekaj nad milijon, toda sorazmerno ogromno je število naših izseljencev; po vseh delih sveta jih je razkropljenih okrog 350.000. Pomanjkanje dobro organizirane industrije, ki naj bi zaposlila vse naše delavljive ljudi, je glavni vzrok, da je zlasti v prejšnjih letih šlo toliko najboljših naših delavnih moči v tujino — s trebnom za kruhom.

Izguba 350.000 ljudi za tako mal narod kakor je naš, bi bila pretežka. Morda se nismo dosedaj dovolj zavedali, kolike važnosti je za naš mali narod, da ohranimo svojemu narodu to ogromno število svojih rojakov, ki

jih je pomanjkanje zasluga in volja do ustvarjajočega dela gnala v tuji svet. Moja srčna želja je, da bi bilo v bodoče boljše!

Pa tudi Vi, slovenski izseljenci, ki vas je razkropila usoda po vseh delih naše zemlje, se morate zavedati, da ste kri in meso našega naroda! Naša lepa, a siromašna domovina, Vam ni mogla dati dovolj kruha, toda mar hočete zavreči svojo mater in ji odreči svojo ljubezen in svojo zvestobo radi tega, ker je siromašna? Kjerkoli služite svoj kruh, ohranite svoji domovini ljubezen in zvestobo!

V imenu Vaših rojakov v kraljevini Jugoslaviji Vam pošiljam vsem prisrčne pozdrave.

Dr. Marko Natlačen,
ban Dravske banovine.

Ženski pevski zbor v San Paolo v Južni Ameriki.

Gen. vikar - Ljubljana:

»Mi molimo za Vas!«

Te dni smo praznovali praznik vernih duš v vicah. Od vseh strani so hiteli ljudje na pokopališča, polagali cvetje in lučke na grobove svojih dragih in jih močili s solzami. Ljubljana je bila na vseh svetih dan popoldne kakor izumrla, vse je bilo na grobovih pri Sv. Križu. Vernih duš dan je praznik ljubezni, močne krščanske ljubezni.

Bliža se advent. Prva adventna nedelja je izseljenski praznik. Verne duše so odšle od nas v večnost, izseljenci pa v daljne tuje dežele. Drage so nam duše na onem svetu, pa nič manj dragi naši izseljenci. Saj so naša kri in naše meso. Zato nam je izseljenska nedelja tudi praznik ljubezni. To nedeljo nam pohlepuje naše misli in naša srca čez širna morja, na vse štiri strani prostranega sveta in se srečavajo z njimi, ki jim domovina ni mogla dati vsakdanjega kruha in so morali iti za njim daleč v tuji svet, pa se objemajo z njihovimi senci v bratski ljubezni.

Tudi stari Judje so imeli izseljence po vsem tedaj znanem svetu in so bili z njimi vedno v tesni zvezi. V drugi knjigi Makabejevcev je ohranjeno pismo, ki so ga pisali izseljencem v Egiptu. Ko so jim izrazili svoje pozdrave in voščila, so pristavili: »In sedaj tukaj molimo za Vas.« Tudi mi v lepi slovenski domovini molimo za Vas, dragi rojaki v tujini, da bi bili srečni, pa da bi ostali zvesti svojemu narodu in svoji sveti katoliški veri.

Naš ljubljani škof dr. Gregorij Rožman se mudi sedaj med slovenskimi izseljenci v Ameriki, kjer jim lomi kruh božje besede in deli svete zakramente. Gotovo je to ondodni rojakom v veliko tolažbo in veselje. V njihovi odsotnosti Vas, dragi rojaki, pozdravlja v njegovem imenu njegov namestnik in Vam želi za bližnji Božič veliko sladkega božičnega veselja. Pri jaslicah se Vas bomo spominjali. Pa tudi Vi ne pozabite domovine, ko boste molili božje Dete v jaslicah,

in kakor ste nekdanj v domovini pripravili za Božič svoja srca s spovedjo in svetim obhajilom, tako tega tudi v tujini ne pozabite.

V Ljubljani, dne 5. novembra 1935.

Ignacij Nadrah, gen. vikar.

Škoj lavantinski:

»Z ljubeznijo storimo vse, kar upravičeno od nas pričakujejo izseljenci.«

Zopet praznujemo izseljensko nedeljo, ki se na pobudo Družbe sv. Rafaela v Ljubljani že nekaj let obhaja ne samo v cerkvah, temveč, kakor je lansko leto sporočil Izvršilni odbor Zveze izseljenskih organizacij v Zagrebu, tudi v vseh izseljenskih organizacijah, ustanovah, pisarnah in prijateljskih dru-

murja, ki odhajajo leto za letom v Francijo. Da se bo to in marsikaj drugega uresilo, bo potrebno mnogo žrtev, idealizma in gmotnih sredstev. Prepričan sem, da bomo tudi to zmogli, ako se bomo res zavedali svojih dolžnosti do izseljencev, ako bodeta tudi v bodoče državna in cerkvena oblast v složenem sodelovanju vršile svojo nalogo na tem polju.

V tem duhu pozdravljam ob letošnji izseljenski nedelji predvsem naše izseljence, njihove družine in sorodnike, ob enem tudi vse, ki ljubijo naše izseljence in so pripravljeni za nje kaj žrtvovati. Družbi sv. Rafaela želim pri njenem nadaljnjem delu obilo božjega blagoslova.

Maribor, dne 1. decembra 1935.

Dr. Ivan Tomažič, škof lavantinski.

Prorektor ljublj. univerze:

»Krik izseljencev vpije po bratski in sestrski ljubezni.«

Malo nas je, pa še ti ne moremo vsi živeti doma, v svoji domovini. 350.000 je slovenskih izseljencev, ki so raztreseni po širnem božjem svetu. Vrženi so v svet brez zavetja, brez pomoči v sili in potrebi.

Koliko se jih odtuji veri očetov in beseđi materinski! In vendar so to naši bratje in naše sestre, telo našega telesa, kri naše krvi! Ta kri vpije k nam po bratski in sestrski ljubezni. Čujmo ta klic! Naj ne bo to klic vpljočega v puščavi, ki bi ostal brez odziva!

Oklenimo se Rafaelove družbe, edine organizacije, ki je že neštete rešila pred moralnim in narodnim propadom, in pomagajmo ji skrbeti za raztresene ude našega naroda! V Ljubljani, 26. novembra 1935.

Dr. M. Slavič, prorektor univerze.

Urednik Rafaela:

Za naše brate in sestre v tujini.

Narodi, ki skrbijo za svojo kri v tujini, se poslužujejo vseh mogočih sredstev, da bi ohranili svoje rojake v tujini zveste svoji domovini. S pomočjo radia in tiska jih priklepajo na domačo grudo. Na ta način se jim je posrečilo, da so vezi med domovino in njenimi udi v tujini vedno žive in že rode bogate sadove.

Koliko mi storimo, da bi ohranili svoje brate in sestre zveste Bogu in naši domovini? Ne moremo se kosati z velikimi narodi, treba pa jih je posnemati. Tudi mi se bomo morali posluževati njihove metode. Treba bo napeti vse sile, da se bodo naše vezi z raztresenimi udi našega naroda počivale in podvojile.

Naš Rafael vsi danes to nalogo, pa, žal, ne more prodati v vse plasti našega naroda in tudi naših ljudi v tujini ne doseže. Često naleti na gluha ušesa in trda srca. In vendar je Rafael edino glasilo pri nas, ki poroča o življenju in boju naših ljudi širom sveta. Podpirajmo ga in utirajmo mu pot, da bo postal last vsake naše družine v domovini in tujini.

Josip Premrov, urednik Rafaela.

Kje žive in trpe slovenski izseljenci

Ze davno bi bila naša dolžnost, natančno ugotoviti, koliko slovenskih ljudi živi v tujini, kje žive in kako se jim godi. Tik pred svetovno vojno je deželni odbor kranjski načel to važno zadevo in jo s pomočjo Rafaelove družbe hotel rešiti. Vojna je vse preprečila. Po svetovni vojni se dolgo ni nič gnilo, dokler ni oblastna samouprava v Ljubljani zgrabila to vprašanje, ustanovila »Izseljenski komisariat« ter z Rafaelovo družbo šla na delo. Čeprav je oblastna samouprava prenehala, je izseljenski komisariat deloval vzajemno z Rafaelovo družbo. Delavnosti teh dveh se moramo danes zahvaliti, če vemo vsaj nekaj približnih števil o naših bratih in sestrah v tujini.

Izseljenski komisariat je ugotovil na podlagi prodanih voznih kart in izračunal, da se je iz Slovenije v čezmorske pokrajine izselilo:

Leta 1921 2489 oseb, (1922) 440, (1923) 1312, (1924) 1197, (1925) 1579, (1926) 2131, (1927) 2227, (1928) 3162, (1929) 1976, (1930) 1671 oseb, skupaj 18.164 oseb do l. 1931., ko je izseljevanje prenehalo, in to brez izseljencev v kontinentalne države, kamor se je statistično od leta 1927. do sedaj izselilo 15.370 oseb.

Računa se, da imamo približno v Franciji 16.000, Nemčiji 10.000, Holandiji 2000, Belgiji 3000, Avstriji 1000 naših rojakov iz Slovenije, ki se dosedaj niso mogli točno šteti za stalne izseljence, ker se nekateri vračajo za poletni čas domov, na pr. gozdni delavci, drugi pa za zimski čas, na pr. kmetijski delavci.

Ker je pa vendar važno ugotoviti celokupno število naših, v inozemstvu trajno bivaajočih izseljencev, je izseljenski referent banske uprave vpeljal po občinah štetje oseb, ki so se zadnjih

Slovensko prosvetno društvo v Buenos Aires.

Prvi pevski zbor Prosvete v Buenos Aires s pevovodjem Cirilom Jakšo.

50 let izselitve in ki so še sedaj v inozemstvu.

Po približnih ugotovitvah občinskih uradov se je izselilo čez morje okoli 100.000 ljudi. O teh pa ni znano, koliko otrok imajo. Na podlagi računa, da ima vsaka slovenska družina po tri osebe, bi bilo v tujini kakih 300.000 Slovencev. In sicer živi v:

Zd. državah sev. Amerike	250.000	Slovencev
Argentini	20.000	"
v ostalih deželah juž. Amerike	5.800	"
Kanadi	6.000	"
Avstraliji	200	"
Nemčiji	30.000	"
Franciji	16.000	"
Belgiji	5.000	"
Holandiji	2.000	"
Avstriji	1.000	"

Skupaj 336.000 Slovencev

Izseljenci svoji domovini

Svetnik Tensundern:

„Ljubezen naj se po-kaže v dejanjih“

Šele v tujini, daleč od svojega rojstnega kraja pozna otrok svojo srčno ljubezen do staršev, zlasti do svoje matere. To velja tudi v narodnem oziru. Zlasti oni Slovenci, ki so bili rojeni v Sloveniji in so tam preživeli mlada leta, nikdar ne morejo pozabiti svoje mile in lepe domovine in materinega jezika; mila slovensčina jim ostane vedno najdražji jezik, četrto so se drugega jezika naučili. Oni pa, ki so bili rojeni na Nemškem, po svojem pokolenju in vzgoji v očetovi hiši, še čutijo slovensko, pa splošno nimajo tako iskrene in srčne ljubezni do domovine kakor starši; tudi slovenskine navadno ne znajo dobro, ker so razmere bolj močne kakor dobra volja staršev. Neugodno v tem oziru je dejstvo, da stanovalci Slovenci na Nemškem zelo raztreseni — približno 30.000 po vsem Porurju, ki je tako veliko kakor Slovenija in ima več kot 5 milijonov prebivalcev. Skupnost in medsebojno občevanje med njimi vzdržati je zato zelo težko; različna društva delajo tukaj s pomočjo požrtvovalnih predsednikov in agnih odbornikov za slovenski narod; zlasti društva svete Barbare, ki imajo tudi pevke, tamburaške, gledališke odseke, gledajo nazaj z velikim ponosom na dolgo zgodovino nesebičnega delovanja in velikega uspeha za verski, kulturni in narodni napredek med Slovenci v Nemčiji. Zelo koristno je v tem oziru, da se more društveno življenje popolnoma svobodno razvijati; nimamo nobene ovire. Skodljivo pa je, ako se prenesejo politični prepriji iz domovine tudi med izseljence, kakor se je zgodilo v zadnjih letih. Bolj pametno in koristno je, da se izseljenci ogibajo vsake politike, da tem bolj prijazno med seboj občujejo kot rojaki in so edini v ljubezni in zvestobi do skupne matere cerkve in do domovine. V gospodarskem oziru je zelo ugodno, da dobivajo invalidi svojo pokojnino, da se lahko pošlje pokojnina v Jugoslavijo in da dobivajo Jugoslavi enako podporo od tako zvanega »Winterhilfswerke« kakor Nemci. Seveda versko življenje, ki je pri Slovencih globoko, tudi na tujem živi, cveti in raste. Farno duhovno pastirstvo, pa tudi slovenski izseljenski duhovniki in drugi vedno tesneje in iskrenjeje družijo verne Slovence po Mariji k Jezusu. Velikonočno pastirovanje, slovenske večernice — pridiga v materinem jeziku, melodične pete litanije in krasno slovensko petje — so vedno lep užitek, ne samo za pobožno ljudstvo, ampak tudi za duhovnega pastirja.

V zadnjih letih se domovina zelo zanima in briga za izseljence, in že ta materinska ljubezen je za otroke velika tolažba in veliko veselje. Izseljence namreč čuti, ali so lepe prijazne besede za izseljence samo zunanja demonstracija ali pridejo iz pravega vira, iz dobrega skrbnega srca. Skofje, družba sv. Rafaela, čestniki, mnogi duhovniki, redovniki in laikovi imajo zdaj zelo globoko razumevanje za izseljence, vprašanje in so izseljencem zelo naklonjeni. Zveza med domovino in izseljenci bodi vedno oja in ljubezen naj se pokaže v dejanjih.

Splošno so Slovenci v Nemčiji jako priljubljeni. Povsod živijo v najboljšem razmerju do Nemcev. Prijaznost, ljubeznivost, poštenost jih odlikuje. Podlaga njihovega značaja je brez dvoma globoko versko življenje in posebno otroška ljubezen in brezemljna ljubezen do Matere Božje. Zato opazi človek, ki živi in deluje med Slovenci, pri njih nekaj svetega in drugega. Že mogoče, da kak Slovenec več kapljic

To bi bila nekaka pogodbeni statistika naših izseljencev, ki nam pa brez drugih podatkov ne more služiti za namene narodnega izseljenskega programa. Kaj nam na primer pomaga, če samo vemo, da živi med okoli dve sto milijoni prebivalci Zedinjenih držav Severne Amerike 250.000 slovenskih izseljencev, raztresenih po obširni državi, ki meri nad 9 milijonov kvadratnih kilometrov, ali kaj nam koristi vedeti, da se nahaja v obširni Avstraliji 200 slovenskih rojakov, raztresenih po ondolnih gozdevih.

Da izvedemo svoj izseljenski program, moramo vedeti, kje žive naši slovenski ljudje in kako se jim godi. V ta namen pa bo treba še mnogo dela. Za vzgled pa naj nam bodo Nemci, ki imajo v evidenci vsakega Nemca, ki živi zunaj nemške države.

Hövel, 20. novembra 1935.

Msgr. Val. Zupančič:

„Premalo se med seboj poznamo“

Mnogo se imamo zahvaliti izseljenci družbi sv. Rafaela v Ljubljani. Bili so časi, ko je edino ona umevala naše posebne razmere in nam stala ob strani kot mati, ki ne pozabi na svoje v tujini. Posebno lepo darilo pa nam je naklonila z izseljensko nedeljo. Enkrat na leto vsaj naj se domovina živo zaveda, da živi preko mej in morij stotisoče bratov in sester, ki še ljubijo svoj dom in bi jim bila dvakrat grenka misel, da jih je domovina pozabila. Po zamisli družbe sv. Rafaela naj izseljenska nedelja utrjuje ljubezen med ločenimi brati in širi pravo umevanje glede prevažnega izseljenskega vprašanja.

Dejstvo je, da se premalo med seboj poznamo. Zato obojamo večkrat drug drugega. Mi izseljenci se pritožujemo, da nas domovina pozablja, da misli na nas samo tedaj, kadar hoče od nas denarne pomoči. Doma nas obsojate, da tonemo v tujini v slabem življenju in da pozabljamo na svojo vero in narodnost.

V obojem očitku je nekaj resnice, toda samo nekaj. To nam izseljencem priča delovanje Rafaelove družbe, to nam dokazuje izseljenska nedelja, ko se toliko moli za nas in razpravlja o izseljenskem vprašanju. Izseljenci se zato hvaležno spominjamo te nedelje Rafaelove družbe. Videli bi najboljši dokaz zanimanja za izseljensko vprašanje, ako bi raslo doma zanimanje za to prekristno družbo in bi bila deležna podpore zasebne in državne. Naše prepričanje je, da nam more najlažje pomagati le organizacija kot je njena. Imamo sicer za izseljence zadeve državne ustanove, imamo med njenimi voditelji izvrstne moze, ali kaj hočete, država je le preveč birokratična. Po pisarnah se pretpika na tone papirja, delajo se vsomogoče statistike, kar požre veliko sredstev in moči, izseljenec pa pogreša praktičnih dejanj. Tudi je za delo med izseljenci treba predvsem sra.

Sprejmite, dragi rojaki, poleg teh odkritih besed, naše hvaležne in vdane pozdrave!

Stanko Grims, izseljenski duhovnik

„Slovensko kulturno delo se je izselilo v Francijo“

Merlebach

Da vam kaj napišem o naših izseljencih v okoliščini slovenske duhovnije v Merlebachu, me prosite. Kako rad bi Vam poslal toliko, da bi napolnili cele strani »Slovenca«, ki ga tako radi beremo. Saj je toliko slovenske in jugoslovanske zgodovine zapisane v skromnih delavskih kočah od »varšavske kolonije v Forbachu pa do v gozdu skrite naselbine »Marok« v Creutzwald, kjer povsod prebiva naš dobri slovenski rod. Mnogo jih je odšlo, Carling se je izpraznil, Freyming se je zredil, Bois Remond ne odmeva več toliko od slovenskih popevov, a oni, ki so ostali, so v ponos našemu narodu in naši veri. Domače kulturno delo se je izselilo ž

njimi semkaj v Francijo in postalo tukaj obrambni zid, ki očetovsko varuje naše naselbine pred verskim in narodnim propadanjem. Ker mi pa mnogo prostora ne obljubljam, mi dovolite vsaj to, da zajemam vse lepe misli in srčne želje naših izseljencev ter jih pošljem domov domovini, kot darilo za praznik zedinjenja in kot ljubeči spomni za praznik izseljencev. Veseli nas vse, stare in mlade, da hočete ravno na 1. decembra obuditi doma ljubezen do svojcev, ki nosijo dobro ime domovine po svetu, ter dvigniti smisel za važnost izseljenstva, a veseli nas tudi, da moremo mi 1. decembra, na praznik zedinjenja iskreno povedati, da nam je domovina ostala to, kar je bila: kraj, kamor hite naše želje, kraj, ki ga sleherni izmed nas hrani v srcu kot nedotekljivo svetinjo. Zvestoba za zvestobo!

Anton Švele, izseljenski duhovnik

„Kako naj bi pozabili na domovino!“

Aumetz

V Aumetzu se človeku zdi, kakor da bi bil doma, 30 let že prebivajo tod slovenske družine, ki so ostale domovini zveste, ko je bila dežela še nemška. Za njimi so prišle stotine drugih, se razpršile po brdih Aumetza, Bois le Tiche, Tuequegnieux, Marine ali pa med dimniki, ki štrle proti nebu iz kotline Thionvillea ali Brieya. Nekateri kraji so dobili že čisto slovenski značaj. Aumetz je postal slovenski Homec, Marine, slovenska Marina, Tuequegnieux slovenske Tikne. Slovenska izobraževalna društva so tod orala ledino, slovenski duhovniki so utrjevali narodno zavest in zvestobo do vere, slovenski učitelji učijo otroke maternega jezika in domačih narodnih popevov. Kako neki naj bi pozabili na domovino! Kakor topel žarek pojde po naših naselbinah izseljenska nedelja, ki bo potrdila, da so vezi med nami in med domovino ostale trdne in sveže. Le delajte za njo, da bo velika, močna, složna in ugledna, nam v tujini v oporo in v ponos. Ne morem vam zapisati imena vseh, ki bi radi v tem pismu domovino pozdravili. Ko bi jih videli, kakor jih vidim jaz! Čeprav trpijo, smo jih vendar le veseli in na nje ponosni, ker so dokaz, da veja našega narodnega telesa, ki v tujino sega, nosi seboj sok domače rasti in rodi domači sad. V imenu vseh čestitam k prazniku našega zedinjenja.

Joško Kastelic:

„Mi smo v četrtem razredu!“

Pred nekaterimi tedni sem se vrnil v domovino. Iz južne Amerike. Potoval 28 dni vožnje. 15 dni nisimo videli kopnega. Naša ladja torej ni bila najhitrejša. Tudi najboljše ne. Ravno tako ne največja. Vendar je bila vožnja na njej vsaj zanimiva če že ne prijetna.

Kakor je znano, imajo preokceanski parniki po tri razrede. Naš je imel prav za prav štiri.

Običajni tretji, torej v resnici prav za prav četrty razred je bil spet prenapolnjen. Portugalski, Poljski, Romuni, Litavci, Albanci in — Jugoslavi. Med vsemi številnimi potniki tega poslednjega, četrtega razreda, ni bilo niti enega Francoza.

Iste razmere boste našli, če se vozite na angleških in holandskih ladjah, samo, da postavite v teh slučajih na mesto Francozov Angleže ali Holandece. Redke izjeme splošno pravilo samo potrjujejo.

Slovenska javnost že nekoliko ve, kako izgledno so uredile svojo izseljensko službo zadnji čas že tudi najmanjše države in državi, ki pošiljajo svoje ljudi po svetu. Tako zaničavana Abesinja pošilja za vsakim svojim izseljencem na državne stroške poseben časopis. Da ne govorim o Nemčiji, Italiji, Španiji, Poljski, Japonski. Ali o državah, ki pošiljajo v svet »gospoke izseljencev«, Angliji, Franciji, Holandiji. Ali tudi o malih državah in državah, Portugalski, Severni Ameriki, Čehoslovaški. Levi itd. itd. — Na ladji, s katero sem se vozil, so imeli n. pr. portugalski emigranti na razpolago uradnega portugalskega zdravnika, praktikanca, bolniško strežnico in vse osebe, ki pride z njimi v neposreden stik, soboriko in strežnje v obednici, celo pravico, da zahtevajo svojo posebno kuhinjo, če bi jim katerakoli tuja ne bila všeč. Kapitan ladje, ki bi ne sprejela teh pogojev, ne more vkrcati nobenega portugalskega potnika, sploh ne pristati v nobenem portugalskem pristanišču, oziroma plačati bi moral drakonsko globo.

Slovenci se očitno niti približno ne zaveda-

mo, kako važno je naše izseljensko vprašanje in kako ogromen odstotek naših ljudi živi v inozemstvu. Samo tako si moremo razlagati, da se za svoje izseljence skoro nič ne zanimamo.

Te dni sem bil nekaj tednov na Dolenjskem in ugotovil, da imajo nekatere župnije Suhe in Bele Krajine približno po toliko župljanov na tujem, kakor doma, če računamo — kakor je treba — tudi potomce tistih, ki so se izselili že pred šestdesetimi ali sedemdesetimi leti. Vseh slovenskih izseljencev bo nad 350.000 (Ljubljanska škofija šteje okrog 500.000 vernikov.) In za vse te ljudi mislimo, da je dovolj, kako omedleno razmišlja, ali enkrat ali dvakrat na leto! Zaradi nezadostne izseljenske službe naši izseljenci ne samo veliko bolj trpijo, kakor bi bilo treba in poznajo veliko manj ugodnosti, kakor izseljenci drugih narodov, marveč jih je tudi po pravici srčno domovine, ki se zanje tako malo briga.

Če si slovensko izseljensko službo nekoliko bolj od blizu ogledamo, bomo videli, da je v glavnem nekako takole:

Vsa čast ravnanju banovinskega izseljenskega urada gosp. Finkul Ampak on je edini, ki naj bi se iz uradne strani nekoliko zanimal za slovenske izseljence. Nekoliko, ker izseljenci niso edina njegova naloga in skrb!

Vsa čast Rafaelovi družbi! Ampak to je družba, ki naj bi skrbela predvsem za versko oskrbo izseljencev, izseljenci pa imajo še celo vrsto drugih potreb.

Vsa čast zlasti p. Kazimirju Zakrajšku! Mi cenimo in občudujemo njegovo neverjetno delavnost. Ampak — kakor je že na raznih občnih zbiorih sam poudarjal — je gosp. Zakrajšek, župnik velike in nove mestne župnije, ki je ravno dogradil novo župno cerkev in je povsem izklopučen, da bi se poleg svojih prvih in glavnih dolžnosti dovolj posvetil tako velikemu in zapletenemu problemu, kakor je izseljenci.

Vsa čast odbornikom Rafaelove družbe, o kateri ljubezni do izseljencev, ne samo ne dvomimo, marveč jih moramo biti izseljenci po pravici hvaležni. Ampak — kakor vsi vemo — so to moze, ki so vsi že itak preobčujeni s svojimi policijskimi opravki in siceršnjim javnim delom. Rafaelova družba, ta naša edina resna izseljenska organizacija, nima niti tajnika, ki bi se mogel posvetiti samo njej in njenim izseljencem! Kako naj nudi ta Rafaelova družba izseljencem zadostno varstvo in oporo v tako svojestranskih in za vero, narodnost in socialno življenje redno tako težkih, dostikrat pa naravnost obupnih razmerah!

Skratka: Naša celokupna slovenska izseljenska služba je amaterska, diletanška, ne samo nezadostna, marveč za kulturno ljudstvo naravnost smrtonosna. Zelo bi bilo napačno, če bi smatral, kdo te vrstice kot osti proti Rafaelovi družbi. Nasprotno.

Saj se imamo do mala za vse, kar je stori la doslej domovini za slovenske izseljence, zahvaliti Družbi sv. Rafaela za varstvo izseljencev, zlasti njenemu prezastupnemu gospodu predsedniku, ki je njem faktični ustanovitelj in o katerem je bilo že vedokrat ugotovljeno, da z njim družba stoji in pade. Te vrstice naj bi nasprotno dramile slovensko javnost, da vse bolj temeljito podpre svojo Rafaelovo družbo in jo za možnost za primeren razmah.

Nič boljša, marveč še slabša je naša izseljenska služba na terenu, med izseljenci samimi. Prvi slovenski izseljenski kongres je prejel poleg mnogih neverjetnih in obupno žalostnih ugotovitev tudi celo vrsto resolucij raznih naših društev, ki zahtevajo — nevergetno — naj država raje opusti drago »službo v korist izseljencev«, če noče ali ne more, poslati med izseljence sposobnih in primernih uradnikov, ki bodo naše ljudi razumeli in jim bo tudi kaj drugega mar kakor jalova in v izseljenski dvakrat nepotrebna in škodljiva dnevna politika, posebno če je tako nasprotna njihovu splošnemu čustvovanju, kakor je bila zadnja leta. Po našem skromnem mnenju so ti gospodje plačani zato, da bi neopravičeno skrbeli za naše izseljence, ne pa da bi jih pavšalno sumničili jih v celoti proglašali za protidržavne, jih razdvajali, preganjali in celo ovajali tujim oblastem.

Jasno je po vsem tem v izseljenskem vprašanju več marsikaj zanujnega in ne bo mogoče nikdar več popraviti mnogih in silnih narodnih, verskih in socialnih škod, ki so jih slovenski izseljenci po nepotrebnem že pretrpeli, čeprav bi se bilo dalo dostikrat veliko predrugačiti in rešiti že z malo dobre volje in zelo skromnimi sredstvi.

Jasno pa je tudi zadnji čas, da popravimo, kar se popraviti da. Skrajni čas je, da se tako slovenska javnost kakor slovenska oblast, zlasti naša banska uprava zavesta svojih dolžnosti do izseljencev, krvi od naše krvi, da slovenska javnost bolj podpre delo Rafaelove družbe, banska uprava pa primerno uredi svojo uradno izseljensko službo. Naše izseljensko — tu ne govorim o Severni Ameriki — ne sme ostati četrti razred prekomorske barke, tega ne dovoljujeta ne naš narodni ponos ne naša korist.

Ksaver Meško:

K našim izseljencem v Nemčijo

Res lepe spomine hranim v srcu na potovanje v Nemčijo, k našim izseljencem v Westfaliji, ki ga je leta 1928. priredila ljubljanska »Prosvetna zveza« pod spretim vodstvom poveljnika tajnika g. Vinka Zora in s skrbnim, požrtvovalnim sodelovanjem tedaj v Nemčiji živečega g. svetnika Janeza Kalana.

En sam nelep spomin je med mnogimi lepimi. In ta je — slovenski. Na tedanji svetovni razstavi v Kölnu smo si ogledali tudi ogromni oddelek za tiskarstvo in knjigotrajstvo. Z največjo zbirko knjig in tiskovin se je postavila Rusija. Gospa, ki je ta oddelek varovala — menda židinja, srednjih let, fanatično zgovorna, da v nobenem drugem predelu nihče tako — nam je, ko je slišala, da smo Slovani »razkazovala vse s posebno vnujo, ponujala, naravnost vsiljevala nam razne brošure in letake. Seveda smo videli, da je vse le reklame tisk za boljševidem in brezverstvo. Pa vpraša eden g. tovaršev: »Gospa, pa kakih verskih knjig nimate?« — »Ne! Take ne ene! Samo protiverške,« ona kar ponosno, zagrizeno. To je zabolelo. Uboga Rusija! A vse drugo je bilo tako lepo: pokra-une, življenje v njih; samo resno delo, ljudje.

Pokrajine, Bogata Bavarska, v zorečem žitu valoveča polja, ki smo se peljali po njih iz Kelmorajna v Kevelaer, asfaltirane ceste po teh poljih. O delavnosti prebivalcev so nam prihla-čala polja, hiše o blagostanju ljudstva. Ali vo-čaja po Renu iz Mainz mimo Koblenza v Köln. Ren poln težko obremenjenih ladij. Na vsakem obrežju reke železnica. Na njih brze vlaki vsaj vsakih deset minut. Dolgi tovrni vlaki, vsi vo-zaki natrpani. Priče dela, obrti, kupčije, velike gospodarske razgibanosti. Tovarne, mogočni pla-čaji. Delo, trud, a tudi blagostanje. A je tudi življenski standard, življenska raven povsem drugačna od naše. V Kevelaeru me je vprašal mlad nemški duhovnik, ki se ozrl na našimi

delavci tja: »Ali imate pri vas za zajtrk vedno samo kavo in žemljo? V ljubljanskem bogoslovju sem dobil samo to.« Čudno se mi je to zdelo. Pri njih mora biti ob kavi marmelada, jajca, sir, klobase, gnat. Isti duhovnik mi je pravil: »Mili Bog, kakšne postelje imate pri vas! Se zdaj me vse kosti bole, v taki postelji sem spal v ljubljanskem semenišču. Pa Vi tudi v taki spite?« Pritrdil sem mu. In mu priznal, da jaz v njihovih spati ne morem, ko se pa kar pogreznem v puh. So bile res prevroče za nas. A imajo takoj ob spalnicah, vsaj v mestnih župniščih, kjer smo mi prenočevali, kopalnice. Tako se lahko človek zvečer ali zjutraj vsak dan okoplje.

Ljudje. Družabno življenje. Kako lepo in prijetno je bilo v Kolpingovem domu obrtniških pomočnikov v Kölnu. Kako krasni, prijazni luntje so se zbirali tam. Ta oni je pil vročo piva, večinoma so pili vodo. A se tako živo pogovarjali ob njej. V soboto zvečer je bilo to. V nedeljo zjutraj so pristopili k sv. obhajilu. Katoliška družba so morala biti na višku. Saj je pa bila tudi duhovščina neutrdljiva. V katerem župnišču smo prenočevali, kaplani so prihajali domov šele proti polnoči. Do tedaj so bili zaposleni v društvi. Bog ve, kako je sedaj...

Ljudje povsod ljubeznivi, postrežljivi. Kjer so bili določeni slovenski sprejemi, so nas seveda sprejemali tem priščneje. Povsod tudi zastopniki občin, navadno »višji župani«. In povsod so hvalili naše delavce, kako so vestni, skrbni in skromni. A tudi drugi, ki smo jim bili vendar še bolj tuji, so bili ljubazni.

Naj omenim tudi dogodek, ki mi je ostal v spominu lep in svetel kakor biser, eden najlepših, kar sem jih doživel na svojih potih. Iz Kevelaerja smo se peljali v Hamborn. Kar pride na poti na neki postaji k meni g. Kalan in pravi: »Jutri boš ti v Hambornu pridigal. V cerkvi sv. Janeza Krstnika. Ob osmih. Nisem bil preveč vesel te naloge, a odkloniti g. Janezu nisem mogel. V Hambornu so nas Slovenci in njih nemški duhovniki slovesno sprejeli. Dolgo v noč smo ostali skupaj. Proti polnoči nas je kake tri ali štiri neki r. kanlan

vzel s seboj na cestno železnico, in smo se peljali v njihovo župnišče spat. Zjutraj sem našel, potem obilni nemški zajtrk. Proti pol osmim pride v jedilnico dotični duhovnik. Pa ga vprašam, kako dolgo se bom vozil do Sv. Janeza — »Pol ure.« — »Križ božji, saj bo pravkar pol osmih. Ob osmih bi moral biti tam.« — »Prav zdaj bo cestna železnica tu, bitiva!« Srečno sva jo dobila. Toliko, da sem se v naglici poslovil od gospoda in skočil v voz. — »Vozovnico!« — Pa sem imel samo bankovec, menda za petdeset mark. Sprevodnik ni mogel menjati. — »Pa pridem pozneje.« — Bil sem v hudih skrbih: Mudi se mi, in kje med potjo bom dobil droben denar? Ves pobit sem ždel v kotu. Kar pride čez čas sprevodnik in pravi: »Že plačano!« — »Kako?« sem se začudil. — »Tale mladi gospod tam je plačal.« — Pogledam: Čisto v drugem kotu voza sedi mlad, eleganten gospod, kak vseučiliščni ali mlad doktor. Grem k njemu, mu pomolim bankovec in ga prosim, če bi mi mogel menjati, da mi vrnem. A on: Aber Hochwürden, nicht der Rede wert! Ich habe es ja mit dem grössten Vergnügen getan. (Ali gospod, ni vredno besedi! Storiš sem to z največjim veseljem.) — Ne vem, bi se li pri nas v Ljubljani zgodilo kaj takega?

In naši ljudje? Dobri! In srečni so bili, da so imeli koga iz domovine med sabo. Največ jih je bilo skupaj v Kevelaerju, največji božji poti Nemčije, ki jo je obiskalo v prejšnjih letih večkrat letno več ko Lurd. Iz Nemčije, Holandije, Belgije so prišli. Saj leži Kevelaer že skoraj na holandski meji, v münsterski škofiji.

Pričakovali so nas pred postajo s svojimi praporji. Slovenski pozdravi, ljudje od veselja jokajo. Potem gremo z razvitimi zastavami v dolgi procesiji v Marijino cerkev. Mestne ceste polne romarjev, polne cerkve, polna drevoev pod mestom z lepo kavarjaro na sredi. Visoko ob križu je stal p. dominikanec — iz reda pridigarjev — objemal križ, navdušeno pridigal, ko smo šli tam mimo.

Popoldne shod v cerkveni hiši, ogromni dvorani. Pa nas je bila polna. Pozdravljali so

nas izseljenci, naši govorniki so izročali pozdrave iz domovine. Pesmi, godba. Cutili smo se kakor doma.

Proti večeru že v Hambornu. Kako lepo so pozdravljale deklice! Res jim je razvenela slovenska beseda včasih malo tuje. Spomnilo nas je to, da drugi rod že peša, tretji morda ne bo več znal materine govorice. A srečni so bili vsi, da so slišali besedo iz domovine. Starejši so nam pravili, kako si žele domov. A da razmere ne pripuste.

V Hambornu je skrbel in gotovo še skrbi prav po očetovski za naše ljudi dekan in prelat Voss s svojimi kaplani. Močni, imenitni, neutrdljivi moze. Tukaj sem tako živo umeval gospoda pl. Steinebacha, nekdanjega ravnatelja rudnikov in drugih podjetij nemškega grofa Henkel-Donnersmarka na Koroskem, ki je vedno, dasi protestant, z največjim spoštovanjem govoril o nemški katoliški duhovščini. »Kakor diamanti so!« Čisto mlad, zelo simpatičen kaplan je imel lep slovenski govor, poln tople željivosti.

V Hambornu počiva prvi organizator Slovencev v Nemčiji, rektor Köster, ki je na ladji, ko smo se leta 1910. peljali v Jeruzalem, začel svoj govor: »Zdaj bo vam še en slovenski uradnik nekaj povedal!« cikaje na nemškutarje. Na njegov grob je posebno odposlanstvo položilo lep venec, zahvalo naše domovine za njegovo ljubezen in njegov trud.

Letotako ali še bolj slovesno je bilo v Gladbecku. Dasi smo prišli z dveurno zamudo, nas je pričakoval venec belo oblečenih deklic — kakor narcise na Golici so bile! Tam je deloval tedaj vredni nečene in naslednik g. Kösterja g. vikar in sedanji konistorijski svetnik Tensundern, mož poln apostolskega navdušenja in neomajene požrtvovalnosti za naše ljudi. Deluje zdaj v Hövelu in še drži naše ljudi skupaj.

Dokler bodo imeli naši izseljenci v Nemčiji svojo organizacijo in take voditelje, navzlic vsem nevarnostim in vsem r. znovršnim težkostem ne bodo utonili v ovrnamnem nemškem morju!

možu, če se ormarska običajna brečno iznebi svojega
pogostega

Za sneg in brozgo!

Za dame

69

Otroške 39— 49—

Za gospode

39

Damske 29—

Otroške 25— 29—

Rata

Damske zimske plašče

↓
v veliki izbiri in sicer v cenah n. pr. bolj priprosti za vsak dan od Din 190— napre. boljši plašči v modnih desnih od Din 280— „ enobarvni temni s kožu-hovino od Din 450— „ dekliški plašči v vseh velikostih od Din 160— „ otroški plašči vseh velikosti od 2 let od Din 90— „ kakor tudi velika izbira boljših plaščev za močnejše dame po najnižjih cenah. P. n. državnim uslužbencem in učiteljem se plačilo olajša. — Se priporoča

F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra c. 29

Pozor!

Radi izpraznitve konfekcijskega prostora nudim damske plašče po znatno znižanih cenah. Otroške že od 50 Din naprej, damske pa že od 160 Din. Nudim Vam pa tudi drugo manufakturno blago za plašče. Velika izbira srajc, kravat, nogavic, rokavic i. t. d.

I. Tomšič, Ljubljana
Sv. Petra cesta št. 38

Naši mladini za Miklavža in Božič Turkove knjige!

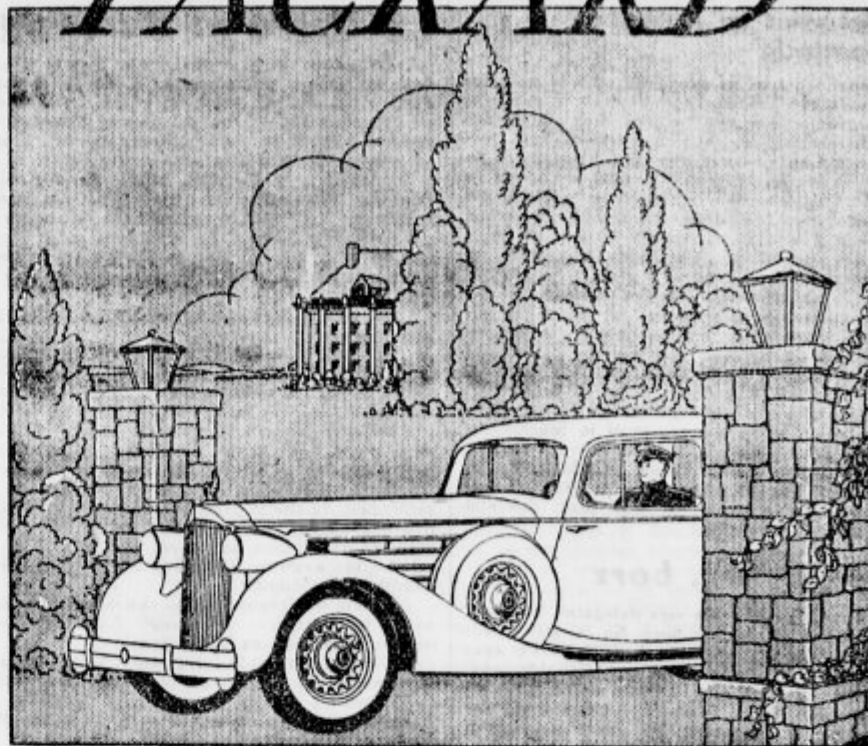
Najlepše darilo za otroke in mladino so pripovedne in poučne knjige po znatno znižani ceni v 5 različnih zbirkah, in sicer:

1. zbirka: 3 knjige samo	12 Din
2. zbirka: 5 knjig samo	17 Din
3. zbirka: 7 knjig samo	22 Din
4. zbirka: 10 knjig samo	29 Din
5. zbirka: 3 obširne knjige samo	24 Din

Izbrane povesti! — Zahtevajte seznam! — Izrabite ugodno priliko in naročite takoj! — Poštšina izven Ljubljane 5 Din za zbirko.

Knjižarna Ant. Turk nasl., Ljubljana
Turševa (prej Dunajska) cesta 5.

PACKARD

Stalno izpopolnjevanje, to je temelj Packardove odlike. Vedno odličen avtomobil Packard se je izpopolnjeval iz leta v leto skozi več kot tretjino stoletja, dokler ni kvaliteta Packarda postala tradicija, ki se drži ves čas. To ni skupina kovin in polizdelkov, ampak produkt organizacije, izvedene s tem namenom, da da nekaj vrednega in lepega. To odvisi od sposobnosti in volje, napraviti največ, kar je mogoče, izraziti zunanost in trpežnost. Predno si nabavite svoj avtomobil, vprašajte tovarnarja in razumeli boste, zakaj nosi Packard najboljše ime med motorji.

Zastopstvo tvrdke W. H. SMYTH

IVAN LOVŠE

LJUBLJANA, BEETHOVNOVA 14

W. H. SMYTH

GUNDULIČEVA ULICA 13
ZAGREB

Uprava »Slovenca« Maribor

Koroška cesta 1

Podružnica: Aleksandrova 6

Sprejemajo se oglasi in naročniki lista, izvršujejo vsi upravni posli in dajejo pojasnila ki spadajo v delokrog upravnika lista.

Stanovski premog

100 kg 35 Din — suhi kolobarji po 4 Din se dostavi na dom iz trgovine kuriva, nasproti gostilne Narodnega doma, KOPALIŠKA UL. 20, MARIBOR

RADIONE vodi kakor vsako leto tako tudi letos

Aparati na tok:

Radione AW 22
Din 2800—

Radione AW 33
Din 3800—

Radione AW 44
Din 5800—

Radione AW 55
Din 6700—

Radione AW 66
Din 7500—

Baterijski aparati:

Radione AB 3
Din 3600—

Radione AB 6
Din 5800—

Zahtevajte prospektel

GENERALNO ZASTOPSTVO:

»RADIO«

registrovana zadruga z om. zavezo

V LJUBLJANI

MIKLOŠIČEVA CESTA ŠT. 7

Potrži globoke žalosti naznanjamo, da je dne 29. t. m. zatisnil trudne oči po dolgem, težkem trpljenju, previden s tolažili svete vere, v 74. letu starosti, ljubeči soprog, dobri oče, stari oče, tast, svak itd., gospod

dvorni svetnik

dr. Janko Bezjak

prosvetni inšpektor v pokoju

Zemeljski ostanki nepozabnega pokojnika se bodo v nedeljo, dne 1. decembra ob 15 (ob treh) na mestnem pokopališču na Pobrežju slovesno blagoslovili in potem istotam položili k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek 2. decembra ob sedmih v stolnici. Maribor, Ljubljana, Zagreb, dne 29. novembra 1935.

Vera roj. Berdajs, soproga; Branko, Ivo in Vladko, sinovi; Marija, Nada in Slava, snaha; Branko, Boris, Vera, Silva, Aleksander, Marjan in Janko, vnuki in vnukinje — ter ostalo sorodstvo.

PERJE

1 kg Din 6.50 in 8—

Kemično čiščeno čohano perje 1 kg 16 in 20 Din, skubljeno gosje perje 1 kg 36 Din, polpub 70 Din dalje, sivi puh 80 Din, bel puh 150 Din, polnjene blazine 60x80 cm od 22 Din, polnjene pernice od 90 Din dalje. Inet in odeje. Vzorci brezplačno pri: „POSTELJ NA“, Zagreb, Ilica 76

KARITAS

Samo še 10 dni!

Danes zadnjič opozarjamo vse tiste, ki so rojeni 1856, 1861, 1866, 1871, 1876, 1881, 1886, 1891, 1896, 1901, 1906, 1911, 1916, 1921 in 1926 ter se nameravajo zavarovati pri KARITAS, da se prijavijo v zavarovanje najkasneje do 7. dec. 1935. Če se bodo prijavili pozneje, bodo pri istem mesečnem prispevku zavarovani za znatno manjše zneske.

V zadnjem času smo izplačali cele zavarovane vsote med drugimi tudi po smrti sledenih članov:

Geiser Ana, Sp. Breg 3 pri Ptutu.
Koprivec Lucija, Loke pri Sevnici 3
Matk Ana, Latkova vas.
Vajec Ivan, Retje 3, p. Trbovlje.
Verčec Anon, Vurmat 64.
Burger Josip, Ljubljana, Vodovodna c. 74
Mežnar Ivana, Jesenice, Piešernov 1.
Habič Ivana, Zg. Kačelj, p. D. M. v Polju.
Mrak Antonia, Dolina 111, p. Trzin.
Gasperin Josip, Domžale, Taborška 14 (brezplačno sozavarovan otrok) itd.

Brezplačna pojasnila, navodila in pojasnila za posmrtninsko, doto in starostno zavarovanje dobite pri

KARITAS, Ljubljana, palača Vza'em. zav. KARITAS, Maribor, Orožnova ulica št. 3

Jamstva:
Din 60.000.000

Ruff deserti

so splošno priljubljeni!

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana združba z neomejeno sivezo
v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje

Denar le pri njej naložen popolnoma varno ker jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Inserirajte v „Slovencu“!

ZAHVALA. Prevzeti globoke hvaležnosti za vse dokaze sočustvovanja ob prebriski nenadni izgubi našega nezabnega očeta, tasta, dedeka, brata, strica, svaka itd., gospoda

ANTONA REBOLA

uradnika drž. železnice v p.

izrekamo tem potom še enkrat našo iskreno zahvalo prečistiti duhovščini, gg. zdravnikom, zastopniku Direkcije drž. žel. v Ljubljani, zastopnikom uradov in oblasti, v prvi vrsti zastopnikom in članom stanovske organizacije Udruženja jugosl. nacionalnih železničarjev in brodarjev, vsem prijateljem in znancem blažega pokojnika za izkazano pomoč, za darovano cvetje in za častno spremstvo. Posebna zahvala še velja pokojnikovim ožjim prijateljem »Starobora« in pa godbenemu in pevskemu društvu »Prava« za gniljive žalostinke, in stanovskim tovarišem in sodelavcem za tople besede slovesa.

Vsem skupaj: Bog plačaj!

Maribor, dne 26. novembra 1935.

Zalujoči ostali.

Udruga grafičnih faktorjev Jugoslavije, podružnica Ljubljana, naznanja žalostno vest, da je njen dolgoletni član, gospod

Josip Linhart

ravnatelj tiskarne »Celeja« v Celju

danes v soboto, dne 30. novembra ob štirih zjutraj po mučni bolezni umrl.

Pogreb pokojnika se bo vršil v nedeljo, dne 1. decembra ob pol štirih popoldne iz hiše žalosti v Kranju, Glavni trg 14, na farno pokopališče v Kranju.

Bodi zvestemu tovarišu ohranjen časten spomin!

V Ljubljani, dne 30. novembra 1935.

Odbor Udruženja grafičnih faktorjev Jugoslavije — podružnica Ljubljana.

Za Miklavža še ceneje!

Moški suknjiči kratki, podloženi	Din 165 ⁻
Deske suknje podložene	„ 220 ⁻
Zimske double suknje	„ 360 ⁻
Hubertusi	„ 235 ⁻
Damski sportni plašči	„ 250 ⁻
Damski plašči s krznem ovrat.	„ 420 ⁻

Za vse prilike in vsak žep, je najboljšje kupovati

„SOKO“ OBLEKE

Ljubljana: Sv. Petra c. 23
in Celovška cesta 63

Maribor, Kranj, Celje,
Jesenice, Murska Sobota,
Vransko, Litija

Zahvala

Podpisani Anton Debevc, posestnik iz Trebelnega, se tem potom najiskrenejše zahvaljujem šefu novomeške ženske bolnišnice primariju gospodu dr. M. Cervinku za uspešno izvršeno težko operacijo, s katero je rešil življenje moji ženi Franciški Debevc in materi najinega sinčka. Tone Debevc.

Prekrasne kodrčke

dobite čez noč brez železa za onduliranje z vodo za lasi „ISOLDE“ in kodralkom „FEMINA“. Uspeh trajnost kodrov in neskončnosti zametena! „ISOLDE“ Din 18⁻, kodralke „FEMINA“ Din 8⁻. Za rast las in proti prhljaju je nenačrnljiv BALSAM Din 35⁻. Specijalit te

SCHUDER-SCHENKE dobe se pri cariternem „OMNIA“, oddelci: J/5, Zagreb, Gunduličeva ulica 8/1. Poštoma pri plačilu v napr. Din 7⁻, pri povzetju D. 14⁻. Zahvalite brezplačni ilustrirani cenik!

Zahvala

V smrtni nevarnosti sem se zatekel v krasno urejeni sanatorij Leonišče. Preda, sem se večim rokam g. primarija dr. Božidarja Lavriča in g. dr. Pavla Krajca, ki sta me rešila gotove smrti. Bog naj jima bo plačnik in Bog ju ohrani še mnogo let, da bi reševala človeška življenja. Obema moja prišrna zahvala!

Prav tako sem dolžan toplo zahvalo skrbnim in neumorno pridnim sestram za vso nego, ki sem je bil deležen ob vsaki uri. Zlasti pa so mi stale skrbno ob strani: s. prednica Leopoldina, s. Vlastimira, s. Gerarda, s. Fausta in s. Zofka. Bog naj jim poplača ves trud.

Prav toplo priporočam vsem bolnikom, da se zatečejo v vsakovrstni bolezni v meni nezabni sanatorij Leonišče.

Litija, dne 1. decembra 1935.

Brilli Hinko,
mag. pharm., dvorni lekarnar in
kapetan I. razr. v rez.

DOTRPEL JE MOJ MOZ IN DOBRI OČE. GOSPOD

JOSIP LINHART

RAVNATELJ TISKARNE »CELEJA« V CELJU

PRIPRAVLJEN JE BIL S TOLAZILI SV. VERE ZA SVOJ ZADNJI DOM, KATEREMU GA SPREMIMO V NEDELJO 1. DEC. OB POL ŠTIRIH NA POKOPALIŠČE V KRANJU V KRANJU, DNE 30. NOV. 1935

ZALUJOČI OSTALI

Tudi najbolj oddaljene kraje slišite brez motenj in šumenja

PHILIPS RADIO

Največja radio industrija sveta

38.000 delavcev, 32 tovarn v 19 državah na 4 kontinentih

Kosilo od 11.—13. ure.

Večerja od 18.—21. ure.

NOVA LJUDSKA KUHINJA

Ljubljana, Vošnjakova ulica 4

vam nudi

Kompletno kosilo z govejim mesom, pečenko ali močnato jedjo . . . Din 4⁻, 6⁻, 8⁻
Večerja . . . Din 4⁻, 6⁻, 8⁻
ABONMANTI
Kosilo in več. Din 8⁻, 10⁻
Dnevno ob vsakem času na razno ago: golaš, vampi, obara, kisla juha itd. Din 1⁻ do 3⁻
Po naročilu vasa-covratna mlečna jedila . . . Din 2⁻, 3⁻
Kava, čaj, kakao Din 1⁻ do 2⁻
Mleko, gorko . . . Din 1⁻
Kompoti, razni . . . Din 1⁻ do 2⁻
Močnata jedila . . . Din 2⁻
Domače testenine!
Čista svinjska mast

Tinčkove in Tončkove prigode 194.

Prvi zmaj si izbere najboljši zalogaj.

Stopnice so držale čedalje bolj v podzemlje. Spotoma so naši znanci srečali vse polno majhnih, prečudnih zmajev, ki so kakor pri nas netopirji letali križem-kražem po zraku. Oči so jim žarele kakor žerjavica iz pepela.

»Najbrž so to otroci velikih zmajev!« je pogruntal Tonček in mrzlo ga je spreletelo po vsem telesu: »Če so, potem tudi njihovi očetje niso več daleč!«

Na novem zavinku stopnic je zdajci pozornost naših hrabrih lovcev vzbudilo zamolklo bobnenje in rohnenje nekje pod njimi.

»Glejte, otroci,« je vzkliknila kraljica, »na dnu brezdnata sta si dva zmaja skočila v las!«

Dečki so se sklonili nad brezdnom in z napeto grozo opazovali divjo borbo orjaških pošasti. Tako so bili zaverovani v divji prizor, da niso videli in ne slišali, kako se je medtem odnekod prikazala glava velikanskega zmaja in zgrabila nič hudega slutečega zamorca s svojim širokim žrelom...

Poceni

se zopet dobe solidni, lepi stoli tovarne

Remec-Co

v Ljubljani, Kersnikova ulica 7 (poleg Slamiča)

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pletna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

PRIZNANJE!

Na vselejmu sem kupil 1. lonček Radio Balsama. Prišel sem v medeno 16.9. Danes po 10.00 kopel. So me nogo kot novorojenčka. Ravni se mora vsak po vašem navodilu in uspeh bo viden. Tudi vse priznanje vašemu »Radio Balsamu«. To pismo smete uporabljati za vsako reklamo. Rajhenburg 27. sept. 1935.

JAKOB KALAN
šepnik v pokoju

Zahtevajte v vašem interesu povsed proti: kurjim ošesom, bradavicam, trdi koži, bulam, ozeblinam; samo »RADIOBALSAM«! Dobi se tudi in po pošti razpoložljiva: 1. lonček za 10.— Din (predplačilo) na povzetje: 1. lonček 18.— Din. Dva 28.— Tri 38.— Din. — V inozemstvo samo proti predplačilu, pri:

RUDOLF COTIČ - Ljubljana VII
Janseva 27 - Kamniška 10a

Prireditve

Halo! Koncert
v restavraciji pri Rahnetu v Mostah. (b)

Službe iščejo

Hlapec
ki je bil pri konjih, želi premeniti službo s 1. januarjem. Službo nastopi kjerkoli. Naslov v podr. »Slov.« v Celju. (a)

Mlado dekle
pošteno, perfektno izučeno v šivanju perila in kuhe, išče primerno službo pri boljši hiši. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Vestna«. (a)

Fotograf
dober kontaktski operater - išče službo. Naslov v upr. »Slov.« v Mariboru pod št. 292. (a)

Vdova
perfektna v šivanju, kakor tudi v gospodinjstvu, veča nemškega in slovenskega jezika - išče mesto. - Ponudbe upravi »Slov.« pod »Haus Dame« št. 14847. (a)

Krojaški pomočnik
pošten, marljiv - išče službo kjerkoli. Dela mešano delo. Proti stalni službi dela ceneje. Nastop takoj. Zaber Jožko, Dečkov trg 6, Celje. (a)

Dekle
stara 24 let, vajena vseh kmečkih del, želi službo v krščanski hiši. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 14838. (a)

Kot raznašalka
bi šla s svojim kolesom prodajalka spec. stroke. Vajena gospodinjstva in nekaj šivanja. - Ponudbe upravi »Slov.« pod »Zanesljiva« št. 14839. (a)

Absolventinja
trgovske šole, s prakso, išče službo. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Vestna« št. 14843. (a)

Strojnik ali kurjač
išče službo. - Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 14711. (a)

Iščem službo
šoferja, služe ali hišnika. Vajen sem vseh popravil - s triletno prakso. - Opravljal bi tudi vsa druga dela. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 14675. (a)

Trgovski pomočnik
mlad, priden, pošten, želi mesto v trgovini z meš. blagom kjerkoli. Ponudbe upr. »Slovenca« pod št. 5540/14672. (a)

Trgovska pomočnica
nameščena v večji trgovini z 20 let, želi premeniti službo. Ceneje ponudbe upr. »Slovenca« pod »Zanesljiva« št. 14645. (a)

Prodajalka
išče službo trgov. pomočnice. - Pridna, poštena, voljna pomagati pri gospodinjstvu, ter je istega tudi vajena. Nastop takoj ali pozneje. Ceneje ponudbe upr. »Slovenca« pod št. 14737. (a)

Služkinja

stara okrog 25 let, večja kuhe in krmljenja prašičev, dobi stalno službo pri poštenih krščanskih družin. Plača po zmnožnosti od 250 din naprej. Prednost Gorenjka. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 14910. (b)

Mlajšo kuharico
perfektno, ki zna tudi perilo likati, iščem za takojšen nastop. Ponudbe s priporočili poslati: Julka Radanovič, Osejek, Crkvena št. 24. (b)

Perfektno kuharico
za zimsko sezono, mlajšo moč, sprejme večji hotel na Koroskem. Javiti se v upr. »Slov.« pod št. 14868. (b)

Potnika
sprejme za Ljubljano in okolico industrijski mlin. Ponudbe poslati v upr. »Slov.« pod »Industrija mlina« št. 14861. (b)

Kuharja (šefa)
sprejme v stalno službo restavracija grand hotela Union v Ljubljani. - Ponudbe s sliko in priporočili do 15. decembra. (b)

Vzgojiteljico
iščem k otroku. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Miklavž« št. 14873. (b)

Čevljar. pomočnika
za zbita in šivana dela - takoj sprejemem. Marinc Franc, Trbovlje. (b)

2 kolarska pomočnika
takoj sprejemem. Autobus Rojina, Šiška. (b)

Spretna pletilja
se takoj sprejme. F. & M. Rozman, Gosposka ulica 4/I. (b)

Iščem voznike
za vožnjo bukovih hlodov. Plačam takoj. Vprašati: Boris Samša, Litija. (b)

Čevljar. pomočnika
takoj sprejemem. Ložar, Graben št. 40, Kamnik. b

Šivilja
za moško perilo dobi stalno delo - ter pletiljo za rokavice sprejme trgovina »Mela«, Mestni trg 7. (b)

Služkinjo
starejšo, ki zna samostojno kuhati, opravljati vsa hišna dela ter krmiti tudi prešiče, sprejme z novim letom trgovska hiša v bližini Ljubljane. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 14708. (b)

Prodajalca (-ko)
tržnega (srede, sobote) - išče Podgorik, Beethovnova 16/III (za nebotičnikom). (b)

Zasluzek
kupite ali prodaste in DOLGOVE pri denarnih zavodih najugodnejše poravnate edino potom

Odstopim
več prvovrstnih tu- in inozemskih zastopstev tehnične branže. Strokovno znanje ni pogoj. Potrebna gotovina ca. 200.000 din. Le popolnoma resni referenti in z dobriimi referencami naj se javijo pod »Provizija in lastni račun« št. 14930 v upr. »Slovenca«. (z)

Vajenci
učenka, 15-letno dekle, bi se rada izučila kuhati. - Naslov v upr. »Slov.« pod št. 14833. (v)

Vajenca
za čevljarstvo obrt, z vso oskrbo v hiši, takoj sprejemem. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 14837. (v)

Vajenca
za damsko frizersko stroko sprejemem. - Habicht Polde, Miklošičeva cesta št. 4. (v)

Šestnajstletni fant
bi se šel rad učiti strojnega ključavničarstva. - Jurij Štiber, Zgornji Boč, o. Fala. (v)

Pozor na danesno razstavo in veliko večerno presenečenje za otroke in odrasle pri trvdki

F. M. Schmitt

Pred Škofijo 2. Ljubljana
Pridite vsi! Ne bo Vam žal!

Učenec

priden in pošten fant, kmečkih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, se sprejme v trgovino mešanega blaga in deželnih pridelkov. Ponudbe trvdki Ivan Rejvat, Pilštanj. (v)

Pouk

Poučujem
italijanščino, nemščino, francoščino, latinščino in vse predmete nižjih srednjih šol. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 14752. (b)

Kako postaneš šofer?

Ako se vpišeš v J. Čehovo šolo šolo Ljubljana VII, Frankopanska 21. garaža Kopač, ki ti pošlje na zahtevo prospekt zaštani. (b)

Akademik
išče mesto instruktora za matematiko. - Naslov v upr. »Slov.« pod št. 14924. u

Instruiram
vse predmete nižje gimnazije. Honorar nizek! - Ponudbe upr. »Slov.« pod »Visokošolka« 14856. (b)

Za skromno ceno
nudim zanesljivo praktičen pouk in pomoč v nemščini. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 14848. (u)

Denar

Posojila
na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana. Krekov trg 10

Ureditel dolgov
potom sodnih in izven-sodnih poravnav.

Nasveti v konkurnih zadevah in vseh drugih trgovsko-obrtnih poslih. Strokovne knjigovodske revizije, sestava in aprobacija bilanc. Preskrba kreditov, nasveti glede hranilnih vlog in plasiranje istih. Vsi posli kmečke zaščite. Edina koncesionirana komercialna pisarna: **Lojze Zajc**, Ljubljana, Gledališka ulica 7. Telefon 38-18.

Hranilne knjižice

kupite ali prodaste in DOLGOVE pri denarnih zavodih najugodnejše poravnate edino potom

Hranilne knjižice
prodaste ali kupite najboljše potom moje pisarne. Solidno poslovanje! Priložite znamko! **Rudolf Zoré**, Ljubljana, Gledališka ul. 12. Telefon 38-10

Hranilno knjižico
Ljudske posojilnice za 20.000 din. kupim na mesečne obroke. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Sigurno« št. 14929. (d)

Družabnika
sprejme dobro uvedena trgovina v Ljubljani. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Družabnik 300« 14903. d

25.000 din posojila
iščem na posestvo v Ljubljani. Vknjižba na prvo mesto. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Sigurno« 14879. (d)

Davčne pritožbe
informacije, kontrola vplačil: Davčna poslovalnica, Ljubljana, Miklošičeva 7/II

Ženitbe

Soliden drž. uradnik
v Ljubljani, želi spoznati varčno, dobrasrčno, čez 35 let staro, resno kršč. gospodinjico s premoženjem. Pisma upr. »Slov.« pod »Soliden« 14846. (z)

Inženjer

na vodilnem mestu velikega industrijskega podjetja v provinci, 32 let star, soliden, želi radi pomankanja znanja spoznati v svrhu ženitve gospodinjico iz ugledne familije, najraje iz province, inteligentno, pridno gospodinjico, čedne zunanosti, muzikalčno, z večjo doto. Le resne ponudbe s sliko in zaželenimi podatki je poslati proti brezpogojni diskreciji upr. »Slovenca« pod »Pozicija« 14641. (z)

Fant

32 let star, z večjim posestvom blizu cerkve in postaje, želi poročiti dekle ali vdovo z doto od 150.000 Din naprej. Ponudbe upr. »Slovenca« Maribor pod »Družica«, z

Stanovanja

ISCEJO:
Dvosobno stanovanje
po možnosti s kopalnico, v bližini Bleiweisove, Mirja ali Tržaške ceste išče mirna stranka dveh oseb za 1. januar ali 1. februar. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Točna plačnica« št. 14751. (c)

ODDAJO:
Dvosobno stanovanje
takoj oddam na Sv. Petra cesti 43. (c)

Majhno sobo
in kuhinjo, suho, čisto - oddam točnemu plačniku za 120 din mesečno. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 14888. (c)

Stanovanje
eno- ali dvosobno, oddam takoj ali pozneje. Milčinskega 69, Sp. Šiška. (c)

Enosobno stanovanje
oddam za 200 din. Malavaz 31, Ježica. (c)

Enosobno stanovanje
takoj oddam. Izanska cesta 24. (c)

Petsobno stanovanje
komfortno, v sredini mesta, oddam takoj ali pozneje. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 14875. (c)

Trisobno stanovanje
komfortno, in en lokal, v sredini mesta, oddam s 1. februarjem 1936. - Naslov v upr. »Slov.« pod št. 14876. (c)

Štirisobno stanovanje
s kopalnico, oddam. - Zrinskega cesta 4/I. (c)

Enosobno stanovanje
oddam. Trata 8, pri št. Vidu nad Ljubljano. (c)

Lepo stanovanje
sončno, takoj oddam. Peterka, Moste, Sušteršičeva št. 5. (c)

Stanovanje
soba, kuhinja, parket in elektrika - takoj oddam. Informacije pri ge. Štiglič, Kosovo 223. (c)

Enosobno stanovanje
podstrešno, oddam. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 14941. (c)

Sobe
ISCEJO:
Opremljeno sobo
oddam gospodu. Vrhovčeva cesta 13. (a)

Opremljeno sobo

s posebnim vvhodom, kurjavo in zajtrkom - išče akademik. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Največ 300 din« št. 14928. (s)

Trafiko

vzajem v najem v Slov. Bistrici, Ptuj ali v bližini Maribora. Uršula Potočnik, p. Buče. (m)

ODDAJO:

Sobo
lepo opremljeno, posebni vhod, kopalnica - takoj oddam. Poizve se: Resljeva 18 (hišnik). (s)

Sobo

s posebnim vvhodom, oddam. Milčinskega ul. 57, Sp. Šiška. (s)

Sostanovalko

z vso oskrbo, čedno gospodinjico, sprejemem. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 14849. (s)

Vnajem

ISCEJO:

Gostilno
v Mariboru ali v okolici mesta, vzajem v najem. Naslov v upr. »Slov.« v Mariboru pod št. 2430.

Gostilno, vinotoč
vzajem v najem na prometnem kraju. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Dalmatince« št. 14774. m

ODDAJO:

Lokal
in poslovni prostor ali skladišče oddam za februar na Sv. Petra cesti. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 14635. (n)

Velik lokal
površina 50 m² - takoj oddam. Vidovdanska 2. (n)

Parna pekarna
z inventarjem se odda v Celju. Pogoj pri: **Ivan N. Adamič**, Celje.

Trgovino
z mešanim blagom in pekarijo - oddam takoj v najem. Naslov: Rezar, Gorice 11, p. Golnik. (n)

Gostilno
oddam na račun, kavcije zmožni oseb. Stanovanje zraven. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Center Ljubljane« 14902. (n)

Majhen lokal
oddam takoj za 300 din v »Pegleznu«, Poljanska c. (n)

Gostilno
na prometnem kraju zaradi pomanjkanja denarja oddam v najem. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 14712. (n)

Moderna avtogaraža
za en voz se da v najem v Ljubljani, centrum. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 14775. (n)

Trgovski pomočnik
vešč manufakture in špecerije, išče službo. Ponudbe na naslov: Temlin Geza, Moravci, p. Martjanci, Slov. Krafina. (a)

Gostilno
dobro upeljano, v Ljubljani, oddam takoj na račun proti primerni kavciji. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 14836. (n)

Restavrac. v Zagrebu
dobro upeljano, v najprometnejši ulici centra, z več ko 80 abonenti, 150 ostalih gostov dnevno - zaradi bolezni napr. Najemnina nizka, potreben kapital za nakup približno 60.000 din. Mesečni promet 60.000 din. - Resne ponudbe z izključnim posredovalcem, je poslati na naslov: Juricevič, Maksimirska 47/L (a)

Realitetna pisarna
Adamič Albin
Ljubljana, Gosposvetska c. 8. Telefon int. 32-86. Hiše, vile, posestva in parcele v največji izbiri. Uspesno in kulantno posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin. Uprava hiš in posestev zanesljivo, po dogovoru. Stanovanja in lokali v veliki izbiri. - Hišnim lastnikom oddajamo brezplačno. Hranilne knjižice posredujemo nakup in prodajo. Posojila vseh vrst preskrbujemo. Vse informacije brezplačno. Za pismene odgovore priložite znamko 3 din. p

Objave
Preklic
Podpisana Vovk Marija, posestnica iz Hraš, preklicujem in obžalujem vse žaljivke, katere sem izrekla o Vovk Franciški roj. Mežnar iz Hraš in njenih sorodnikov, izjavljam, da so neresnične, ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. - Vovk Marija. (a)

Restavrac. v Zagrebu
dobro upeljano, v najprometnejši ulici centra, z več ko 80 abonenti, 150 ostalih gostov dnevno - zaradi bolezni napr. Najemnina nizka, potreben kapital za nakup približno 60.000 din. Mesečni promet 60.000 din. - Resne ponudbe z izključnim posredovalcem, je poslati na naslov: Juricevič, Maksimirska 47/L (a)

Restavrac. v Zagrebu
dobro upeljano, v najprometnejši ulici centra, z več ko 80 abonenti, 150 ostalih gostov dnevno - zaradi bolezni napr. Najemnina nizka, potreben kapital za nakup približno 60.000 din. Mesečni promet 60.000 din. - Resne ponudbe z izključnim posredovalcem, je poslati na naslov: Juricevič, Maksimirska 47/L (a)

Restavrac. v Zagrebu
dobro upeljano, v najprometnejši ulici centra, z več ko 80 abonenti, 150 ostalih gostov dnevno - zaradi bolezni napr. Najemnina nizka, potreben kapital za nakup približno 60.000 din. Mesečni promet 60.000 din. - Resne ponudbe z izključnim posredovalcem, je poslati na naslov: Juricevič, Maksimirska 47/L (a)

Restavrac. v Zagrebu
dobro upeljano, v najprometnejši ulici centra, z več ko 80 abonenti, 150 ostalih gostov dnevno - zaradi bolezni napr. Najemnina nizka, potreben kapital za nakup približno 60.000 din. Mesečni promet 60.000 din. - Resne ponudbe z izključnim posredovalcem, je poslati na naslov: Juricevič, Maksimirska 47/L (a)

Restavrac. v Zagrebu
dobro upeljano, v najprometnejši ulici centra, z več ko 80 abonenti, 150 ostalih gostov dnevno - zaradi bolezni napr. Najemnina nizka, potreben kapital za nakup približno 60.000 din. Mesečni promet 60.000 din. - Resne ponudbe z izključnim posredovalcem, je poslati na naslov: Juricevič, Maksimirska 47/L (a)

Restavrac. v Zagrebu
dobro upeljano, v najprometnejši ulici centra, z več ko 80 abonenti, 150 ostalih gostov dnevno - zaradi bolezni napr. Najemnina nizka, potreben kapital za nakup približno 60.000 din. Mesečni promet 60.000 din. - Resne ponudbe z izključnim posredovalcem, je poslati na naslov: Juricevič, Maksimirska 47/L (a)

Kvalitetne radijske aparate svetovnih znamk kot

„Radlone“, „Ingelen“, „Telefunken“, „Orion“, „Minerva“, „Standard“, „His Masters Voice“

prodaja proti gotovini, na mesečne obroke, kakor tudi za hranilne knjižice članic Zadrzne zveze

„RADIO“ r. z. z. o. z. v Ljubljani

Posestva

Obroben oglas v »Slovenca«: posestvo ti hitro prodaj; če že ne v gotovim denarjem na kupca ti s knjižico da

Hiša

z električno razsvetljavo, vodovodom tik hiše, in srednjim vrtom, dvostanovniška, 10 min. od Kranja, po zelo ugodni pogoj, in poceni napr. Vzamejo se v plačilo hranilne knjižice dobrih denarnih zavodov v polni vrednosti. Pojasnila daje Brezar Alojzij, Mestna klavnica, Kranj. (p)

Gozdno veleposestvo
v Sloveniji, do 400 johov v enem kosu, prodaj blizu železnice. Mlad sadovnjak, nekaj njiv in travnikov. Hiša za lugara. Resne ponudbe upr. »Slov.« pod »Silajno na-ložen kapital« št. 14482. (p)

Trgovsko hišo
center Ljubljane, 2 trgovska lokala, velika restavracija, večje število stanovanj, letni donos din 110.000, prodaj za din 980.000. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Pozor na denar« št. 14921. (p)

Visokoprtilično hišo
sončne sobe, podkletena, majhno gospodarsko poslopje, ca. 3000 m² zemlje, napr. Bistriska 4, Domžale. (p)

Majhno posestvo
na Gorenjskem, in parcelo v D. M. v Polju, prodaj. Vprašati: L. Smolnik v Trnovem, Vogelnja 5. p

Dvostanovniško vilo
do 150.000 Din, ob tramvaju, kupim. Posredovalci izključeni. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Vila« št. 14709. (p)

Hiša
enonadstropna, dvostanovniška, s hlevom, njivo, vrtom, poleg kolodvora in državne ceste, uro hoda od Ljubljane, prodaj. Vprašati: Hafner, Škofljica 37. (p)

Realitetna pisarna
Adamič Albin
Ljubljana, Gosposvetska c. 8. Telefon int. 32-86. Hiše, vile, posestva in parcele v največji izbiri. Uspesno in kulantno posredovanje pri nakupu

Za Miklavža in božič

globoko znižane cene pri

F. I. Goričar

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29

Nudimo Vam veliko izbiro vseh vrst blaga, kar spada k manufakturi, pletenine, trikotažo, moško in damsko fino in navadno perilo, modne potrebščine za gospode in dame, moške, damske in otroške dežnike itd.

V kontekstualnem oddelku velika izbira damskih, dekliških in otroških plaščev, damske in otroške obleke, svile, volnene in flanelaste bluže, športna in modna krila, flanelaste jutranje obleke, klothalje v rujavi in črni barvi, pidžame.

Krasna izbira damskih, dekliških in otroških predpasnikov iz listra, klota, ripsa, kretona, batista in šifona v najnovjših fazonah.

Kakor zgoraj razvidno, se Vam ne nudi nikjer drugje toliko vrst blaga, ter po tako nizkih cenah kot pri nas, in je torej v Vašem interesu, da se odločite za nakup k naši trgovini, kjer se boste najlažje odločili in izbrali, kaj Vam bo najbolj ugaljalo za darila za Vaše drage.

Pri večjem odjemu poseben popust!

Kupimo

Suhe plohe in deske jesen, smreko, lipo in jelšo — takoj kupim. — Autobus Rožina, Šiška. k

Hudega psa volčjaka kupim. Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 14806.

Kupimo stabil. motor 60—120 KS s pogonom na bencin ali na ogelje, z gonilom na obrat (Wendegetriebe), s propelerjem za motorni čoln s 30 do 50 KS. Ponudbe upravi »Slovenca« pod 14670.

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne krone

kupujem po najvišjih dnevnih cenah.

A. KAJFEZ urar

Ljubljana, Miklošičeva 14

Odpadke železa

kovine, litine ter vsakovrstne stroje kupuje in prodaja po dnevnih cenah in vsako množino: Justin Gustinčič, Maribor, Tatjenbachova ulica 14. (k)

zlatu kupuje

po najvišjih cenah

CERNE, uvelit, Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Lepe polhovke

kupim večjo množino. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14821. (k)

Kupim mlin in žago

na stalni vodi, v prometnem kraju. Ponudbe upravi »Slovenca« pod 14764.

Seno

prešano, lepo, polsladko, takoj kupim. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Takojšnje nakladanje« št. 14852. (k)

Kupim sani

dvo- ali štirisedežne, za vprego enega ali dveh konj. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Dobro ohranjene« št. 14681. (k)

Kupim

ročni štirikolesni vozček. Moete, Pokopališka 33. k

Glasba

Dolg klavir

ugodno prodam. M. U., Ljubljana, Baragova 10. l.

izdelovalnica harmonik

Zahtevajte cenik!

FR. LUBAS in sin

Ljubljana, Tyrševa c. 36

Harmonij

skoraj nov, s 4 registri, prodam za 2200 din. Oset. Zavoda 62, Celje. (l)

Salonski klavir

kratek, lep, ljubki glasi - ceno prodam. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 14904

Ivan Kacin, Domžale

tvornica harmonijev, glasovirjev. Zaloge: Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12 (dvorišče), dobavlja pianine od 10.000, harmonije od 2200 din. Sprejema se popravila. (g)

Prodaj kratak klavir

za 600 Din ali zamenjam za kolo, obleko itd. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 14720. (g)

Radio aparat

znamke »Minerva«, na električen priključek — prodaj ABC, Ljubljana, Medvedova cesta št. 8, Telefon 24-44 (polet gojenjskega kolodvora). (l)

Osebn. avto

dobro ohranjen, z majhno uporabo bencina, primeren tudi za poltovorni — ugodno prodam za 8000 din. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 14835. (l)

Fiat 501

zamenjam za kakršnokoli les. — Autobus Rožina, Šiška. (l)

Radio

Erla radio aparat

4 + 1. najnovejši, ameriški, za kratke in normalne valove, izredno ugoden nakup zaradi razprodaje: Ljubljana, telefon 20-62. (l)

Tricevni radio

z akumulatorjem, 2 in pol leta star, zelo dobro ohranjen, napredaj za 800 din. Pojasnila pri upr. »Slov.« pod št. 14878. (l)

Pohištvo

Za knjižice

Zadruž. gospodarske banke Ljubljana dobavimo pohištvo moderne ali klasične forme v najnižji izdelavi. Načrti in proračuni na razpolago. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Pohištvo« št. 14644.

3 moderne spalnice

po 2400 din prodaj mirzstvo Josip Goljar, Gosposvetska 13, dvorišče. (s)

Pohištvo

Največja izbira pohištva. Dobi se na obroke najceneje in najugodnejše pri »Sava«, Miklošičeva 6. (s)

Razno

Dvokolesa

sprejemamo preko zime prav poceni v shrambo, jih tudi prenavljamo, emajliramo, poniklamo in pokromamo (poseben oddel. »Tribuna« F. B. L., Ljubljana, Karlovska cesta 4. (r)

Pozor!

Ljubljancem, vai v restavracijo »Pod Skalco«, Mestni trg 11, na dobro jedajo in pijačo. Dospela dobra vina. Lepa zabava pri igranju klavirja. — Se priporoča Ela Pust, restavratek. (r)

Pozor!

Ljubljancem, vai v restavracijo »Pod Skalco«, Mestni trg 11, na dobro jedajo in pijačo. Dospela dobra vina. Lepa zabava pri igranju klavirja. — Se priporoča Ela Pust, restavratek. (r)

Kmetje pozor!

Hitro pomoč pri plačilnih neprilicah, uvedbi kmetke zaščite, posojila nudi: Gospodarska pisarna — Ljubljana, Miklošičeva 7/II

Poizvedbe

Potomci

Ivana Klančerja iz Ljubljane, ki je umrl v Nasich leta 1884 kot logar, naj se oglašijo pri dr. I. Benkoviču, odvetniku, Ljubljana, Beethovnova 14. (o)

Pes

brak jazbečar, rujave barve, z imenom »Valdis«, se je izgubil. Vrne naj se proti nagradi v Mali Loki, p. Velika Loka, Dolenjsko

Prodajmo

Ce avto svoj stari prodajmo ali motorja bi znebil se rad, ki kupcev ti mnogo prištevam Slovenec najmanjši in sicer!

Za prosvetna društva

bo Miklavž kupoval kekse, bonbone, čokolado, razne smokve, likerje, dekatese, južno sadje po najugodnejši ceni pri Kovčič, Miklošičeva c. 32. Pisarna in osebna naročila se izvršijo po želji točno in solidno. (l)

Gospodinj, obrtnik!

Iz skladišča odprodaja kuhinjsko posodo, razno orodje, tehnične, stedišnice, kopalne peči ter raznovrstne otroške igrače za Miklavža in Božič po najnižjih cenah Stanko Florjančič, železnica, Resljeva cesta 3 (polet Zmajskega mostu). Vhod skozi dvorišče. — Vzajemni knjižnice ljubljanskih zavodov (l)

Kislo zelje, repo,

sarm — prvovrstno, po brezkonkurenčni ceni — vsako množino, dobavlja Homan, Sv. Petra 81 — Ljubljana. Tel. 35-39. (l)

Krmilno moko in koruzni zdrob (grot)

ima vedno na zalogi tv.

Fran Pogačnik, D. 20.2. LJUBLJANA - Tyrševa (Dunajska) cesta št. 33 v Javnih skladiščih (Balkan)

KOVCEGI, DAMSKE TORBICE

aktivke, listnice, denarnice, tobačnice, potovalne, šolske in lovske torbe, nahrbtniki, gamaše, ovratniki, nagobčniki in biči za ose. — Velika izbira, zmerne cene.

K. R A V O S Maribor, Aleksandrova 13

Najfiništi Krema-likeri

v okusnih steklenicah 1 decil, 1/2 l, 1/4 l, 1/8 l. Konkurenčne cene! Na debelo in drobno pri »Aiko«

Gospodarska cesta št. 13 dvorišče Kolreje

Po 20 Din

zaradi pomanjkanja prostora 6 krasnih petletnih renklad, češpelj, češeni, jablan — prodaj Vondčina, Dermotova 15, za Stadionom. (l)

Vata

v tablah in za odeje. Preden naročite za vašo potrebo, zahtevajte moje vzorce in cenike

Arbeiter, Maribor.

OSTANKI

Paket A. vsebuje pristno barvno fino zimsko blago (flanel), ostanke po 2,50 do 4,50 m, v različnih vzorcih, skupaj 17—18 m. Cena celoga paketa samo Din 115.— — Paket C. Ostanke zimskega blaga za žensko perilo (flanel), zimski cvratni barhent za eno obleko in ostanek finega blaga za eno celo žensko obleko. — Skupno samo 135.— Din. — Pišite takoj, katero serijo rabite. Razpošiljamo poštne preste, samo po povzetju. Tekstil Slavija, Maribor, Kralja Petra trg 4.

Nogavice, rokavice

na pletenice Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in naiceneje tvrdka Karl Prelog, Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg. (l)

Mlin

na tri pare kamnov, na električni pogon, 14 HP, skoraj nov, v dobrem stanju, zelo poceni napredaj. Jože Vidmar, Ambrus, p. Zagradec — Stična. (l)

Pišite še danes!

Ostanki mariborskih tekstilnih tovarn, brez napak, pristnobarvni »Paket serija A« za moško, žensko, namizno, posteljno perilo in rjuhe, »Paket serija B« izključno zimski topli flaneli in barhenti najboljšje kakovosti, vsak paket 10—20 m samo 107 Din. Dalje novi »Original Kosmos Z« paketi, vsebujejo 2,80 m suknja za eno dolgo zimsko suknjo oziroma ženski plašč lepe temne barve ali pa 1,80 m za kratko moško suknjo, in 1,20 m posebno močnega štruksa ali suknja za ene hlače. Tudi ta paket samo 107 dinarjev. Vsi paketi poštne prosti. Neprimerno vzajem nazaj in zamenjaj. — Pišite takoj na »Kosmos« razpošiljalnico, Maribor, Dvorakova ul. 1.

Damske plašče

dobite še vedno naiceneje in iz najboljšega blaga pri I. Tomšič, Sv. Petra cesta 38. (l)

Premog, drva, koks

prodaja Vinko Podobnik, Tržaska cesta št. 16. Telefon 33-13.

Premog, drva SLOVŠA

Koleziska ulica 19. Telefon 39-34

Celuloidne ščite za vrata!

naročite pri FR. ZRNEC Ljubljana, Kopitarjeva ul. 1

Žage

remscheidake, izberete tudi na knjižice naiceneje pri »Jeklos, Stari trg. — Zahtevajte ponudbe! (l)

Sveže najfinišje norveško ribje olje

iz lekarne dr. G. Piccolija v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam

VINA

irvovratna po najugodnejših cenah kupite pri Centralni vinarni v Ljubljani.

Krušno moko

za črn domač kruh in koruzno moko za žgance, vedno sveže dobite pri trgovki Zorman, Ljubljana, Stari trg Tel. 26-37

M. Drenik

Ljubljana Kongresni trg 7

Volna vseh vrst, od naiceneje do najfinišje, Francoske in angleške specialitete itd. Pingoun.

Likerje, žganje, vermut

in druge alkoholne pijače ter tudi malinovec, prodajam. Vzajem za kupnino tudi vložne knjižice. Na dopisnico se zglašim osebno na domu.

VALENTIN JANČIČ Pštata št. 23. p. Dol pri Ljubljani.

Gramofonske plošče

"HIS MASTER'S VOICE"

Columbia

in COLUMBIA

se bodo izdelovale odslej v Jugoslaviji.

Radi prihranka na carini

bo stal tukajšnji proizvod plošč mesto dosedanjih:

Din 65.- . . Din 40.-

v detaljni prodaji.

Velika redukcija originalnih »HIS MASTER'S VOICE« gramofonov, ki se dobe v vseh strokovnih trgovinah.

PREPRODAJALCI naj izvolijo poslati svoja naročila na:

GENERALNO ZASTOPSTVO ZA JUGOSLAVIJO

M. MAJSTOROVIČ

zastopnik

THE GRAMOPHONE Co., LIMITED

Zagreb, Amruševa 5.

Posebno velika izbira

Hubertus-plašče in zimskih sukenj poceni pri Preskerju Sv. Petra c. 14.

Prodaj

oficirsko suknjo, 3 bluže, 2 kapi itd. za 500 din. — Shramba pri Levu, Gosposvetska c. 16, dvorišče. (l)

Javna sodna dražba

Solingen jedilnega pribora ter hotelskih in kavarinjskih potrebščin bo dne 4. decembra t. l. ob 14 v trgovini »Service« v parazi »Nebotičnika«. Interesenti so vabljani. (l)

Solnate vreče

od jute, cele in čiste — kupim stalno. — Ponudbe na tovarno »Seta«, Tacen pod Smarno goro. (l)

Železno peč

(gašperček), in 4 m cevi ter 3 kolena - prodam. — Naslov v upr. »Slov.« pod št. 14886. (l)

Lepi psički

samčki, se v dobre roke oddajo zastoj. Inavčeva št. 4. (l)

Dve starinski uri

ena z alabaster stebrički, poceni napredaj. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 14905. (l)

Šivalni stroj

za sedlarje, ameriški stroj (Spritzaparat), za autošitarje, prodam. — Kolo-dvorska 25. (l)

Lončena sobna peč

manjša, še stoječa, poceni napredaj. Strelška ul. št. 32. l. (l)

Damske plašče

in obleke v veliki izbiri in v najnovejših krojih - priporoča po zelo nizkih cenah Ign. Zargi, Sv. Petra cesta 11, Ljubljana. (l)

Parni kotel

za izdelovalce smuči — ugodno prodam. Vprašanja poslati v upr. »Slov.« pod »Kotel« št. 14862. (l)

Sladko seno

prodaj Drnovšek, Zlebe, p. Medvode. (l)

Volčjaka

čistokrvnega, 8 mesecev starega, poceni prodam. Ilih, Ambrožev trg 3. (l)

Smuči in sanke

dobite najboljši pri izdelovalcu Mateju Fajfarju, Ljubljana, Trnovska ulica št. 25, telefon 34-10. (l)

100 mernikov

aidovih plev prodaj Cunder Lovro, Stozice št. 1. p. Ježica. (l)

Krojači in šivilje!

Krojno knjižo za damsko šornja in spodnja oblačila dobite pri Knafeli Alojzih, Križevniška ul., Ljubljana. (l)

Premog, drva, ogelje

nudi najugodnejše Franja Katič, Celovška c. 67. (l)

Za darila

poceni krasne ptice, gramofon, otroška postelica, emajlirana, radio »Telefunken«, petcevni, direktni priključek, vozček. — Gosposvetska 10, Škof. (l)

Pisalni stroj

dobro ohranjen, ugodno napredaj. Dvorakova 3. l.

Ograja z omrežjem

za večje trgovske pisarne ali posojilnice, ugodno napredaj. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 14884. (l)

V centru Splita

napredaj iz zdravstvenih razlogov — najmodernejše urejen in dobro ideoš bufet. Cena nizka, prevzame se lahko takoj. Kupec mora imeti svojo koncepcijo. Pismene ponudbe na: Fani Krajšek, konfekcija, Split. (l)

Kožuhovina

po solidnih cenah je prispejala. Nove izdelke in popravila izvršuje poceni

Soper Julijana krznarstvo Maribor, Glavni trg št. 9

Delilni stroj

malo rabljen, dobro ohranjen, ugodno prodam. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 14704. (l)

Sveti Miklavž

naj prinese za naše malčke vozičke, skiroje, trikotilje, holenderije, avtomobilčke in dvokolesa. — Najceneje se dobe v veliki izbiri pri »Tribuna«, tovarna otroških in igračnih vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta 4. (l)

Rabljena kolesa

ženska in moška, ter šivalni stroji po izvanredni nizki ceni napredaj edino pri »Promet«, Napoleono-trg 7 (nasproti križanske cerkve). (l)

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca« »Domo-luba« in »Bogoluba« naročate inserate in dobite razne informacije — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska številka 3030

Prodaj ali zamenjam

pletalni stroj 8/50 za šivalni. Rudnik 75. (l)

Pisalni stroj

znamke »Oliver«, malo rabljen, v brezhibnem stanju, prodam za 1800 Din. Rudolf Anton, orožnik, Krško. (l)

Prodaj

novo metrsko trugo in novo diro na peresih, nosilnost 1500 kg. Voz noselj 2500 kg. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 14772.

Obt

Posteljne vložke

sprejema v popravilo najceneje Andlovic, Komen-skega 34. (l)

Modroce

posteljne mreže, železne zložljive postelje, otomane, divane in tapetniške izdelke nudi naiceneje

RUDOLF RADOVAN tapetnik, Mestni trg 13. Ugodni nakup morske trave, žime, cvilja za modroce in blaga za prevleke pohištva

Usnjate suknjičke

od Din 42.— do 58.—

dobite pri

Fr. Zalokar Mengeš 41

Modroce

otomane, kauče, spalne divane, zložljive postelje, posteljne mreže, fotelje, vse tapetniško pohištvo nudi najceneje tapetnik

EGON ZAKRAJSEK Miklošičeva cesta 34. Izvršujem zavese, rolete in vsa v to stroko spadajoča popravila hitro, solidno in naiceneje

Vse cenejše!

Velika zaloga slanin in masti od prvovrstnih pitalnih svinj. Prekajeno meso od Din 10.— dalje. Sveže goveje, telečje in svinjsko meso po zelo znižanih cenah. Raznovrstne klobase in mesne konzerve.

Anton Tavčar Maribor Jurčičeva ulica 3 Telefon št. 2147

240 knjig

po izredno znižanih cenah v ugodnih kolekcijah na mesečne obroke

Nočemo, da ostajajo ljubitelji lepe, dobre knjige zaradi težkih razmer brez duševne hrane. Nočemo, da nam leže knjige kot mrtev kapital na policah. — Hočemo omogočiti vsakomur, da si nabavi lepo knjigo. Hočemo, da pride lepa knjiga v vsako hišo! — Odbrali smo iz svoje zaloge **240 knjig** in sestavili **28 kolekcij**, ki jih dajemo po izredno znižanih cenah na mesečne obroke. Prav tako pa hočemo omogočiti vsakomur tudi nabavo naših **večjih del v mesečnih obrokih**

Kaj Vam nudimo

Naša standardna izdanja

velika dela iz svetovne književnosti v več zvezkih, luksuzna izdanja raznih del

zbrana in izbrana dela

slovenskih pisateljev v kompletnih izdanjih, skupaj 28 knjig

razne slovenske avtorje

osemnajst knjig v dveh kolekcijah, mesečni obroki po 11.— in 14.— Din

najslavnejše tuje moderne avtorje

šestnajst knjig v treh kolekcijah, mesečni obroki po 15.—, 15.— in 16.— Din

zanimivo poljudno čtivo

šest in dvajset knjig v 4 kolekcijah, mesečni obroki po 8.—, 7.—, 6.— in 8.— Din

razne starejše avtorje

petnajst knjig v dveh kolekcijah, mesečni obroki po 12.— in 13.— Din

zbirko slavnih ruskih avtorjev

devet knjig v eni kolekciji, mesečni obroki po 15.— Din

najboljše zgodovinske romane

petnajst knjig v dveh kolekcijah, mesečni obroki po 14.— in 15.— Din

priljubljena Senkiewiczova dela

šest knjig v eni kolekciji, mesečni obroki po 16.— Din

razne pustolovske, kriminalne, utopistične romane

osem knjig v eni kolekciji, mesečni obroki po 13.— Din

zanimiva in napeta potopisna dela

tri luksuzno opremljene knjige v eni kolekciji, mesečni obroki po 17.— Din

mladinske spise

dva in pideset knjig v šestih kolekcijah, mesečni obroki po 9.—, 6.—, 7.—, 7.—, 10.— in 14.— Din

znanstvena in strokovna dela

šestnajst knjig v treh kolekcijah, mesečni obroki po 12.—, 13.— in 25.— Din

praktična dela za domačo knjižnjico

šestnajst knjig v dveh kolekcijah, mesečni obroki po 18.— in 13.— Din

Posamezne knjige v kolekcijah se lahko zamenjujejo!

Znižane cene in obročno odplačevanje veljajo v času od 1. XII. 1935 do 28. II. 1936

O vseh podrobnostih pouči ter podrobno sestavo kolekcij itd. prinaša posebni ilustrirani **prospekt**, ki izide te dni kol 5. — 6. številka „Vestnika Jugoslovanske knjigarne“ na 16 straneh in se pošlje vsakomur na zahtevo **brezplačno**.

Če ugiblujete, kaj bi darovali za Miklavža in Božič, če ne veste, kje in kako bi najlepše in najceneje prišli do lepega branja in do izpopolnitve svoje knjižnice, če bi radi smotrno izpopolnili društveno knjižnico, **pazljivo preberite**

naš prospekt! Gotovo boste našli v njem nekaj zase.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA - LJUBLJANA Pred Skofijo

Suhe noge — zdravje otrok

Gospodje — Za slabo vreme

Vsakomur za oddih

Za šolsko mladino

Poceni — okusno in dobro

Toplota — zdravje

Za Din 50.— Za Din 100.—

dobite garnituro 5 lepih in vrednih stvari:

ZA MOSKE:

- 1 lepo srajco z 2 ovrtniki ali šport
- 1 svileno kravato
- 1 par nogavic iz sukane
- 1 trd ovrtnik
- 1 robec

ZA ŽENSKE:

- 1 svileni kombine
- 1 svilena spod. hlače
- 1 par svilenih ali flor nogavic
- 1 robec
- 1 hig. mesečni uložek

dobite garnituro 10 lepih in vrednih stvari:

ZA MOSKE:

- 1 fina srajca popelin z 2 ovrtniki ali šport
- 1 svilena kravata
- 1 spod. hlače iz gradla
- 3 pari finih nogavic
- 4 robce

ZA ŽENSKE:

- 1 fini svileni kombine
- 1 fine svilene sp. hlače
- 2 para finih svil. h. nogavic
- 3 robce
- 3 hig. mesečne uložke

VSE BLAGO JE OKUSNO, MODERNO IN DOBRE KAKOVOSTI
AKO BLAGO NE ODGOVARJA, SE ZAMENI ALI VRNE DENAR
H. HENDEL, K. D., ZAGREB, ILICA 80

NAROCILNICA

ZA H. HENDEL K. D., ZAGREB, ILICA 80
 IZVOLITE MI POSLATI PO POVZETJU:

moško garn. za Din 50.- št. srajce
 žensko 50.- .. portla
 moško 100.- .. srajce
 žensko 100.- .. portla
 Ime, priimek
 Kraj, pošta
 Ulica
 Dejanska poština se zaračuna-
 va posebej.

OPOMBA: Zaščiteno podjetje in iz-
 polnitel, nespeljeno predr-
 žanje. Naslov morate napi-
 sati čitljivo in jasno.

UMRLA NAM JE LJUBLJENA
 MATI

IVANA GABER

DANES ZJUTRAJ V VISOKI STA-
 ROSTI 78 LET

POGREB NEPOZABNE BO V PONE-
 DELJEK 2. DECEMBRA 1935 OB
 TREH POPOLDNE IZ HIŠE ZALOSTI
 ŠT. 24 VESTER NA POKOPALISCE
 V SKOFJI LOKI

ŠKOFJA LOKA, 29. NOV. 1935

ZALUJOČI OSTALI

Smuči Je od 70 Din

Zahtevajte gimski cenik!

Najpraktičnejše darilo
 za Miklavža in Božič
 so „Alpina“ smuči
 čevlji in vse ostale

potrebščine za smučanje,
 smuško gimnastiko, zimsko
 alpinistiko, sankanje, drsa-
 nje i.t.d., ki Vam jih nudi

ŠPORTNA TRGOVINA

ALPINA
 LJUBLJANA, TYRŠEVA CESTA 7

Box Rokmeri

Skrivnost dr. Fu-Mančuja

Graham Guthrie je začel hitreje dihati. Polagoma sem se privadil maraku, in tako sem ga ner- ločno videl, kako je bil z obličjem obrnjen proti Smithu, dočim je z roko oklepal oprijem postelje. Mislim, da je moral obisk, kakršen je bil naš, pretresti živčevje vsakega moža.

»Toda, Mr. Smith,« je dejal, »prav gotovo sem tu na dovolj varnem! Hotel je bil ta čas poln ameriških obiskovalcev, in moral sem se zadovoljiti s sobo prav zgoraj, tako da mi po mojem mnenju razen ognja ne preti nikaka nevarnost.«

»Tu je še druga nevarnost,« je odvrnil Smith. »Dejstvo, da stanujete na vrhu poslopja, še poveča nevarnost. Ali se še kaj spominjate tiste zagonetne epidemije, ki je izbruhnila v Rangoonu l. 1908. — tistih smrti, ki jih je povzročil klic šive?«

»Čital sem o tistem v indijskih časopisih,« je dejal Guthrie neugodno. »To so bili samo-mori, kaj ne?«

»Ne,« se je zadel Smith. »Umorile!«

Nastal je kratek molk.

»Kolikor se tistih slučajev spominja,« je dejal Guthrie, »je to nemogoče. V več slučajih so se žrtve vrzle skozi okna zaklenjenih sob — in okna nikakor niso bila dostopna.«

»Točno,« je odgovoril Smith; in v motni svetlobi se je slabotno svetil njegov revolver.

ko ga je položil na malo mizico pri postelji. »Samo s to izjemo, da vaša vrata niso zaklenjena, so okoliščine nocoj enake. Tiho, prosim, slišim bitje ure.«

»Bila je pol. potem pa je zavladala popolna tišina. V tisti sobi, ki je bila visoko nad živahnostjo spodnjih prostorov, visoko nad množico ljudi, ki je v hotelu večerjala, visoko nad gladujočimi tam na nasipu, me je obšel čuden hlad samotnosti. Spet sem se zavedel, kako je lahko človek v osrčju velenosti prav tako daleč od pomoči kakor v puščavi. Bil sem vesel, da nisem bil sam v tisti sobi — ki je bila zaznamovana s smrtnim pečatom Fu-Mančuja; prav tako sem bil gotov, da je najina nepričakovana družina bila Grahamu Guthriju kaj dobrodošla.«

Lahko bi bil omenil to prejšnjo, ali ob tej priliki je prišlo tako nenavadno do izraza, da sem primoran na to omeniti — mislim namreč občutek nad nami viseče nevarnosti, ki se je stanovito pojavil pred vsakim Fu-Mančujevim obiskovalcem. Četudi ne bi bil vedel, da je tisto noč nameraval atentat, bi ga bil spoznal po največji napetosti, s katero smo v temi čakali. Neki neviden glasnik je šel pred groznim Kitajcem in svoj prihod naznanjal slehernemu živcu telesa.

Tiho in točeče, toda svojevrstno presunljivo jakanje, ki je s padajočimi glasovi spet prešlo v molk, se je slednjič oglasilo od nekod čisto blizu.

»Moj Bog!« je zasikal Guthrie, kaj je bilo to?«

»Klic šive,« je zašepetal Smith. Ne ganite se, če vam je življenje ljubilo!

Guthrie je težko dihal. Vedel sem, da smo trije, da je bil hotelski detektiv tako blizu, da bi ga lahko poklical, da smo imeli v sobi telefon, da se je promet na nasipu vršil skoro tik pod nami, toda prav tako sem vedel in me ni sram tega priznati, da mi je strah vlival led v srce. Bilo je grozno — tisto napeto čakanje — na — kdo ve kaj?

Trije rahli trki so zazveneli na okno. Graham Guthrie se je zdrznil, da se je stresla postelja. »To je nadnaravno! je zamomljaj — ves zgrožen pred tem znamenjem. «Nič človeškega ne more doseči tega okna!«

»Sst!« je zasikal Smith. »Ne ganite se!«

Trkanje se je ponovilo.

Smith je potihoma šel na drugo stran sobe. Srce mi je burno bilo. Odprl je okno. Nadalje brezdelje mi je bilo nevzdržno. Zato sem šel za njim, in pogledala sva ven v prazno ozračje.

»Ne hodi preblizu, Petrie!« me je posvaril čez ramo.

Stala sva ob vsaki strani odprtega okna in zrla dol na premikajoče se luči na nasipu, na svetilkah na Temzi in na senčne orise, ki jih je vse prerezal stolp. Shor Tower, na nasprotnem bregu.

Spet je na šipo nad nama trikrat potrkalo.

V vsem svojem ukvarjanju s Fu-Mančujem nisem nikdar doživel nič tako pošastnega. Kateri burmanskega zlodeja je izpustil? Ali je bilo zunaj v zraku? Ali je bilo v sobi?

»Opriti se me, Petrie,« je nenadoma zašepetal Smith. »Tosno se me okleni in me drž!«

To je bila rešilna bilka, kajti zdlo se mi je, da je nek grozni čar silil moteka prijatelja, da

bi se vrgel ven! Besno sem ga objel, in Guthrie nama je priskočil na pomoč.

Smith se je uagnil skozi okno in pogledal kvisku.

Izustil je zadušeni in nejasen vzklík — čutil sem, da mi leze iz prijemca — da ga nekaj vleče skozi okno ven — v smrt!

»Držite ga, Guthrie!« sem hripavo zasopel. »Moj Bog, uhaja mi! Držite ga!«

Prijatelj se je zvijal v najinem prijemcu, in videl sem ga, kako je naperil roko navzgor. Sledil je strel iz revolverja, nakar se je zvrnil na tla in potegnil mene za seboj.

Ko sem padel, sem nad seboj slišal krik. Smithov revolver je završil skozi zrak, in takoj za njim je neka črna postava švignila mimo odprtega okna v brezno noč.

»Luč! Luč!« sem zavpil.

Guthrie je skočil in se privil luč. Navlanc Smith je z izbuljenimi očmi in zateklim licem vlekel za svileni vrvice, ki mu je bila zadrgnjena krog vratu.

»To je bil davitelj!« je zakričal Guthrie. »Odstranite mu vrv! Saj se duš!«

S krčevitim prijemom sem zagrabil za vrv.

»Nož! Hitro!« sem zavpil. »Jaz sem svojega zgubil!«

Guthrie je skočil k mizi in mi dal odpo-
 nož. S težavo sem spravil rezilo med motvoz in Smithov zabrekli vrat ter prerezal to smrtno-
 nosno svileni vrv.

Smith je še zahrpel, kakor da bi se davil, padel znak in mi v rokah omedlel.

(Dalje sledi.)

Patentirana peč

Kraljica peči

za premog,
drva ali koks

je sodobna in najbolj ekonomična peč za: sobe, pisarne, trgovine, šole, dvorane, cerkve, telovadnice, hotele, kavarne itd. Kuri se samo enkrat na dan s ca 10 kg premoga in gori neprenehoma 24 ur. Ne kadi in ne dela saj — kuri se od zgoraj navzdol. — Izdeluje se v 8 velikostih

Skladišče in samoprodaja za Slovenijo:

A. Semenčič in drug, železnina

Ljubljana, Miklošičeva c. 15 (poleg Vzajemne zavarov.)

OBLASTNO DOVOLJENA

RAZPRODAJA!

RADI LIKVIDACIJE MOJE TRGOVINE S ČEVLJI NUDIM CENJ. OBČINSTVU VSO OBUTEV PO ZELO ZNIŽANIH CENAH. IN SICER JAMČIM PRI TEM:

Otroški čevlji in copate — 10%
Snežni čevlji in galoši — 10%
Damski in moški čevlji — 20% popusta

Posamezni pari se bodo prodajali znatno pod lastno ceno. Ne zamudite ugodne prilike in krije svoje potrebe za Miklavža in božične praznike samo v trgovini s čevlji

V. WREGG, MARIBOR - SLOVENSKA ULICA 6

pridnim
otrokom

OBUTEV

Rato

POZOR! Poznano prvorazredno dalmatinsko šibeniške vino točim preko ulico belo in opolo po Din 9— liter, črno po Din 8—. Se priporoča

restavracija „Lloyd“, Sv. Petra cesta 7

Ali ste že
poravnali naročnino?

„Slovenčeva“ podružnica
Ljubljana, Turševa cesta
(palača Poštni dom)

sprejema vsakovrstna naročila, tičoča se „Slovenca“, in daje tozadevne informacije

89.-

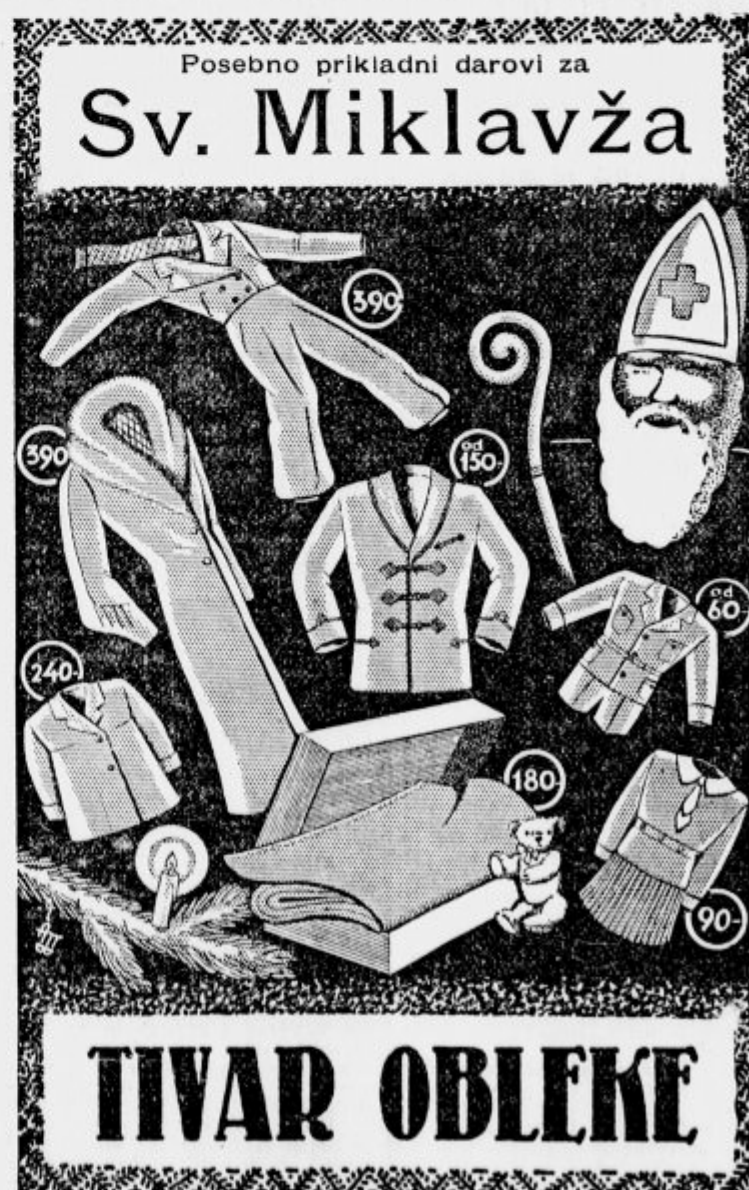
Elegantni, praktični lahki
čevlji, izdelani iz najboljšega materijala.

149.-

„Diplomatke“ čevlji v
katerih boste imeli vedno tople noge.

Rato

Posebno prikladni darovi za
Sv. Miklavža

TIVAR OBLEKE